

РОЗАМУНДЕ ПИЛХЕР БУРЕН ДЕН

Превод от английски: Жана Тотева, 2015

chitanka.info

1.

Всичко започна в един понеделник, в края на януари. Мрачен ден в най-мрачното време на годината. Коледа и Нова година бяха отминали и забравени, но новият сезон все още не бе започнал да си показва лицето. Лондон бе студен, дъждовен и ветровит, магазините — пълни с празна надежда и дрехи „за кризи“. Дърветата в парка бяха голи и приличаха на изрязани от дантела на фона на прихлупеното небе, отгъпаната трева под тях лежеше рехавата и мъртва и беше невъзможно да повярваш, че някога отново ще бъде покрита с килим от лилави и жълти минзухари.

Беше ден като всеки друг. Часовникът ме събуди по тъмно, но тъмнината не бе толкова наситена заради широките прозорци без завеси, през които можех да видя върха на чинара, осветен от оранжевата светлина на далечното улично осветление.

Стаята ми нямаше почти никакви мебели, само диван легло, на който спях, и кухненска маса, на която се канех да сваля боята, когато имам време, и да я полирам с един слой разтопен пчелен восък. Дори и подът бе гол, дъските опираха до лампериите. Една оранжева кутия изпълняваше ролята на нощно шкафче, а друга използвах за стол.

Извадих ръка изпод завивката, включих лампата и огледах пустата сцена с огромно удовлетворение. Беше мое. Моят първи дом. Бях се преместила едва преди три седмици, но той ми принадлежеше напълно. Можех да правя каквото си искам в него. Да покрия белите стени с постери или да ги боядисам в оранжево. Да изцикля голия под, или да го нашаря в цветовете на дъгата. Вече бях започнала да придобивам чувство на собственик и развивах интерес към антикварни и вехтошарски магазини — не можех да подмина някой, без да огледам витрината за съкровище, което бих могла да си позволя. Ето по този начин масата бе станала моя собственост, а вече бях хвърлила око на старинно позлатено огледало, но все още не бях събрала кураж да вляза в магазина и да разбера колко струва. Може би щях да го окача в

центъра на комина или на стената срещу прозореца, за да отразява небето и дърветата като картина в орнаментна рамка.

Зарях се за малко в тези приятни мечти. Погледнах отново часовника, видях, че става късно и слязох от леглото, прекосих боса пода и влязох в малката кухничка. Запаших газта и сложих чайника да заври. Денят бе започнал.

Апартаментът бе във Фулъм, на горния етаж на малка къща, една от плътната редица на множество други такива, която принадлежеше на Маги и Джон Трент. Бях ги срещнала неотдавна, на Коледа, която прекарах със Стивън Форбс, съпругата му Мери и голямото им семейство от неспретнати деца, в техния голям и неспретнат дом в Пътни. Стивън Форбс беше мой работодател, собственик на книжарницата на „Уолтън стрийт“, където работех през последната година. Винаги беше невероятно мил и отзивчив към мен и когато разбрал от едно от другите момичета, че ще бъда сама на Коледа, двамата с Мери веднага ми отправиха твърда покана — всъщност по-скоро заповед — да прекарам трите дни с тях. Има много пространство, заяви той неопределено, стая на тавана, свободно легло в стаята на Саманта, все някъде, но аз не бих придиряла, нали? А и бих могла да помогна на Мери да напълни пуйката и да събере всички онези накъсани парченца от тънка увивна хартия по пода.

Като го обмислих от този ъгъл, аз накрая приех и прекарах чудесно. Нищо не можеше да се сравни със семейна Коледа, когато навсякъде има деца и шум, и опаковъчна хартия, и подаръци, и ухаещо коледно борче, искрящо от стъклени топки и домашно изработени украшения.

На втората коледна вечер, след като децата бяха настанени благополучно по леглата, Форбс организираха парти за възрастни, макар че май продължихме да играем детски игри, и Маги и Джон Трент дойдоха и се включиха. Те бяха младо семейство. Маги беше дъщеря на оксфордски преподавател, с когото Стивън се познаваше от гимназиалните си години. Тя беше една от онези специални, вечно смеещи се, весели, общителни хора и щом се появи, партито се развихри. Представиха ни, но не успяхме да поговорим до момента, в който започна играта на шарада^[1], когато се озовахме една до друга на

дивана, опитвайки се да познаем заглавието на някой филм от безсмислените жестове, с които Мери се опитваше да ни го представи.

— „Роуз Мари“! — изкрещяваше някой, без никаква очевидна причина.

— „Портокал с часовников механизъм“!

Маги си запали цигара и се отпусна сразена на дивана.

— Не е по силите ми — каза тя и обърна тъмната си глава към мен. — Ти работиш в книжарницата на Стивън, нали?

— Да.

— Ще дойда следващата седмица да си похарча коледните книжни ваучери. Дадоха ми десетки.

— Щастливка!

— Ние току-що се преместихме в първата си къща и ще ми трябват много книги за масичката за кафе, за да си помислят всичките ни приятели, че съм страхотно интелигентна...

После някой изкрещя:

— Маги, твой ред е!

— По дяволите! — извика тя, скочи на крака и отиде да разбере какво ще трябва да изиграе. Не мога да си спомня ролята ѝ, но я гледах как весело се прави на глупачка и ми стана много симпатична. Надявах се да я видя отново.

И наистина я видях. Тя спази обещанието си и дойде в книжарницата няколко дни след празниците, облечена в овче кожухче и дълга пурпурна пола. Носеше дамска чанта, издута от ваучери за книги. В този момент не обслужвах никого и излязох иззад спретнатото подредената купчина романи в лъскави корици.

— Здравсти! — казах ѝ.

— О, супер, ето те! Надявах се да те намеря. Можеш ли да ми помогнеш?

— Да, разбира се.

Заедно избрахме готварска книга, една нова автобиография, за която всички говореха, и прекрасен скъп том с импресионистични репродукции за легендарната масичка за кафе. Цялата сметка излезе малко повече от книжните ваучери, затова тя се зарови в чантата си и извади чекова книжка, за да плати разликата.

— Джон ще се ядоса — каза ми тя щастливо, пишейки сумата с червено мастило с изящна писалка. Чекът беше жълтеникав и ефектът

бе доста весел. — Той казва, че аз харча прекалено много и си е така. — Тя обърна чека, за да напише адреса. — „Бракън Роуд“ 14 — каза на глас, в случай че не мога да разчета почерка ѝ. — Още не съм свикнала да го пиша. Току-що се преместихме. Ужасно вълнуващо е, а къщата е с права на пълна собственост^[2], ако щеш вярвай! Добре поне, че родителите ни се включиха с депозита и Джон успя да убеди някаква строителна асоциация, или нещо такова, да ни даде заем за останалата част. Разбира се, заради това трябва да дадем горния етаж под наем, за да си помогнем за ипотеката, но все пак, предполагам, че всичко ще е наред. — Тя се усмихна. — Трябва да дойдеш и да го видиш.

— Ще ми бъде много приятно.

Увих ѝ пакета, като се постарях много, особено при прегъването на въгълчетата. Тя ме погледна.

— Уф, знаеш ли, ужасно е грубо, но аз не ти знам името. Знам, че е Ребека, но Ребека коя?

— Ребека Бейлис.

— А дали случайно не познаваш някоя приятна личност, която да си търси необзаведен апартамент?

Погледнах я. Мислите ни бяха толкова близки, че дори не трябваше да говоря. Завързах връзката на пакета. И изрекох:

— Какво ще кажеш за мен?

— Ти? Но ти търсиш ли си жилище?

— Не си търсех до този момент, но вече си търся.

— Има само една стая и кухня. И ще трябва да споделяме банята.

— Аз нямам нищо против, стига и ти да нямаш. И ако мога да си позволя наема. Не знам колко искате.

Маги ми каза. Аз преглътнах, направих изчисления наум и отсякох:

— Ще се справя.

— Имаш ли някакви мебели?

— Не. Досега живях в обзаведено жилище с две други момичета. Но ще мога да си взема някакви.

— Звучиш така, сякаш отчаяно искаш да се махнеш оттам.

— Не, не съм отчаяна. Но искам да живея сама.

— Е, добре, преди да решиш, най-добре ще е да дойдеш и да го видиш. Някоя вечер, защото двамата с Джон сме на работа през деня.

— Тази вечер?

Беше ми невъзможно да сдържам нетърпението и вълнението в гласа си и Маги се разсмя.

— Става — каза тя. — Тази вечер.

После взе красиво опакования пакет книги и се приготви да си върви. Изведнъж изпаднах в паника.

— Аз... аз не знам адреса...

— Знаеш го, глупаче, на гърба на чека е. Вземи автобус номер двайсет и две. Ще те чакам около седем.

— Там съм! — обещах аз.

Докато се клатушках бавно в автобуса по Кингс Роуд, се стараех да потуша ентузиазма си. Бях на път да „купя котка в чувал“. Този апартамент можеше да се окаже напълно негоден, прекалено голям, прекалено малък или неудобен по някакъв невъобразим начин. По-добре малко скептичност сега, отколкото после да остана разочарована. И наистина, отвън малката къща бе непълно невзрачна, една от редицата вили от червени тухли със странна хоросанова мазилка около вратите и депресираща тенденция към витражни прозорци. Но вътре в номер 14 обстановката беше весела от свежата боя, новите килими и от самата Маги, облечена в стари джинси и син пуловер.

— Съжалявам, че изглеждам толкова раздърпана, но трябва да върша цялата домакинска работа, затова обикновено се преобличам, след като се върна от офиса. Влизай, хайде да се качим горе, за да го видиш... Остави си палтото на закачалката, Джон още не се е прибрал, но аз му казах, че ще дойдеш, и той мисли, че това е страхотно добра идея.

Маги бърбеше през цялото време, докато се качвахме нагоре по стълбите. Влязохме в една празна стая, която се намираще в задната част на къщата. Тя пусна осветлението.

— Гледа на юг, към малък парк. Хората, чиято е била къщата преди, са построили разширение под покрива, затова ще имаш нещо като тераса.

Тя отвори стъклената врата и двете заедно пристъпихме в студената тъмна нощ. Усетих миризмата на листата от дърветата в парка, на влажната пръст и видях, обграден от светлините на уличните

лампи наоколо, пустия мрак. Изведнъж духна студен вятър, от поривите му черният силует на един чинар зашушука, после звукът се изгуби в реактивния рев на някакъв самолет, който мина отгоре.

— Все едно че съм в провинцията — казах аз.

— Да, това е второто най-хубаво нещо тук. — Тя потрепери. — Хайде да влизаме, преди да сме замръзнали.

Отстъпихме назад през стъклената врата и Маги ми показа миниатюрната кухничка, която бе преустроена всъщност от един дълбок долап, после и банята, на междинната стълбищна площадка, която щяхме да споделяме. Накрая стигнахме долу, в топлата разхвърляна дневна на Маги. Тя извади бутилка шери и малко чипс, който прокле, че е застоял, но на мен ми беше вкусен.

— Все още ли искаш да дойдеш да живееш тук? — попита ме тя.

— Повече от всякога.

— Кога искаш да се преместиш?

— Колкото може по-скоро. Следващата седмица, ако успея.

— Ами момичетата, с които живееш сега?

— Те ще си намерят някоя друга съквартирантка. Едната има сестра, която ще се мести в Лондон. Предполагам, че тя ще вземе моята стая.

— А мебелите?

— О... ще се справя.

— Предполагам — каза успокояващо Маги — че родителите ти ще ти помогнат, както обикновено. В началото, когато дойдох в Лондон, майка ми измъкна такива прекрасни съкровища от тавана и от сандъка... — Гласът ѝ замря. Аз я гледах в унило мълчание и тя накрая се засмя на себе си. — Е, пак го направих. Не трябваше да дрънкам толкова. Май те притесних! Съжалявам. Очевидно казах нещо идиотски нетактично.

— Нямам баща, а майка ми е в чужбина. Живее в Ибиса. Ето затова искам да живея някъде сама.

— Съжалявам. Би трябвало да го разбера, защото ти прекара Коледа със семейство Форбс... Просто трябваше да се досетя!

— Нямаше как да се досетиш.

— Баща ти починал ли е?

Тя очевидно бе много любопитна, но по един открит и дружески начин, и изведнъж ми се стори нелепо да се затворя по начина, по

който обикновено го правех, когато хората започваха да ми задават въпроси за семейството ми.

— Не мисля — казах аз, опитвайки се да звуча така, сякаш нямаше значение. — Вероятно живее в Лос Анджелис. Бил е актьор. Майка ми е избягала с него, когато е била на осемнайсет. Но той скоро се отегчил от домашния живот или може би е решил, че кариерата му е по-важна от създаването на семейство. Във всеки случай бракът издържал само няколко месеца, преди да му писне и да я зареже, а после майка ми ме е родила.

— Какво ужасно нещо е направил!

— Да, вероятно е така. Никога не съм мислила много-много за това. Майка ми не говори за него. Не защото е особено огорчена или нещо подобно, просто когато нещо е свършило и е останало в миналото, тя обикновено го забравя. Винаги си е била такава, гледа само напред и винаги с най-голям оптимизъм.

— Но какво се е случило, след като си се родила? Върнала ли се е при родителите си?

— Не. Никога.

— Искаш да кажеш, че никой не е изпратил телеграма: „Върни се, всичко е простено“?

— Не знам. Честно, наистина не знам.

— Сигурно е имало невероятна шумотевица, когато майка ти е избягала, но дори и така да е... — Гласът ѝ заглъхна. Тя очевидно не бе в състояние да разбере ситуацията, която аз бях приемала невъзмутимо през целия си живот. — Що за хора биха причинили подобно нещо на дъщеря си?

— Не знам.

— Сигурно се шегуваш.

— Не. Честно, наистина не знам.

— Какво имаш предвид? Че не познаваш собствените си дядо и баба?

— Дори не знам кои са те. Или кои са били. Не знам дори дали все още са живи.

— Нищичко ли не знаеш? Майка ти нищо ли не ти е казвала?

— О, разбира се... откъслечни неща за миналото обикновено изскачаха в разговорите ни, но не можех да разбера нищо от тях. Знаеш

как майките говорят с децата си, припомнят си неща, които са се случили, и неща, които са правила, когато са били малки.

— Но Бейлис... — Тя се намръщи. — Това не е много обичайно име. И ми звучи някак си познато, но не мога да схвана защо. Нямах ли и най-малка идея?

Аз се разсмях на настойчивостта ѝ.

— Говориш така, сякаш аз всъщност бих искала да знам. Но, разбираш ли, аз просто не искам. Ако никога не си познавал дядо си и баба си, тогава те няма и да ти липсват.

— Но не се ли чудиш... — Маги търсеше думи — ... къде живеят?

— Знам къде живеят. Живеят в Корнуол. В каменна къща с поля, които се спускат надолу към морето. И майка ми е имала брат на име Роджър, но е бил убит по време на войната.

— Но къде е отишла тя, след като те е родила? Предполагам, че е трябвало да си намери работа?

— Не, имала е малко собствени пари. Наследство от някаква леля, нещо такова. Разбира се, никога не сме имали кола или нещо луксозно, но май се справяхме добре. Тя имаше апартамент в Кенсингтън, в сутерена в къщата на някакви нейни приятели. Останахме там, докато навърших осем години, после отидох в пансион, а после... ами, просто се местехме тук-там.

— Но пансионът струва доста пари.

— Не беше кой знае какъв пансион.

— Майка ти ожени ли се отново?

Аз я погледнах. Изражението ѝ беше толкова живо и лакомо любопитно, но иначе тя беше мила. И аз реших, че след като бяхме стигнали толкова далеч, мога да ѝ кажа и останалото.

— Тя... Тя не е точно семеен тип. Но винаги е била много атрактивна и не си спомням някога да не е имала край себе си поне един мъж, който да я обожава... И след като аз отидох в пансиона, предполагам, че не е имало много причини да бъде благоразумна. Никога не знаех къде ще прекарам следващата си ваканция или почивни дни. Веднъж беше във Франция, в Прованс. Понякога тук, в Англия. Друг път Коледа в Ню Йорк.

Маги се хвана за това и се намръщи.

— Не ти е било много забавно.

— Но пък беше образователно. — Отдавна се бях научила да го обръщам на шега. — И само си помисли за всички тези места, които съм видяла и в които съм живяла. Риц в Париж веднъж, друг път в мрачна студена къща в Денбишър. Беше поет, който бе решил да опита с овчарска ферма. Когато връзката им приключи, изпитах най-голямото удоволствие в живота си.

— Сигурно е много красива.

— Не, но мъжете си мислят, че е красива. И е невероятно забавна, голяма прахосница е, много разсеяна, и предполагам, ти би казала, напълно аморална. Влудяваща. Всичко за нея е „забавно“. Това е нейната дежурна дума. Неплатените сметки са забавно нещо и загубените чанти, и писмата без отговор, всичко е забавно. Тя няма никакъв усет за парите и никакво чувство за отговорност. Притеснително е да живееш с такъв тип личност.

— Какво прави в Ибиса?

— Живее с някакъв швед, с когото се срещнала там. Отиде да прекара няколко дни при едно познато семейство, запознала се с него при тях и скоро след това получих писмо, в което ми пишеше, че ще се премести да живее при него. Казваше, че бил невероятно северняшки тип и доста суров, но имал хубава къща.

— От колко време не си я виждала?

— От около две години. Излязох от живота ѝ, когато станах на седемнайсет. Изкарах секретарски курсове, хващах се на временни длъжности и накрая започнах да работя за Стивън Форбс.

— Харесва ли ти?

— Да. Харесва ми.

— Колко си годишна?

— На двадесет и една.

Меги отново се усмихна учудено, разтърсвайки дългите си коси.

— Каква съдба си имала! — каза тя, но в гласа ѝ не звучеше и най-малко съжаление; по-скоро се долавяше лека завист. — На двајсет и една аз бях изчервяваща се булка в отвратителна булчинска рокля и стар воал, който миришеше на нафталин. Всъщност не съм традиционалист, но имам майка, която много обичам, и обикновено правя това, което тя иска.

Можех да си представя майката на Меги. Затова прибягнах до комфорта на клишетата, защото не можех да измисля нищо друго,

което да ѝ кажа:

— О, има всякакви хора!

В този момент чух ключа на Джон в ключалката и след това не се върнахме отново към темата за майките и за семейството.

Беше ден като всеки друг, но към него имаше и един бонус. Последния четвъртък бях работила до късно със Стивън, за да завършим последната януарска инвентаризация, и в замяна той ми даде половин свободен ден, затова времето до обед беше изцяло на мое разположение. Запълних го с почистване на апартаментата си (което ми отне не повече от половин час), напазарувах малко и занесох един вързоп дрехи в кварталната пералня. До единайсет и половина приключих с всички домакински дейности, облякох си палтото и излязох. Тръгнах бавно към работата си, възнамерявайки да извървя част от пътя пеша, а после да обядвам рано, преди да отида в магазина.

Беше един от онези студени, влажни дни, когато светлината никога не е достатъчна. Вървах през мрака на Ню Кингс Роуд и се насочих на запад. Тук сякаш всеки втори магазин продаваше или антики, или легла втора употреба, или рамки за картини. Мислех, че ги познавам всичките, но изведнъж се озовах пред един, който не бях забелязвала преди. Фасадата му бе боядисана в бяло, витрините бяха с черни рамки и имаше червено-бял навес, който бе спуснат, за да предпази входа от задаващия се дъждец.

Погледнах да видя как се нарича магазинът и прочетох името „Тристрам Нолан“, изписано със спретнати черни главни букви над вратата. Въпросната врата пък бе обградена от витрини, пълни с възхитителни старинни предмети. Реших да разгледам съдържанието им и спрях на тротоара, обливан от светлината на множеството лампи, които горяха вътре. Повечето от мебелите бяха викториански, претапицирани, реставрирани и полирани. Един диван с множество копчета, с широка седалка и извити крака, кутия за шевни принадлежности, кадифена възглавничка с малки кученца.

Погледнах зад витрината в магазина и тогава видях столовете от черешово дърво. Бяха чифт, с овални облегалки, с извити крака, със седалки, избродирани с рози.

Пожелах ги на мига. Просто ей така. Представих си ги в моя апартамент и отчаяно исках да ги имам. За миг се поколебах. Това не беше вехтошарски магазин и цената би могла да е много по-голяма от тази, която можех да си позволя. Но в крайна сметка какво щеше да навреди, ако попитам? Преди да изгубя кураж, отворих вратата и влязох вътре.

Магазинът беше празен, но отварянето и затварянето на вратата бе разклатило вързаната за нея камбанка, тя звънна и веднага се чу шум на стъпки, слизащи по стълби. Вълнените завеси, които висяха на задната врата на магазина, се дръпнаха встрани и пред погледа ми се появи един мъж.

Предполагам, че бях очаквала някой възрастен и официално облечен господин, в тон с атмосферата на магазина и съдържанието му, но външността на този мъж разтърси всичките ми бегли предварителни представи. Защото той беше млад, висок, дългокрак, облечен в джинси, избелели до някакво съвсем светлосиньо и прилепнали като втора кожа, с джинсово сако, също толкова старо и избеляло, със запретнати ръкави, които му придаваха делови вид и разкриваха маншетите на ризата, която носеше отдолу. На врата му бе вързана памучна кърпа, а краката му бяха обути в мокасини, украсени с ресни.

Тази зима най-невероятни хора се мотаеха из Лондон, облечени като каубои, но този тук изглеждаше някак реален и неговите дрехи бяха истински, както и той самият. Стояхме и се гледахме един друг, после той се усмихна и странно защо ме смути. Никак не обичам да ме смущават и затова казах: „Добър ден“, с определено сух тон.

Той пусна завесите зад себе си и пристъпи към мен с тиха стъпка.

— С какво мога да ви бъда полезен?

Можеше и да изглежда както истински кореняк американец, но щом си отвори устата, стана ясно, че не е такъв. И незнайно защо, но това някак си ме подразни. Животът, който бях водила с майка ми, бе развил у мен доста цинично отношение към мъжете като цяло и към измамниците в частност, и аз на мига реших, че този млад мъж е измамник.

— Аз... Аз щях да попитам за тези два малки стола. С овалните облегалки.

— О, да. — Той мина напред и постави ръката си на облегалката на единия. Ръката му беше дълга и хубаво оформена, с продълговати върхове на пръстите, а кожата ѝ беше много загоряла. — Само два са.

— Питам се колко ли струват?

Той приклепна встрани от мен, за да погледне етикета с цената, и аз видях гъстата му, стигаща до яката коса, много тъмна и лъскава.

— Имате късмет — каза ми той. — Продават се много евтино, защото кракът на единия е бил счупен и не е реставриран професионално. — Той се изправи внезапно и ме изненада с височината си. Очите му бяха леко бадемовидни и много тъмнокафяви, с изражение, което ми се стори смущаващо. Караше ме да се чувствам неловко и леката ми антипатия към него започна да се превръща в неприязън. — Петнадесет паунда за двата — каза той. — Но ако искате да изчакате и да платите малко повече, мога да се погрижа кракът да се подсили и може би една малка облицовка на сглобката... Ще го направи по-здрав, а освен това ще изглежда и по-добре.

— Сега не е ли наред?

— За вас ще е наред — каза младият мъж — но ако поканите някой едър дебелак на вечеря, вероятно ще се озове на задника си.

Настана пауза, докато аз го гледах — надявах се, доста студено. Явно му бе забавно, защото очите му блестяха със злорадо удоволствие, което аз нямах намерение да споделям. Не можех да оценя предположението му, че мъжете, които ще идват да вечерят при мен, ще бъдат задължително едри дебелаци.

— Колко ще ми струва реставрацията на крака? — казах аз най-накрая.

— Да кажем пет паунда. Което означава по десет за всеки стол.

Пресметнах наум и реших, че мога да си ги позволя.

— Вземам ги.

— Добре — каза младият мъж, постави ръце на хълбоците си и се усмихна дружелюбно, сякаш това явно беше краят на сделката.

Аз реших, че той е безкрайно некадърен търговец.

— Искате ли да ги платя сега, или да оставя депозит?

— Не, няма проблем. Можете да ги платите, когато ги вземете.

— А кога ще бъдат готови?

— След седмица.

— Не искате ли да ви дам името си?

— Не, освен ако вие не искате да ми го кажете.

— А какво ще се случи, ако не се върна?

— Предполагам, ще бъдат продадени на друг.

— Но аз не искам да ги изпусна.

— Няма да ги изпуснете — каза младият мъж.

Ядосах му се и се намръщих, но той само се усмихна и отиде до вратата, за да ми я отвори. Нахлу студен въздух. Навън бе започнало да ръми и улицата изглеждаше тъмна като през нощта.

— Довиждане — каза той и аз успях да изобразя ледена усмивка на благодарност. Минах покрай него и излязох навън, в мрака, и пак чух звънването на камбанката, докато той затваряше вратата зад мен.

Денят изведнъж ми опротивя. Удоволствието от покупката на столовете беше развалено от яда, който младият мъж бе породил у мен. Не ми е присъщо да изпитвам такава незабавна неприязън към хората и бях ядосана не само на него, но и на самата себе си, защото се оказах така уязвима. Все още мислех над това, когато тръгнах по „Уолтън стрийт“ и влязох в книжарницата на Стивън Форбс. Дори и комфортът на интериора ѝ и приятната миризма на хартия и печатарско мастило не успяха да разсеят разваленото ми настроение.

Книжарницата беше на три нива, новите книги бяха на партерния етаж, антикварните и старите печатни издания горе, а офисът на Стивън беше в сутерена. Видях, че Дженифър, второто момиче, беше заето с клиент, а единственият друг посетител вътре беше стара дама във вълнена пелерина, която разглеждаше градинската секция, затова се насочих към малката гардеробна, разкопчавайки пътьом палтото си, но чух тежките стъпки на Стивън нагоре по стълбите и без да си давам сметка защо, спрях да го изчакам. В следващия момент той се появи, висок, леко прегърбен и очилат, с обичайното си изражение на разсеяна добронамереност. Носеше тъмен костюм, който изглеждаше така, сякаш се нуждае от едно хубаво гладене и в този ранен час възелът на вратовръзката му вече се бе разхлабил, разкривайки горното копче на ризата му.

— Ребека — каза той.

— Да, тук съм.

— Радвам се, че те засякох — каза той и дойде до мен, говорейки с нисък глас, за да не безпокои клиентите. — Има писмо за теб долу. Пренасочено е от стария ти апартамент. Най-добре слез и го вземи.

Аз се намръщих.

— Писмо?

— Да. Въздушна поща. С много чуждестранни марки. Не знам защо, но ми се стори, че е нещо спешно.

Ядът ми, заедно с мислите за новите столове, изчезна във внезапното лошо предчувствие.

— От майка ми ли е?

— Не знам. Защо не отидеш да видиш?

Слязох долу по стръмните, непокрити стъпала в сутерена, който в този мрачен ден бе изумително неподреден — както обикновено — затрупан с писма, колети и папки, купчини книги, кашони и пепелници, които никой никога не се сещаше да изпразни. Но писмото беше по средата на счетоводния тефтер на Стивън и аз веднага го забелязах.

Вдигнах го. Плик за въздушна поща, испански марки, клеймо от Ибиса. Но почеркът ми бе непознат, остър и тънък, сякаш е била използвана много фина писалка. Беше изпратено до стария ми апартамент, но адресът бе задраскан и отгоре бе написан адресът на книжарницата с големи момичешки ръкописни букви. Зачудих се колко ли дълго е стояло писмото на масата при входната врата, преди някое от момичетата да се сети, че е там и да си даде труд да го пренасочи към мен.

Седнах в стола на Стивън и отворих плика. Вътре имаше две страници от фина хартия, а датата отгоре беше трети януари. Почти отпреди месец. В ума ми звънна аларма, изведнъж се уплаших и започнах да чета.

Драга Ребека,

Надявам се, че нямате нищо против да ви наричам с малкото ви име — майка ви ми е говорила много за вас. Пиша ви, защото тя е много болна. Разболя се преди известно време и аз исках да ви пиша и преди, но тя не ми позволи.

Сега обаче ще трябва да взема нещата в свои ръце и с позволенията на доктора ще ви уведомя, че според мен трябва да дойдете и да я видите.

Ако можете да го направите, може би ще ми съобщите номера на полета ви, за да мога да дойда на летището да ви посрещна.

Знам, че работите и че може да не е лесно да осъществите това пътуване, но бих ви посъветвал да не губите време. Боя се, че ще намерите майка си много променена, но духът ѝ все още е висок.

С най-добри пожелания

Искрено ваш, Ото Педерсен

Седях застинала, вирах се в писмото и не можех да повярвам. Формалните вежливи думи не ми казваха нищо и всъщност ми казваха всичко. Майка ми беше много болна и вероятно умираше. Преди месец Ото Педерсен ме бе помолил да не губя време и да отида при нея. Беше минал цял месец, а аз току-що бях получила това писмо, и вероятно тя вече бе мъртва — а аз не бях отишла при нея. Какво би си помислил за мен този Ото Педерсен, когото никога не бях виждала, чието име дори не ми беше известно до този момент?

[1] Шарада е салонна игра или загадка, чиято цел е познаване на определена дума или съчетание от думи. В основния си вариант (познат още като няма шарада) целта на играта е да се познае дума, намислена от даден човек и (евентуално) казана на друг, който да я обясни като се използва пантомима — Б.р. ↑

[2] Според английската система за собственост някои имоти не могат да се наследяват, ползват се до живот и след това се връщат при първоначалния собственик, а други, които са с пълни права на собственост, могат да се предават по наследство — Б.пр. ↑

2.

Прочетох отново писмото, после отново. Крехките страници шумоляха в ръцете ми. Все още бях там, седнала на бюрото му, когато Стивън слезе долу да ме търси. Обърнах се да го погледна над рамо.

— Какво става? — попита той, като видя лицето ми. Опитах се да му кажа, но не можах. Вместо това му подадох писмото и докато той го четеше, аз седях с лакти, оперени на неговото бюро, хапейки ноктите си, огорчена и ядосана, и се борех с ужасната си тревога.

Той бързо свърши с четенето и пусна писмото на бюрото между нас.

— Знаеше ли, че е болна?

Поклатих глава.

— Кога за последно си я чувала?

— Преди четири или пет месеца. Тя никога не пише писма. — Погледнах към него, ядосана, задушена от огромната буца в гърлото ми. — Написано е преди цял месец! Това писмо е стояло в стария ми апартамент и никой не си е дал труда да ми го изпрати. Може би вече е мъртва, а аз така и не отидох при нея, и тя вероятно си е помислила, че просто изобщо не ме е грижа.

— Ако е починала — каза Стивън — със сигурност щяхме да научим. Хайде, не плачи сега, няма време за сълзи. Това, което трябва да направим, е да те изпратим в Ибиса по най-бързия начин и да уведоим — той погледна отново писмото — господин Педерсен за пристигането ти. Нищо друго няма значение.

— Не мога да отида — казах аз и устата ми се изкриви, а долната ми устна затрепери, сякаш отново бях на десет години.

— Защо не можеш да отидеш?

— Защото нямам достатъчно пари за билет.

— О, скъпа, остави на мен това.

— Но аз не мога да ти позволя да...

— Да, можеш, и ако се инатиш, ще ми върнеш парите през следващите пет години, но ще ти наложа лихва, ако това ще те направи

по-щастлива, а сега, за Бога, не го споменавай отново. — Той вече бе посегнал към телефонния указател, проявявайки експедитивност, която изобщо не бе в стила му. — Имаш ли паспорт? И никой няма да те спре заради някоя имунизация за шарка или някаква друга досада? Ало? „Бритиш Еървейз“? Искам да направя резервация за първия полет до Ибиса. — Той ми се усмихна, докато аз все още се борех със сълзите и яда си, но вече се чувствах малко по-добре. Няма нищо по-хубаво от голям и добър мъж, който да поеме контрола във времена на емоционален стрес. Той взе молив, дръпна лист хартия пред себе си и започна да записва. — Да. Кога? Добре. Може ли да получим резервация, моля? Госпожица Ребека Бейлис. А в колко часа пристига в Ибиса? — Той остави слушалката и провери с голяма доза удовлетворение нечетливите завъртулки, които беше надраскал.

— Е, готово. Летиш утре сутрин, сменяш самолета в Палма и пристигаш в Ибиса около седем и половина. Аз ще те закарам до летището. Не, не започвай пак да спориш, няма да се почувствам щастлив, ако не те видя наистина да влизаш в самолета. А сега да телеграфираме на господин Ото Педерсен. — Той вдигна отново писмото. — До Вила Маргарета, Санта Катарина, и да го уведомим, че пристигаш. — Стивън ми се усмихна с такава ободрителна увереност, че аз внезапно се изпълних с надежда.

— Никога не бих могла да ти се отблагодаря — казах аз.

— Никога не бих го поискал — каза Стивън. — Това е най-малкото, което мога да направя.

Летях на следващия ден в самолет, наполовина пълен с туристи, тръгнаха с надеждата да прекарат зимната си ваканция на топло. Те дори носеха сламени шапки за предполагаемото палещо слънце и когато излязоха навън под ситния ръмеж в Палма, лицата им бяха леко разочаровани, но и решително весели, сякаш със сигурност утре времето щеше да е по-хубаво.

Дъждът изобщо не спря през всичките четири часа, докато чаках в транзитната зала, и когато излетяхме от Палма, самолетът се друсаше заради плътните дъждовни облаци. Но щом се издигнахме над тях и се насочихме към морето, времето се оправи. Облаците изтъняха и се разкъсаха, разкривайки вечерното небе, обаяно в тюркоазно синьо, а

далеч отдолу набръчканото море бе нашарено от ивиците розова светлина на залязващото слънце.

Когато кацнахме, вече беше тъмно. Тъмно и мокро. Като минахме по подвижната стълба под осеяното с ярки южни звезди небе, се долавяше само миризма на петрол, но докато вървах по пистата към светлините на терминала, усетих лек нежен вятър в лицето си. Беше топъл, ухаеше на бор и ми навяваше спомени за многото летни ваканции, които бях прекарала в чужбина.

В този неактивен туристически сезон самолетът отново не беше пълен. Не ми отне много време да мина през митницата и имиграционните, и след като ми подпечатаха паспорта, си взех куфара и влязох в залата за пристигащи пътници.

Там бяха обичайните малки групички чакащи хора, стоящи прави наоколо или седящи, свити апатично на дълги пластмасови скамейки. Спрях и се огледах край себе си, очаквайки Ото да ме забележи, но не можах да видя никой, който да изглежда поне малко като шведски писател, дошъл да ме посрещне. После един мъж се извърна от вестникарската будка. Очите ни се срещнаха през пространството, той сгъна вестника и тръгна към мен, пъхайки го в джоба на самото си, сякаш повече нямаше да има нужда от него. Беше висок и слаб, с коса, която беше или руса или бяла — невъзможно бе да се разбере на ярката безлична електрическа светлина. Преди да стигне до средата на полирания под, аз се усмихнах колебливо и докато приближаваше, той изрече името ми — Ребека? — с въпросителна интонация, все още не напълно сигурен, че това бях аз.

— Да.

— Аз съм Ото Педерсен.

Стиснахме си ръцете и той направи лек официален поклон. Едва сега видях, че косата му беше съвсем светлоруса, започнала да посивява, а лицето му бе силно загоряло, с тънки и кокалести черти, със суха кожа, осеяна с фини бръчици от дългото излагане на слънце. Очите му бяха много светли и по-скоро сиви, отколкото сини. Беше облечен в поло пуловер и бежов костюм с множество външни джобове като на куртка за сафари, с отпуснат колан с висяща катарамма. Миришеше на афършейв и изглеждаше толкова чист, сякаш е бил топнат в белина.

След като се открихме, се оказа, че е трудно да намерим какво да си кажем. И двамата бяхме объркани от обстоятелствата на нашата среща и аз осъзнах, че и Ото е също така несигурен в себе си, както и аз. Но той беше много цивилизован и възпитан и се справи със ситуацията, като взе куфара ми и ме попита това ли е всичкият ми багаж.

— Да, това е.

— Тогава, хайде да отидем до колата. Ако искате да изчакате на вратата, аз ще я докарам отпред и ще ви спестя ходенето.

— Ще дойда с вас.

— Тя е ей там, през пътя отсреща, на паркинга.

И ние тръгнахме заедно в тъмнината. Той ме отведе до полупразен паркинг, спря до голям черен мерцедес, отключи го и метна куфара ми на задната седалка. После ми отвори предната врата, за да вляза, преди да мине отпред и да се настани до мен, зад волана.

— Надявам се, че пътуването ви е минало добре — каза той учтиво, докато се отдалечавахме от терминала.

— В Палма малко друсаше. И трябваше да чакам четири часа.

— Да. Няма директни полети по това време на годината.

Аз преглътнах.

— Трябва да ви обясня защо не отговорих на писмото ви. Преместих се в нов апартамент и го получих едва вчера сутринта. Не ми го бяха препратили, разбирате ли. Беше толкова мило от ваша страна да ми пишете и сигурно сте се чудили защо изобщо не съм ви отговорила.

— Помислих си, че може да се е случило нещо подобно.

Английският му беше перфектен, само прецизните шведски гласни звуци издаваха произхода му, както и някаква формалност в начина, по който се изразяваше.

— Когато получих писмото ви, много се уплаших... че би могло да е твърде късно.

— Не — каза Ото. — Не е твърде късно.

Нещо в гласа му ме накара да го погледна. Профилът му беше като изрязан с нож на фона на жълтата светлина от подминаваните улични лампи, а изражението му беше неусмихнато и унило.

— Тя... умира ли? — попитах го.

— Да — отвърна Ото. — Да, умира.

— Какво ѝ е?

— Рак на кръвта. Наричат го левкемия.

— От колко време е болна?

— От около една година. Но точно преди Коледа много се влоши. Докторът реши, че трябва да опитаме кръвопреливане и аз я заведох в болницата, за да го направим. Но нямаше полза, тъй като веднага щом я прибрах вкъщи, получи много лошо кървене от носа, и затова трябваше да дойде линейка и да я откара обратно в болницата. Беше там по Коледа и след това ѝ позволиха да се прибере у дома. Тогава ви писах.

— Искате ми се да бях получила писмото навреме. Тя знае ли, че идвам?

— Не, не съм ѝ казал. Вие знаете колко много обича изненадите, но точно толкова мрази и да бъде разочарована. Мислех, че има възможност нещо да се обърка и да не се качите на самолета. — Той се усмихна сдържано. — Но, естествено, вие успяхте.

Спряхме на един кръстопът, за да изчакаме някаква каруца да премине пред нас. Краката на мулето вдигаха приятен шум по прашния път, а на края ѝ се поклащаше един фенер. Ото се възползва от паузата, за да измъкне една пурета от джоба на гърдите на якето си и я запали със запалката от таблото. Каруцата премина и ние продължихме.

— От колко отдавна не сте виждали майка си?

— От две години.

— Подгответе се за голяма промяна. Опасявам се, че ще бъдете шокирана, но не бива да допускате да го забележи. Тя все още е много суетна.

— Познавате я толкова добре.

— Но разбира се.

Много исках да го попитам дали я обича. Въпросът бе на върха на езика ми, но осъзнах, че на този етап от нашето запознанство ще бъде много безочливо да питам за такива интимни и лични неща. Освен това какво значение имаше? Той я бе срещнал и бе пожелал да бъде с нея, беше ѝ дал дом и сега, когато беше толкова болна, се грижеше за нея по своя си очевидно неемоционален начин. Ако това не беше любов, тогава кое беше?

След малко ние започнахме да говорим за други неща. Аз го попитах от колко време живее на острова и той каза пет години. Дошъл

първо с една яхта и харесал мястото, затова на следващата година се върнал, за да си купи къща и да се установи тук.

— Вие сте писател...

— Да, но съм също и професор по история.

— Пишете ли исторически книги?

— Да, написал съм няколко. В момента работя върху тема, свързана с мавританската окупация на тези острови и на Южна Испания.

Бях много впечатлена. Доколкото си спомнях, никой от предишните любовници на майка ми не беше ни на йота интелектуалец.

— Колко далече е къщата ви?

— Оттук — на около пет мили. Селцето Санта Катарина беше много запазено, когато за пръв път дойдох тук. Сега обаче са в ход големи хотелски строежи и се боя, че това ще го развали като останалата част от острова. Не, неправилно казано. Като някои части от острова. Все още има възможност напълно да се изолираш, ако знаеш къде да отидеш и ако имаш кола или може би моторна лодка.

В колата беше топло и аз спуснах прозореца. Мекият нощен въздух обвя лицето ми и аз видях, че вече сме във вътрешността и минаваме покрай маслинови горички. Тук-там проблясващата светлина на случайна фермерска къща просветваше зад някоя бодлива дива круша.

— Радвам се, че е била тук — казах аз. — Имам предвид, радвам се, че ако е толкова болна и ще умре, ще е на такова място, на юг, с топло слънце и боров аромат.

— Да — каза Ото, с все така прецизния си акцент. — Мисля, че тук тя беше много щастлива.

Пътувахме в мълчание, пътят беше празен, телеграфните стълбове се втурваха да посрещнат светлините на колата. Видях, че сега се движим успоредно на морето, което се простираше до невидимия тъмен хоризонт, тук-там нашарено от светлините на рибарски лодки. Скоро пред нас се появи и мъждукащият силует на едно селце. Минахме покрай знака Санта Катарина и поехме по главната улица. Въздухът бе изпълнен с мирис на лук, зехтин и печено месо. От отворените врати се носеше музика на фламенко и се спускаше буйно върху нас, тъмни лица с разсеяно любопитство се

обръщаха да ни изгледат, докато ги подминавахме. Скоро оставихме селцето зад себе си и се впуснахме в тъмнината, която се простираше пред нас, но трябваше да забавим веднага, за да вземем острия стръмен вираж, който водеше в тясна поляна между овощна градина от бадемови дръвчета. Светлините пронизваха мрака и аз видях отпред една вила, бяла и кубична, прорязана от малки, закрити прозорци, а на голямата обкована предна врата се полюляваше фенер.

Ото спря колата и изключи двигателя. Излязохме от нея, той взе куфара ми от задната седалка и ме поведе по чакълена пътечка. Отвори вратата и застана встрани, за да вляза преди него.

Озовахме се във вестибюл, осветен от полилей от ковано желязо, обзаведен с дълго канапе, покрито със светло одеяло. До вратата имаше висока синя делва със синьо-бели шарки, съдържаща колекция от бастунчета с дръжки от слонова кост и чадъри за слънце. Докато Ото затваряше вратата, пред нас се отвори друга врата и се появи една дребна, тъмнокоса жена, с розова престилка и плоски, износени чехли.

— Сеньор.

— Мария.

Тя се усмихна, показвайки няколко златни зъба. Той ѝ говореше на испански, зададе ѝ някакъв въпрос, на който тя отговори, а после се обърна към мен, за да ми я представи.

— Това е Мария, тя се грижи за нас. Казах ѝ коя сте.

Протегнах ръка, Мария я пое и се запознахме с усмивки и приятелско кимане. После тя се обърна към Ото и му каза още нещо. Той ѝ подаде куфара ми и тя се оттегли.

— Майка ви е поспала малко, но сега е будна — каза Ото. — Дайте да ви взема палтото.

Аз го разкопчах, той ми помогна да го сваля и го метна в края на дивана. После отиде до една друга врата и ми махна да го последвам. Направих го и изведнъж се почувствах нервна и уплашена от това, което можех да открия.

Помещението, в което ме въведе, беше холът на къщата. Дълга стая с нисък таван, боядисана в бяло като всичко останало, обзаведена с приятна смесица от модерен скандинавски и старинен испански стил. Теракотеният под беше покрит с килими, имаше много книги и картини, а в центъра на помещението бе поставена кръгла маса,

привлекателна и подканваща със спретнато подредените си списания и вестници.

Една цепеница гореше в огромна каменна камина, а пред нея беше разположено легло с ниска масичка до него, на която имаше чаша с вода и кана, няколко стръка здравец в саксия, няколко книги и включен лампион.

Този лампион и проблясъците на пламъците подсигуряваха единствената светлина в стаята, но от вратата успях да видя тънкото тяло, свито под розовите одеяла и измършавялата ръка, която се протегна, когато Ото пристъпи напред, за да застане до камината.

— Скъпи — каза тя.

— Лиса. — Той пое ръката ѝ и я целуна.

— Всъщност не се забави много.

— Мария каза, че си заспала. Готова ли си за посетител?

— Посетител? — гласът ѝ беше остарял. — Кой?

Ото ме погледна и аз пристъпих, за да застана до него.

— Това съм аз — казах ѝ. — Ребека.

— Ребека! Мило дете. О, каква радост! Колко забавно!

Тя протегна двете си ръце към мен и аз коленичих до леглото, за да я целуна. Тялото ѝ беше като въздушно, толкова бе отслабнала. Когато докоснах бузите ѝ, ги усетих като хартия под устните си. Все едно целувах лист, който отдавна е бил откъснат от вятъра от родното си дърво.

— Но какво правиш тук? — Тя погледна над рамото ми към Ото и отново към мен и се престори, че се мръщи. — Да не би ти да си ѝ казал да дойде?

— Помислих, че ще ти е приятно да я видиш — каза Ото. — Реших, че това ще те ободри.

— Но скъпи, защо не ми каза?

Аз се усмихнах.

— Искахме да бъде изненада.

— Но аз бих искала да знам, защото щях да очаквам с нетърпение да те видя. Именно така си мислим винаги преди Коледа. Половината от удоволствието е очакването. — Тя ме пусна и аз седнах на петите си. — Ще останеш ли?

— Да, за някой и друг ден.

— О, това е страхотно! Ще можем да си поклюкарстваме на воля. Ото, Мария знае ли, че тя ще остане?

— Разбира се.

— А каква ще е вечерята днес?

— Всичко е уредено... ще вечеряме заедно тук, само тримата.

— Е, нека направим нещо сега. Да си пийнем малко. Има ли някакво шампанско?

Ото се усмихна.

— Мисля, че мога да намеря бутилка. Всъщност, май се сетих да сложа в лед една, за всеки случай.

— О, колко си съобразителен, скъпи!

— Да я донеса ли сега?

— Моля те, скъпи.

Тя плъзна ръката си в моята. Все едно че хванах пилешко кокалче.

— И ще пием за това, че сме заедно.

Той излезе да донесе шампанското и ние останахме сами. Аз намерих един малък стол и го дръпнах до леглото ѝ, за да седна близо до нея. Двете се гледахме, а тя не можеше да спре да се усмихва. Заслепяващата ѝ усмивка и искрящите тъмни очи си бяха същите, а също и тъмната коса, която лъщеше като политура върху снежнобялата кальфка на възглавницата. Иначе целият ѝ вид беше ужасяващ. Никога досега не бях виждала човек, който да е толкова слаб и все още да е жив. И за да стане още по-нереално, тя не беше бледа и безцветна, а доста загоряла, сякаш все още прекарваше повечето си дни, излежавайки се на слънце. Но беше извънредно развълнувана. И явно не можеше да спре да говори.

— Толкова е сладко от страна на скъпия ми Ото, че е разбрал колко много бих искала да те видя. Лошото е, че тъкмо сега съм много отегчителна, не ми се прави нищо и той би трябвало да изчака, докато се почувствам по-добре. Тогава можехме да се забавляваме повече заедно, щяхме да ходим да плуваме, да излизаме с лодка, да си правим пикници и разни други такива неща.

— Мога да дойда отново — казах ѝ аз.

— Да, разбира се, че можеш. — Тя докосна лицето ми с ръце, сякаш се нуждаеше от този контакт, за да се увери, че наистина съм тук. — Изглеждаш страхотно, с тези огромни сиви очи и тази

царевично руса коса. Царевична ли е или златна? И много ми харесва начинът, по който я носиш. — Ръката ѝ се спусна по плитката ми, която бе паднала отпред като въже над дясното ми рамо. — С нея изглеждаш като излязла от приказка, сещаш се, онези старомодни книжки с магически картинки. Много си хубава.

Аз поклатих глава.

— Не, не съм.

— Е, но изглеждаш така, а това е по-важно. Скъпа, а с какво се занимаваш? От векове не съм ти писала, нито съм получавала някакви вести от теб. Чия е вината за това? Моя, предполагам, аз съм безнадеждна в писането на писма.

Разказах ѝ за книжарницата и за новия си апартамент. Тя очевидно много се развесели от това.

— Каква забавна личност си ти, свила си малко гнезденце само за себе си, без да имаш с кого да го споделиш. Не си ли срещнала още някого, за когото да искаш да се ожениш?

— Не. Няма никой, който да иска да се ожени за мен.

Тя погледна закачливо.

— А мъжа, за когото работиш?

— Той е женен, има очарователна съпруга и цяла сюррия деца.

Тя се изкиска.

— Това никога не ми е пречило. О, скъпа, каква ужасна майка съм била, като те влачех насам-натам по този кошмарен начин. Цяло чудо е, че не си насъбрала най-ужасната колекция неврози или мании, или каквото там го наричат тези дни. Но ти явно нямаш нищо подобно, затова всичко май е излязло на добре в крайна сметка.

— Разбира се, че всичко е добре. Просто пораснах с отворени очи, а това никак не е лошо нещо — казах ѝ аз и добавих: — Ото ми хареса.

— Не е ли божествен? Толкова коректен, толкова пунктуален и северняшки. И толкова блестящо интелигентен... И какъв късмет е, че не иска и от мен да съм интелигентна! Просто му харесва да го разсмивам.

Някъде в средата на кухнята часовник удари седем и при последния удар Ото се върна в стаята, носейки поднос с бутилка шампанско в кофичка с лед и три стъклени чаши. Ние го наблюдавахме, докато той с експертно движение освободи тапата и

разля златното пенесто вино в трите чаши. Взехме по една от тях, вдигнахме ги и се усмигнахме на нашето импровизирано парти. Майка ми каза:

— Да пием за нас тримата и за щастливите времена. Ах, наистина е възхитително, толкова е забавно!

По-късно Ото ми показа стаята, в която щях да спя. Тя беше просто луксозна или луксозно проста, не можех да реша точно кое от двете. До нея имаше и баня и аз си взех душ, преоблякох се в панталони и копринена риза, изчетках си косата и я сплетох наново, после се върнах в хола. Заварих Ото и майка ми да ме чакат. Ото също се беше преоблякъл за вечерята, а майка ми носеше нов нощен халат в светлосиньо, с копринен шал, избродиран с розови рози, метнат на коленете ѝ, а дългите му ресни се стелеха по пода. Пийнахме по още една чаша и Мария сервира вечерята на ниската масичка до камината. Майка ми изобщо не спираше да говори — все за старите времена, когато съм израствала, и аз си мислех, че Ото ще бъде шокиран, но напротив, той просто бе любопитен и много развеселен, и току задаваше въпроси и подканваше майка ми да ни разказва още и още.

— ... А онази кошмарна ферма в Денбишър!... Ребека, помниш ли онази ужасна къща? Почти щяхме да умрем от студ и от пушека, който огънят вдигаше винаги когато го запалехме. Това беше Себастиан — обясни тя за сведение на Ото. — Всички ние мислехме, че ще стане прочут поет, но той не беше по-добър в писането на стихове, отколкото в отглеждането на овце. Всъщност може да се каже, че дори беше по-зле. А аз просто не можах да измисля как да го напусна, без да му нараня чувствата, а после за късмет Ребека пипна бронхит и ние получихме перфектното извинение.

— Но не и за късмет на Ребека — подхвърли Ото.

— Със сигурност и за нея беше късмет. Тя мразеше къщата повече и от мен. А той имаше едно ужасно куче, което все се канеше да я ухапе. Скъпи, има ли още шампанско?

Тя не хапна почти нищо, но си пийваше чашка след чашка от леденото вино, докато Ото и аз се справяхме с вкусната вечеря на Мария, състояща се от четири блюда. Когато свършихме и чиниите бяха отнесени, майка ми помоли за малко музика, Ото пушна концерт на Брамс на грамофона и го остави да свири много тихичко. Майка ми

просто продължи да говори, като играчка, която е пренавита и ще спре да се върти по пода едва когато се счупи.

След малко Ото каза, че има работа, извини се и излезе, като преди това зареди нови дърва в огъня и се увери, че имаме всичко, от което се нуждаем.

— Всяка вечер ли работи? — попитах я аз.

— Почти винаги. И сутрините. Той е много пунктуален човек. Мисля, че се разбираме толкова добре, защото сме напълно различни.

— Той те обожава — казах ѝ аз.

— Да — отвърна майка ми, приемайки го за даденост. — А най-хубавото е, че никога не се опитва да ме превръща в друга личност, не иска да ме променя. Просто ме приема с цялото ми порочно поведение и сензационно минало. — Тя докосна отново плитката ми. — Пораснала си и си заприличала на баща си... Винаги съм си мислила, че приличаш на мен, но не е така, сега приличаш на него. Той беше много хубав.

— Хм, а аз дори не знам името му.

— Сам Белами. Но Бейлис е много по-хубаво име, не мислиш ли? Освен това така те имах само за себе си, винаги съм чувствала, че ти си само мое дете и ничие друго.

— Бих искала да ми разкажеш за него. Никога не си го правила.

— Има много малко за разказване. Той беше актьор и изглеждаше твърде хубаво, за да бъде описан.

— Но къде сте се запознали?

— Той дойде в Корнуол с театралната трупа „Съмър Сток“, за да поставят Шекспир на открито. Беше невероятно романтично, тъмни летни нощи и влажен, росен мирис на трева и онази божествена музика на Менделсон. Сам играеше Оберон.

*През къщата прониква искряща светлина
от умирация, дремещ огън.
Всеки елф и дух на фея
скачат леко като птици от трънака.*

Беше истинска магия. И влюбването в Сам беше част от магията.

— А той беше ли влюбен в теб?

— И двамата мислехме, че е.

— Но ти си избягала и си се омъжила за него.

— Да. Но само защото родителите ми не ми оставиха избор.

— Не разбирам.

— Те не го харесаха. Не го одобряваха. Твърдяха, че съм прекалено млада. Майка ми каза защо не се ожения за някой приятен млад местен мъж, защо не се установя и не спра да се излагам. Ами ако се омъжех за актьор, какво щяха да кажат хората? Понякога си мислех, че всичко, за което я беше грижа, е какво ще кажат хората. Като че ли изобщо може да има значение какво ще каже някой.

Невероятно, но това беше първият път, когато я чувах да спомене майка си. И внимателно я подтикнах да продължи.

— Ти не я ли харесваше?

— О, скъпа, това беше много отдавна. Много ми е трудно да си спомня. Но тя ме смазваше и ме потискаше. Понякога чувствах, че се опитва да ме задуши с обществените условности. А Роджър беше убит и ми липсваше ужасно. Всичко щеше да е различно, ако Роджър беше там. — Тя се усмихна. — Той беше толкова мил. Даже прекалено мил. Истински ЖК от начало до край.

— Какво значи ЖК?

— Жертва на кучките. Винаги се влюбваше в най-невъзможното момиче. И накрая се ожени за една от тях. Малка блонди кукла, с кукленска коса и кукленски дръпнати сини очи. Майка ми мислеше, че тя е сладка! Аз не можех да я понасям.

— Как се казваше?

— Моли. — Тя направи красноречива физиономия, сякаш думата ѝ горчеше.

Аз се разсмях.

— Не би могла да е чак толкоз лоша!

— Аз смятах, че е! Толкова влудяващо спретната. Винаги си чистеше дамската чанта или пъхаше дървени калъпи в обувките си, или стерилизираше бебешките играчки.

— Тя е имала бебе?

— Да, малко момченце. Клетото дете, тя настоя да го кръстят Елиът.

— Мисля, че е хубаво име.

— О, Ребека, отвратително е. — Явно беше, че каквото и да е правила Моли, не би могла да получи одобрението на майка ми. — Аз винаги съм съжалявала детето, което бе обременено с това ужасно име. Но то някак си му пасна, знаеш как е. А след като Роджър бе убит, клетото хлапе стана по-лошо от всякога, вечно висеше на врата на майка си и искаше лампата му да свети през нощта.

— Мисля, че си много лоша.

Тя се разсмя.

— Да, знам, и това не е по негова вина. Момчето вероятно се е превърнало в представителен млад мъж, стига майка му да му е дала възможност.

— Чудя се какво ли е станало с Моли?

— Не знам. Всъщност не ми и пука. — Майка ми винаги можеше да бъде невероятно безцеремонна и рязка. — Това е като сън. Като да си спомняш хора от сънищата. Или може би... — гласът ѝ заглъхна — ... може би е реално, а аз съм била сън.

Почувствах се некомфортно, защото това беше твърде близо до истината, която се опитвах да запазя в тайна, затова бързо смених темата.

— Родителите ти още ли са живи? — попитах я.

— Майка ми умря през онази Коледа, която прекарахме в Ню Йорк. Помниш ли тази Коледа? Студът и снегът, и всички магазини, пълни със звуци на Джингъл Белс? До края на онази Коледа чувствах, че никога няма да поискам да чуя тази проклета мелодия отново. Татко ми писа, но разбира се, писмото пристигна месеци по-късно, след като ме бе следвало през половината свят. А после беше наистина твърде късно да пиша и да казвам нещо. Освен това аз съм безнадеждна в писането на писма. Той вероятно си е помислил, че просто не ми пука.

— Изобщо ли не му писа?

— Не.

— И него ли не харесваше? — Положението ми изглеждаше доста окаяно.

— О, аз го обожавах. Той беше прекрасен. Изглеждаше страхотно добре, беше много привлекателен, страшно пламенен, суров и внушителен, чак да ти стане страшно. Беше художник. Казвала ли съм ти го някога?

Художник. Бях си представяла всичко друго, но не и художник.

— Не, никога не си ми го казвала.

— Е, ако беше получила поне малко образование, вероятно щеше да се сетиш. Гренвил Бейлис. Това нищо ли не ти говори?

Поклатих глава. Беше ужасно, че никога не бях чувала за моя прочут дядо.

— А защо би трябвало? — каза майка ми. — Никога не ме е бивало много в това да те влача по галерии или музеи. Като си помислиш, никога не ме е бивало в нищо. Цяло чудо е, че си станала толкова прекрасно момиче, при положение че си отгледана на такава солидна диета от майчинско занемаряване.

— Как изглежда той?

— Кой?

— Баща ти.

— Ти как си го представяш?

Замислих се над въпроса и си представих Огъстъс Джон.

— Бохем, брадат, с лъвска грива.

— Не позна — каза майка ми. — Съвсем не е такъв. Започнал е кариерата си във Военноморския флот и това е оставило неизличим печат върху него. Разбираш ли, решил е да се отдаде на рисуването едва след като е навършил трийсет, зарязал е обещаващата си кариера и се е записал в Слейд^[1]. Това за малко не разбило сърцето на майка ми. А преместването в Корнуол и купуването на къща в Порткерис само е усложнило още повече нещата. Тя изобщо не му прости, че е бил толкова себичен, сигурна съм в това. На нея безкрайно ѝ харесвало да се прави на кралица в Малта и вероятно си се е представяла като съпруга на главнокомандващ. Трябва да кажа, че той до последно не загуби стила, който в онези дни е бил известен като палубен маниер.

— Но ти не си се страхувала от него?

— Не. Аз го обичах.

— Тогава защо не си се прибрала у дома?

Лицето ѝ се затвори.

— Не можех. Не бих могла. Изречени бяха ужасни неща, от всички нас. Старото негодувание и старите истини щяха да изкипят на повърхността заедно със заплахите и раздадените ултиматуми. А колкото повече ми се противопоставяха те, толкова по-решителна ставах аз и толкова по-невъзможно беше, когато времето дойде, да призная, че те бяха прави, а не аз, и че съм направила ужасна грешка.

И ако се бях прибрала у дома, никога отново нямаше да си тръгна. Знаех го. И ти вече нямаше да принадлежиш на мен, а на твоите баба и дядо. Не бих могла да понеса това. Ти беше такава безценно малко бижу. — Тя ми се усмихна и добави замислено, тъжно и с копнеж: — А и ние много се забавлявахме, нали?

— Разбира се, че се забавлявахме!

— Искаше ми се да се върна. На няколко пъти за малко не го направих. Къщата ни беше толкова прекрасна. Нарича се Боскарва и беше почти като тази кубична вила, кацнала на хълма над морето. Когато Ото за първи път ме доведе тук, тя ми напомни за Боскарва. Но тук е топло и ветровете са леки, а там са диви и бурни, градината е осеяна като пчелен кошер с високи живи плетища, за да пазят цветните лехи от морските хали. Мисля, че майка ми най-много мразеше вятъра. Тя запечатваше всички прозорци, затваряше се вътре и играеше бридж с нейните приятели или бродираше.

— Вие правехте ли нещо заедно?

— Всъщност не.

— Но кой се грижеше за теб?

— Петифър. И госпожа Петифър.

— Кой са те?

— Петифър също е бил във флота. Той се грижеше за баща ми, лъскаше среброто и понякога караше колата. А госпожа Петифър готвеше. Не мога да ти опиша колко ми беше уютно с тях. Да седя до кухненската печка, докато правеха препечени филийки, и да слушам как вятърът трака по прозорците, да знам, че не може да проникне вътре... всичко това ме караше да се чувствам в пълна безопасност. И си предсказвахме бъдещето по чаените листенца. — Гласът ѝ заглъхна, тя потъна в замъглените си спомени. После каза: — Не, това беше София.

— Коя е била София?

Тя не отговори. Взираше се в огъня, изражението ѝ беше отнесено. Може би не ме беше чула. Накрая каза:

— Трябваше да се върна, след като майка ми умря. Беше гадно от моя страна да не се прибера... но аз никога не съм била свръхнадарена с това качество, което е известно като нравствена същност... Ей, знаеш ли, има някои неща в Боскарва, които са си мои.

— Какви неща?

— Спомням си за едно бюро. Малко, с чекмеджета встрани и капак, който се отваря. Мисля, че се нарича девънпортско. И няколко нефритени фигурки, които баща ми донесе у дома от Китай, и едно венецианско огледало. Всичките са мои. От друга страна, аз се местех толкова много, че те щяха да ми бъдат голямо неудобство. — Тя ме погледна, смръщвайки се леко. — Но за теб вероятно няма да са неудобство. Имаш ли някакви мебели в този твой апартамент?

— Не. Всъщност никакви.

— Тогава може би си струва да ги взема за теб. Те сигурно са още в Боскарва, ако къщата не е била продадена, изгоряла или нещо такова. Искаш ли да се опитам да ти ги взема?

— Повече от всичко. Не просто защото се нуждая от мебели, а защото са принадлежали на теб.

— О, скъпа, колко сладко! И колко забавно! Ти толкова много се стремиш към корени, а аз никога не съм могла да ги понасям. Винаги съм чувствала, че те просто ме приковават на едно място.

— А аз винаги съм чувствала, че те биха ми дали усещане за принадлежност.

— Ти принадлежиш на мен — каза тя.

Ние останахме да си говорим до ранните часове на утрото. Около полунощ тя ме помоли да напълня каната ѝ с вода и аз намерих пътя до празната кухня и го направих, после осъзнах, че Ото от деликатност вероятно тихомълком се е оттеглил в спалнята си, за да можем ние да останем насаме. И когато най-сетне гласът ѝ се умори и думите ѝ започнаха да се влачат в мъглявината на изтощението, аз казах, че много ми се спи, изправих се, схваната от седенето, протегнах се и сложих още дърва в огъня. После махнах втората ѝ възглавница, за да може да легне, и я подготвих за сън. Коприненият шал се бе плъзнал на пода и аз го вдигнах, сгънах го и го сложих на един стол. Остана само да се наведе и да я целуна, да изключи лампата и да я оставя там, в светлината на пламъците. Докато минавах през вратата, тя каза, както винаги ми казваше, когато бях малко момиченце:

— Лека нощ, моя любов. Довиждане до сутринта.

На следващата сутрин се събудих рано, докосната от слънчевите лъчи, струящи през пролуките на щорите. Станах и отидох да ги вдигна и видях сияйната средиземноморска утрин. Излязох на

каменната тераса, която опасваше цялата къща, и зърнах хълмовете, спускащи се надолу към морето може би на цяла миля разстояние. Всичко беше обвито в розов воал, първите нежни цветчета на бадемовите дръвчета. Влязох обратно в стаята си, облякох се и отново излязох — минах по терасата, надолу по стълбището и през подредената, стройна градина. Прескочих една ниска каменна стена и тръгнах към морето. Скоро се озовах в овощната градина и бях обградена отвсякъде от бадемови дървета. Спрях и погледнах пухкавата пяна на розовите цветчета и над нея, бледото безоблачно небе.

Знаех, че всяко цветче ще донесе ценен плод, който, когато дойде времето, ще бъде старателно обран, но все пак не можах да устоя и си откъснах едно клонче, и след час и повече все още го носех със себе си, след като бях отишла до морето и се връщах, следвайки стъпките си нагоре по хълма към вилата.

Беше по-стръмно, отколкото предполагах. Спрях да си поема дъх, погледнах към къщата и видях Ото Педерсен, застанал на терасата, да наблюдава приближаването ми. За миг двамата застинахме; после той се раздвижи, тръгна по стъпалата и слезе долу в градината да ме посрещне.

Вървах по-бавно, все още с цъфналото бадемово клонче в ръка. И разбрах. Разбрах още преди да приближи достатъчно до мен, за да видя изражението на лицето му, но продължих през овощната градина и ние се срещнахме при ниската каменна стена.

Той изрече името ми. Това беше всичко.

— Разбрах — казах аз. — Не е нужно да ми казвате.

— Умряла е през нощта. Когато Мария влязла вътре сутринта, за да я събуди... всичко било свършило. Станало е мирно и спокойно.

Стана ми ясно, че не можем да си предложим особено успокоение един на друг. А може би и не трябваше. Той ми протегна ръка, за да ми помогне да прескоча стената, и я задържа, докато вървахме заедно нагоре през градината към къщата.

Погребахме я по испанския закон, на същия ден, в малкия църковен двор на селото. Бяхме само аз, Ото, Мария и свещеникът. Когато всичко свърши, аз оставих бадемовото клонче на гроба ѝ.

Отлетях за Лондон на следващата сутрин. Ото ме закара до летището с колата си. През повечето време пътувахме в мълчание, но като доближихме терминала, той внезапно каза:

— Ребека, не знам дали това има някакво значение, но аз исках да се ожения за Лиса. Исках да се ожения за нея, но вече бях женен, имам съпруга в Швеция. Не живеем заедно, и то от доста години, но тя все пак не иска да ми даде развод, защото религията не ѝ позволява.

— Не е нужно да ми го казвате, Ото.

— Исках да го знаете.

— Вие сте я направили много щастлива. Грижили сте се за нея.

— Радвам се, че дойдохте. Радвам се, че я видяхте.

— Да. — Изведнъж в гърлото ми заседна ужасна буца и очите ми се изпълниха с болезнени сълзи. — Да, аз също се радвам.

След като провериха билета и багажа ми на терминала, застанахме с лице един срещу друг.

— Не чакайте — казах аз. — Мразя сбогуванията.

— Добре... Но първо... — Той бръкна в джоба на самото си и извади три фини, поизтънели сребърни гривни. Майка ми не се разделяше с тях. Носеше ги и последната нощ. — Трябва да ги вземете. — Хвана ръката ми и ги наниза на китката ми. — И това. — От другия джоб на самото си извади сгънат портфейл с британски банкноти. Пристисна го в дланта ми и затвори пръстите ми около него. — Това беше в чантата й... Затова вие трябва да го вземете.

Знаех, че не е бил в чантата й. Тя никога нямаше пари в чантата си, освен някое пени за следващия телефонен разговор и няколко отдавна просрочени сметки. Но изражението на лицето на Ото беше такова, че аз не можех да откажа, затова взех парите и го целунах, а той се обърна на пети и без да каже и една-едничка дума, си тръгна.

Летях до Лондон в състояние на окаяна нерешителност. Емоционално бях напълно изпразнена, дори пресушена от скръб. Установих, че и физически съм страшно изтощена, но не можех нито да заспя, нито да погледна яденето, което стюардесата ми сервира. Тя ми донесе чай и аз се опитах да го изпия, но ми горчеше и го оставих да изстине.

Чувствах се така, сякаш дълго затворена врата се е отворила, но всъщност само се е откряла и от мен зависеше дали ще я отворя

широко, макар онова, което се намираше зад нея, да беше тъмно, плашещо и несигурно.

Може би трябваше да отида в Корнуол и да потърся семейството на майка ми, но представата, която получих за ситуацията в Порткерис, не беше окуражителна. Дядо ми сигурно щеше да е много стар, самотен и вероятно огорчен и дори озлобен. Осъзнах, че не се бях уговорила с Ото кой ще го уведоми, че майка ми е починала, и съществувахе ужасяващата възможност, ако отида да го видя, аз да съм тази, която ще му занесе тъжната вест. А освен това го обвинявах малко, че е допуснал дъщеря му да превърне живота си в такава бъркотия. Знаех, че тя беше импулсивна и неразумна, а също и голям инат, но със сигурност той би могъл да бъде малко по-позитивен в отношението си към нея. Би могъл да я потърси, да ѝ предложи помощ, да се погрижи и за мен, за неговата внучка. Но той не бе направил нито едно от тези неща и със сигурност това винаги щеше да стои като непреодолима стена между нас.

И все пак аз копнеех да намеря корените си. Не исках непременно да живея с тях, но исках да знам, че са там някъде. В Боскарва имаше неща, които бяха принадлежали на майка ми, и следователно сега принадлежаха на мен. Тя искаше аз да ги взема, така бе казала, и затова вероятно бях длъжна да отида в Корнуол и да предявя правата си над тях, но да отида само по тази причина ми се струваше бездушно и алчно.

Облегнах се назад и задряхах и чух отново гласа на майка ми.

Никога не съм се страхувала от него. Аз го обичах. Трябваше да се върна.

И беше казала едно име, София, но така и не разбрах коя е тази София.

Най-сетне заспах и сънувах, че съм там. Но къщата в съня ми нямаше никаква форма или облик, и единственото реално нещо беше шумът на вятъра, проправяйки си път навътре, в сушата, свеж и студен, идващ от откритото море.

Пристигнах в Лондон в ранния следобед, но мрачният ден бе загубил формата си и значението си, и аз не можех да измисля какво да

правя с остатъка му. Накрая хванах едно такси и отидох на „Уолтън стрийт“ да потърся Стивън Форбс.

Намерих го на горния етаж да рови в кашоните с книги от една стара къща, която току-що бе продадена. С него нямаше никой и когато се появих на върха на стълбището, той се изправи и дойде към мен, мислейки, че съм потенциален клиент. Когато видя, че не съм, поведението му се промени.

— Ребека! Ти се върна.

Аз стоях там, с ръце в джобовете на палтото ми.

— Да, кацнах някъде около два часа. — Той ме погледна с въпросително изражение. — Майка ми почина — казах аз — рано вчера сутринта. Просто пристигнах точно навреме. Прекарах една цяла вечер с нея и си говорихме, говорихме, говорихме.

— Разбирам — каза Стивън. — Радвам се, че си успяла да я видиш. — Той разчисти няколко книги от края на масата и се облегна на нея, кръстосал ръце пред гърдите си, вглеждайки се в мен през очилата си. — Какво ще правиш сега?

— Не знам.

— Изглеждаш изтощена. Защо не си вземеш няколко дни отпуск?

— Не знам — казах аз отново.

Той се намръщи.

— Какво не знаеш?

— Не знам какво да правя.

— Какъв е проблемът?

— Стивън, чувал ли си някога за художник на име Гренвил Бейлис?

— За Бога, разбира се. Защо?

— Той ми е дядо.

Лицето на Стивън беше такава картинка!

— Мили боже! Кога го разбра?

— Мама ми го каза. — Нямаше как, трябваше да си призная. — А аз никога не бях чувала за него.

— А би трябвало.

— Известен ли е?

— Беше, преди двадесет години, когато бях момче. Имаше един Гренвил Бейлис над камината в трапезарията на старата ми бащина къща в Оксфорд. Може да се каже, че беше част от моето израстване.

Сиво бурно море и рибарска лодка с кафяви платна. Като я погледнех, имах чувството, че съм хванал морска болест. Много добър маринист.

— Бил е моряк. Имам предвид бил е в Кралския военноморски флот.

— Да, връзва се.

Аз чаках Стивън да продължи, но той мълчеше. Накрая казах:

— Какво да направя, Стивън?

— Какво искаш да направиш ти, Ребека?

— Никога не съм имала семейство.

— Това много важно ли е за теб?

— Изведнъж се оказа, че е важно.

— Тогава иди го виж. Има ли някаква причина да не го направиш?

— Страхувам се.

— От какво?

— Не знам. Да не се отнесе презрително с мен, предполагам. Или да не бъде отхвърлена.

— Май е имало ужасна семейна кавга?

— Да. Пълно скъсване. „Никога не пристъпвай прага ми отново“, знаеш, този род неща.

— Майка ти предложи ли ти да отидеш?

— Не. Не го каза. Но спомена, че там има някои неща, които принадлежат на нея. И мислеше, че аз трябва да ги взема.

— Какви неща?

Аз му казах.

— Знам, че не е много. Може би дори не си струват пътуването. Но би ми харесало да имам нещо, което е принадлежало на майка ми. Освен това... — опитах се да го обърна на шега: — те могат да запълнят някои празни места в новия ми апартамент.

— Мисля, че вземането на тези предмети ще бъде втората причина за отиването ти до Корнуол. Първата ще е да се сприятелиш с Гренвил Бейлис.

— Да предположим, че той не иска да се сприятелим?

— Никой няма да пострада фатално. Освен малко синини по гордостта ти, но няма да те убие.

— Ти ме подтикваш да го направя — казах му аз.

— Ако не си искала моя съвет, тогава защо дойде да ме видиш?

Той имаше право.

— Не знам — признах си.

Стивън се разсмя.

— Объркана си, нали? — А после, когато най-сетне и аз се усмихнах в отговор, той продължи: — Чуй. Днес е четвъртък. Прибери се у вас и поспи малко. И ако утре ти е твърде рано, тогава иди в Корнуол през уикенда или след него. Просто иди. Виж каква е природата там, виж как е старото момче. Може да отнеме няколко дни, но това няма значение. Не се връщай в Лондон, преди да направиш всичко, което можеш. И ако можеш да си вземеш твоите нещица, добре, но помни, че те са от второстепенна важност.

— Да. Ще го запомня.

Стивън се изправи.

— Тогава се омитай оттук — каза той. — Имам си достатъчно работа, за да си губя времето като твой частен съветник.

— Може ли да се върна, когато всичко приключи?

— Добре ще е да го направиш. Няма да мога да се справям без теб.

— Тогава довиждане — казах аз.

— *Au revoir* — каза Стивън и после, сякаш премислил, се наведе напред и ме целуна тромаво.

— И късмет!

Вече бях похарчила доста пари за такси, затова, все още носейки куфара си в ръка, отидох до автобусната спирка, изчаках докато дойде рейс, за да отида във Фулъм. Взирах се, без да виждам нищо, през прозореца в сивите многолюдни улици и се опитвах да направя някакви планове. Щях да отида до Корнуол, както Стивън предложи, в понеделник. По това време на годината сигурно нямаше да е трудно да получа място във влака или да намеря стая, където да отседна, когато най-накрая се добера до Порткерис. А Маги щеше да държи апартамента ми под око.

Мисълта за апартамента ме подсети и за столовете, които бях купила, преди да замина за Ибиса. Стори ми се, че се бе случило преди години. Но ако не отидех да си ги поискам, можеха да бъдат продадени, както ме бе заплашил неприятният млад мъж. С тази мисъл

наум слязох от автобуса няколко спирки преди моята, за да се отбия в магазинчето и да платя за столовете, за да бъда сигурна, че ще ме чакат, когато се върна.

Бях се подготвила за това, че ще трябва още веднъж да правя бизнес с онзи мъж в сините джинсови дрехи, но когато се вмъкнах вътре и камбанката звънна при отварянето и затварянето на вратата, видях — с известно облекчение — че зад бюрото в дъното на магазина стоеше не той, а друг мъж, с посивели коси и тъмна брада.

Той излезе напред, сваляйки очилата си с рогови рамки, докато аз с облекчение оставих куфара си долу.

— Добър ден.

— О, добър ден. Дойдох за два стола, които купих миналия понеделник. Черешово дърво, с овални облегалки.

— А, да, знам.

— Единият от тях трябваше да бъде поправен.

— Направено е. Искате ли да ги вземете?

— Не. Нося куфар. И ще отсъствам няколко дни. Но реших да ги платя сега, а вие вероятно бихте могли да ми ги пазите, докато се върна.

— Да, разбира се. — Той имаше очарователно плътен глас и като се усмихна, леко навъсеното му лице засия.

Аз започнах да отварям чантата си.

— Нали няма да е проблем, ако ви напиша чек?

— Не, разбира се... Искате ли да ползвате моето бюро? Ето тук има и писалка.

Аз започнах да пиша.

— На чие име да го напиша?

— На моето. Тристрам Нолан.

Почувствах се доволна, като разбрах, че той е собственикът на този очарователен магазин, а не онзи невъзпитан фалшив каубой. Написах чека, подписах го, барирах го и му го подадох. Той наведе глава и го прочете. Това продължи доста дълго и аз помислих, че съм забравила нещо.

— Написала ли съм датата?

— Да, всичко е наред. — Той вдигна поглед към мен. — Просто името ви. Бейлис. Не се среща често.

— Не, наистина.

— Имате ли някаква връзка с Гренвил Бейлис?

Когато чух името му така внезапно, се почувствах необичайно и все пак съвсем обичайно, по същия начин, когато име или някаква конкретна новина изскача пред очите ти, нечакано и неискано, от някоя вестникарска страница.

— Да — казах аз. — Имам връзка. — И защото нямаше причина да не му кажа, добавих: — Той е мой дядо.

— Удивително! — каза той.

Учудих се на реакцията му.

— Но защо?

— Ще ви покажа.

Той остави чека ми на бюрото си и отиде да измъкне иззад една разтегателна маса голяма, солидна маслена картина в позлатена рамка. Вдигна я, закрепил я на единия ъгъл на бюрото и аз видях, че е на дядо ми. Подписът му беше в ъгъла, а датата отдолу — 1932.

— Току-що я купих. Разбира се, нуждае се от почистване, но мисля, че е чудесна.

Пристъпих по-близо, за да я разгледам и видях пясъчни дюни във вечерна светлина и две момчета, голи, наведени над раковините, които бяха събрали. Творбата вероятно беше старомодна, но композицията беше прелестна — колоритът бе деликатен, нежен и все пак наситен и някак енергичен — като че ли момчетата, така уязвими в голотата си, всъщност бяха корави същества, с които човек трябваше да се съобразява.

— Бил е добър художник, нали? — казах аз и не можах да скрия нотката на гордост в гласа си.

— Да. Невероятен колорист. — Той върна картината на мястото ѝ. — Добре ли го познавате?

— Не го познавам изобщо. Никога не съм го срещала.

Той не каза нищо, просто си стоеше там и чакаше да обясня странното си изявление. И за да запълня тишината, аз продължих.

— Но реших, че е време да се запозная с него. Всъщност, заминавам за Корнуол в понеделник.

— Но това е чудесно! Пътищата ще бъдат празни по това време на годината и ще бъде чудесно пътуване.

— Заминавам с влак. Нямам кола.

— И все пак ще е приятно пътуване. Надявам се да имате слънчево време.

— Благодаря ви много.

Ние отидохме до вратата, той я отвори, а аз взех куфара си.

— Ще наглеждате столовете ми, нали?

— Разбира се. Довиждане. И приятно прекарване в Корнуол.

[1] Slade — Академия за изящни изкуства в Лондон. — Б.пр. ↑

3.

Но времето не беше слънчево. Понеделник дойде сив и депресиращ и моите крехки надежди, че ще просветлее, докато влакът се носеше на запад, скоро умряха, защото небето потъмняваше с всяка нова миля, вятърът се надигаше все по-поривист и денят накрая се изля в проливен дъжд. През запотените прозорци не можеше да се види нищо — само размазани очертания на хълмове и фермерски постройки и тук-там скупчените покриви на селцата, край които профучавахме, а от време на време преминавахме и през някоя полупразна гара на някакъв анонимен град.

Успокоявах се, че, като стигнем до Плимут, времето ще се оправи. Щяхме да прекосим Салташ Бридж и да се озовем в друга страна, друг климат, където ще има боядисани в розово вилчки, палми и слабо зимно слънце. Но уви, това не се случи, дъждът заваля дори още по-безмилостно и докато се вирах навън към потъналите във вода ниви и голите, брулени от вятъра дървета, последната ми надежда умря и аз започнах да губя кураж.

Беше вече почти пет без четвърт, когато стигнахме гарата, която отбеляза края на моето пътешествие. А мрачният следобед вече бе потънал в здрач. Докато влакът забави ход покрай перона, видях една неуместна палма, чийто силует се извисяваше като счупен чадър на фона на продъненото рукнало небе, а леещият се дъжд блестеше и танцуваше през светлинната табела, която гласеше: Сейнт Абът, смяна за Порткерис. Влакът най-сетне спря. Аз метнах раницата си на рамо и отворих тежката врата, която вятърът веднага изтръгна от ръката ми. Дъхът ми почти спря от внезапното съприкосновение с острия студен въздух, нахлуващ във вътрешността от мрачното море, и изведнъж реших, че трябва да побързам, взех сака си и скочих на перона. Следвах общата посока на излизащите пътници по дървената естакада към сградата на гарата в дъното. Повечето пасажери, изглежда, имаха приятели, които бяха дошли да ги посрещнат, или пък минаваха покрай билетното гише целеустремено, явно знаеха, че там някъде ги

очаква кола. Следвах ги слепешката, с непознато и странно чувство, като се надявах, че ще ме отведат до колонка за такситата. Но когато излязох навън в двора на гарата, нямаше нито едно такси. Повъртях се, надявайки се някой да ми предложи да ме закара, но се притеснявах да помоля някого, и накрая и последните задни светлини на последната кола неизбежно изчезнаха по хълма в посока на главния път и аз бях принудена да се върна до билетното гише за помощ и съвет.

Намерих носач, който подреждаше кафези с кокошки в смърдящото отделение за колети.

— Извинете, но трябва да отида в Порткерис. Ще мога ли да си взема такси?

Той бавно поклати глава без надежда, но после лицето му леко просветна.

— Има автобус. Минава на всеки час. — Погледна към бавно тиктакащия часовник на стената. — Но тъкмо изпуснахте един и ще трябва да изчакате известно време.

— Може ли да се обадя, за да си извикам такси?

— Няма много таксита на повикване по това време на годината.

Пуснах тежката си раница на пода и се втренчихме един в друг, и двамата объркани от огромния ми проблем. Мокрите ми крака бавно замръзваха. Докато стоях там, през грохота на бурята долетя шум на кола, придвижваща се много бързо надолу по хълма от пътя.

Повиших глас, за да го накарам да схване проблема ми.

— Трябва да хвана такси. Откъде мога да телефонирам?

— Има телефонна кабинка ей там, навън.

Тръгнах да я търся, влачейки раницата си зад мен, и докато се придвижвах, чух как колата спира отвън, пред гарата. Захлопна се врата, изтичаха стъпки и в следващия миг един мъж отвори вратата със замах и я затръшна пред ледения вятър. Разтърси се като куче, преди да прекоси пода и да изчезне през отворената врата в колетното отделение. Чух го да казва:

— Здравсти, Ърни, мисля, че има колет за мен. От Лондон.

— Охо, господин Гарднър. Много гадна вечер, а?

— Направо гнусна. Пътят е наводнен. Това ми прилича на... Ето този, там. Да, този е. Искаш ли да се подпиша?

— О, да, трябва да се подпишеш. Ей тук.

Представих си лист хартия, пригладан върху плота на масата, малкия молив, взет от ухото на Ърни. Но за нищо на света не можех да си спомня къде бях чувала този глас преди, нито пък защо ми беше толкова познат.

— Чудесно. Много благодаря.

— Винаги си добре дошъл.

Забравих за момент за телефона и таксито и се втренчих във вратата, очаквайки новодошлият да излезе. Когато се появи в ръце с голяма кутия, облепена с червен етикет ЧУПЛИВО, видях дълги крака, сини джинсови дрехи, наквасени в кал до коленете, и черна мушама, цялата в струйки вода. Беше гологлав, а черната му коса бе прилепнала към черепа. Той също ме видя и застина, хванал пакета пред себе си като жертвоприношение. В тъмните му очи първо проблесна весела искрица, явно ме позна и се усмихна.

— Мили Боже! — каза той.

Това беше младият мъж, който ми беше продал двата малки стола от черешово дърво.

Стоях с отворена уста и чувствах смътно, че някой ми е изиграл подъл и гаден номер. Ако изобщо бях имала нужда от подкрепа в живота си, то това беше точно в този момент, и все пак съдбата бе избрала да ми изпрати човека, когото най-малко бих искала да видя. А това, че той трябваше да ме види така, прогизнала и отчаяна, беше последната капка.

Усмивката му се разшири.

— Такова невероятно съвпадение! Какво правите тук?

— Току-що слязох от влака.

— Къде отивате.

Налагаше се да му кажа.

— До Порткерис.

— Ще ви посрещне ли някой?

Бях на косъм да го излъжа, бях готова да направя всичко, за да се отърва от него. Но аз бях безнадеждна лъжкия и той неизбежно щеше да отгатне истината.

Затова каза: „Не“.

А после продължих, опитвайки се да звуча компетентно, сякаш можех прекрасно да се грижа за себе си.

— Точно щях да телефонирам за такси.

— Ще отнеме часове. Аз отивам до Порткерис. Ще ви закарам.

— О, не искам да ви притеснявам.

— Не ме притеснявате. Така или иначе отивам там. Това ли е багажът ви?

— Да, но...

— Хайде тогава.

Аз все още се колебаех, но той явно смяташе въпроса за приключен и отиде до вратата, отвори я, задържа я с рамо, чакайки да го последвам. И така накрая аз го направих, проврях се покрай него и излязох навън, в бушуващата тъмна вечер.

В сумрачната светлина видях един паркиран пикап „Мини“, с включени стопове. Той остави вратата на чакалнята да се затръшне зад него, изтича до колата и внимателно постави пакета отзад, после взе раницата ми, сложи и нея там, и ги покри със старо парче брезент. Аз стоях и го наблюдавах.

— Хайде, влизайте вътре, няма смисъл и двамата да прогизнем до кости — каза той.

Аз направих това, което ми бе наредено. Настаних се на пасажерската седалка, стиснала чантичката между краката си. Той се присъедини към мен почти веднага, хлопна вратата си с мощен трясък и веднага включи двигателя, сякаш нямаше и минута за губене. Забръмчахме нагоре по хълма, отдалечавайки се от гарата и в следващия момент той зави по главния път и ние се насочихме към Порткерис.

— Е, хайде, разкажете ми нещо повече — каза той. — Мислех, че живеете в Лондон.

— Да, там живея.

— На почивка ли идвате тук?

— Нещо такова.

— Това звучи добре, но и много неопределено. При приятели ли ще отседнете?

— Да. Не. Не знам.

— Какво означава това?

— Просто това. Означава, че не знам.

Това прозвуча грубо, но не можех да се сдържа. Имах чувството, че нямам контрол над думите си.

— Е, по-добре ще е да вземете решение, преди да стигнем до Порткерис, иначе ще трябва да прекарате нощта на брега.

— Аз... аз ще остана на хотел. Само за тази нощ.

— Ами чудесно! В кой хотел?

Метнах му един вбесен поглед.

— Е, ако не знаете в кой хотел, аз няма да мога да ви закарам там, нали така? — съвсем логично каза той.

Изглеждаше, че ме е хванал натясно.

— Не съм си резервирала хотел — казах аз. — Мислех, че ще мога да го направя, когато пристигна. Тук има хотели, нали?

— Порткерис бъка от хотели. Всяка втора къща е хотел. Но по това време на годината повечето са затворени.

— Вие знаете ли отворен?

— Да. Но зависи от това колко искате да платите.

Той ме изгледа косо, забелязвайки изцапаните ми джинси, протритите обувки и стария овчи кожух, който си бях облякла, за да ми е по-топло и удобно, и който в този момент приличаше и миришеше на мокро куче.

— Ще разгледаме алтернативите. „Замъкът“, горе на хълма, където можете да се облечете официално за вечеря и да танцувате фокстрот на музиката на камерно трио, или госпожа Кърнау, която предоставя легло и закуска, на „Фиш Лейн“ номер две. Мога да ви препоръчам госпожа Кърнау. Тя се грижеше за мен три месеца и нещо, преди да се преместя в свое собствено жилище, а цените ѝ са много сносни.

Вниманието ми се отклони към последната му реплика.

— Ваше собствено жилище? Искате да кажете, че живеете тук?

— Сега да. И през последните шест месеца.

— Но... магазинът на Ню Кингс Роуд... където купих столовете?

— О, просто помагах там за два-три дни на един приятел.

Стигнахме до кръстопът, той забави ход и се обърна, за да ме погледне.

— Взехте ли си вече столовете?

— Не. Но ги платих. Те ще бъдат там, когато се върна.

— Добре — каза младият мъж.

Последва кратко мълчание. Минахме през едно селце и тръгнахме по малко по-дива местност, високо над морето. После пътят

отново се спусна надолу и от двете ни страни се появиха дървета. През тях, през извитите им стволоче и клонки, изкривени и измъчени от вятъра, далеч отдолу под нас се показаха блещукащите светлинки на малък град.

— Това ли е Порткерис?

— Това е. И в този миг трябва да ми кажете дали да е „Замъкът“ или „Фиш Лейн“.

Аз преглътнах. Очевидно за „Замъкът“ изобщо не можеше да става и дума, но ако отидех във „Фиш Лейн“, щях неизбежно да бъда задължена на този властен индивид. Бях дошла в Порткерис единствено за да видя Гренвил Бейлис и имах некомфортното чувство, че ако веднъж се замеса с този мъж, той ще се лепне за мен като репей.

— Не, не „Замъкът“, не може ли... — казах аз, като ми се искаше да ми предложи нещо друго, по-скромно, но той се ухили и ме прекъсна:

— Страхотно! Госпожа Кърнау на „Фиш Лейн“ и ви обещавам, че няма да съжалявате.

Бих определила първото ми впечатление от Порткерис, в мрака и проливния дъжд, най-малкото като объркано. В тази противна вечер градчето беше почти безлюдно; пустите улици блестяха мокри, с отразяващите се в локвите светлини, а в канавките течеше вода.

С голяма скорост се спуснахме надолу в лабиринт от алеи и улички, излязохме на пътя, който обикаляше пристанището, но веднага се върнахме обратно в плетеницата на калдъръмените улички и разнородни постройките.

Най-сетне завихме по тясна уличка със сиви залепени къщи и предни врати, които отвеждаха право на тротоара.

Всичко изглеждаше приятно и порядъчно. Дантелени завеси забулваха прозорците и тук-там можеше да се зърне статуетка на момиче с кучета, или голяма зелена делва с цветето „семеино щастие“.

Колата забави и спря.

— Пристигнахме.

Той изключи двигателя, аз чух вятъра и долових през силния му вой близкия шум на прибоя. Огромните вълни се разбиваха с грохот върху пясъка, а после отстъпваха с дълго свистене.

— Хей — каза той — всъщност, аз не ти знам името.

— Ребека Бейлис. А аз не знам твоето.

— Джос Гарднър... съкратено от Джослин, не от Джозеф.

След като сподели с мен тази особено полезна информация, той излезе от колата, натисна звънеца на вратата и докато чакаше някой да му отвори, се върна да вземе раницата ми изпод брезента. Докато я измъкваше, вратата се отвори, той се обърна и бе осветен от сноп топла светлина, която се изля отвътре.

— Джос!

— Здравсти, госпожо Кърнау.

— Какво правиш тук?

— Доведох ти посетител. Казах ѝ, че при теб е най-добрият хотел в Порткерис.

— О, божичко, ама аз не съм от тези хотели, дето приемат посетители по това време на годината! Но хайде, влизайте, да не стоите на дъжда, ама какво време е само, а? Том отиде в бреговата охрана, имаше някакъв сигнал от Тревос, но не знам, не съм чула да пускат ракети.

Влязохме в къщата и вратата се затвори зад нас. Вътре в тесния вестибюл едва имаше място за трима ни.

— Елате до огъня... хубаво е, топло е, ще ви донеса чаша чай, ако искате...

Ние я последвахме в малка, разхвърляна гостна. Тя коленичи, за да разпали огъня и да добави малко въглища, и за пръв път успях да я огледам добре. Видях дребна, очилата дама, доста възрастна, със спални чехли и престилка над кафявата си рокля.

— Ние всъщност не искаме чай — каза ѝ той. — Просто искаме да знаем можеш ли да дадеш на Ребека легло — за една нощ поне.

Тя се изправи до огнището. Гледаше ме със съмнение и всъщност не можех да я виня при начина, по който изглеждах, и кучешката миризма, която излъчвах.

Понечих да си отворя устата, но Джос се намеси, преди да кажа и дума.

— Тя е високо порядъчна и няма да избяга с лъжиците ти. Аз гарантирам за нея.

— Е, ами... — Госпожа Кърнау се усмихна. Очите ѝ бяха много хубави, и много светлосини. — Стаята е празна, затова тя спокойно може да я ползва. Но тази вечер не мога да ѝ предложа вечеря, не очаквах никого. Нямам нищо въщи, освен два малки плодови пая.

— Няма проблем — каза Джос. — Аз ще я нахраня.

Тъкмо щях да възразя, но той още веднъж безцеремонно ме изпревари.

— Ще я оставя да се настани и да си разопакова багажа и после ще се върна около... — той погледна часовника си... — седем и половина, за да я взема. Всичко наред ли е? — Той махна с ръка небрежно към мен. — Вие сте ангел, госпожо Кърнау, и аз ви обичам като родна майка. — Той я прегърна и я целуна. Тя изглеждаше много доволна; после той ми хвърли една финална, весела усмивка, каза „Доскоро“ и тръгна. Чухме как колата му заръмжа надолу по улицата.

— Той е прекрасно момче — осведоми ме госпожа Кърнау. — Живееше при мен три месеца, че и повече... е, хайде, вземете си сакчето и ще ви покажа стаята. Разбира се, тя ще е студена, но аз ще ви дам една електрическа печка, а водата в бойлера е гореща и можете да се изкъпете... все казвам, че човек се чувства много изцапан, слизайки от тези мръсни влакове.

Стаята беше мъничка, както всички други стаи в тази малка къща, обзаведена с огромно двойно легло, което заемаше почти цялото пространство. Но беше чиста и скоро се затопли, а след като госпожа Кърнау ми показа къде да намеря банята, слезе долу и ме остави да се оправям сама.

Отидох и коленичих до ниския прозорец и дръпнах завесите. Старите черचेвета бяха добре уплътнени с гумени ленти, за да не влиза вятър, а тъмните стъкла се обливаха от струите на дъжда. Не можеше да се види нищо, но аз все пак останах там, чудейки се какво правя в тази малка къща и се опитвах да проумея защо внезапната нова поява на Джос Гарднър в моя живот ме бе оставила с толкова необяснимо чувство на безпокойство.

4.

Имах нужда от защита. Имах нужда да си изградя увереност и самоуважение, тъй като не ми харесваше ролята на спасявана бездомница, в която така внезапно се бях озовала. Горещата баня и смяната на дрехите доста ми помогнаха да възстановя присъствието на духа си. Оправих си косата, гримирах си очите, напръсках се с последния остатък от шишенцето със скъп парфюм и почти се овладях. Бях извадила една рокля от вездесъщата си раница и я бях окачила с надеждата гънките да се изправят. Сега я облякох, тъмна памучна дреха с дълги ръкави, обух си тъмни, много фини чорапи и обувки с токчета със старомодни катарамии, които бях намерила отдавна на една сергия на Портобело Роуд. Започнах да си слагам перлените обици и в този момент чух как през бученето и трополенето на поривистия вятър се понесе звукът от гумите на пикапа на Джос Гарднър, които барабаняха по калдъръма, докато се придвижваше нагоре по улицата. Чу се скърцане и той спря пред вратата, а в следващия момент долових и гласа му долу — извика първо госпожа Кърнау, а после и мен.

Продължих бавно да си слагам втората обица. Взех си чантата, а после и кожуха. Бях го разпънала пред електрическата печка с надеждата да изсъхне, но не се получи. Горещината просто бе подсилила миризмата на кокер шпаньол, пристигащ от дъждовна разходка, и все още тежеше като олово. Метнах го на лакътя си и слязох надолу по стълбите.

— Здравсти. — Застанал в салона, Джос вдигна поглед към мен.
— О, каква трансформация! По-добре ли се чувстваш?

— Да.

— Дай ми палтото си...

Той го взе с намерението да ми помогне и веднага се престори на комичен щангист, огъвайки коленете си под огромната му тежест.

— Не можеш да носиш това, то ще те повали на земята. И така или иначе, все още е мокро.

— Нямам друго.

Все още натоварен с кожуха ми, той започна да се смее. Самоуважението ми започна да се изцежда и вероятно нещичко от това се бе прокраднало на лицето ми, защото той веднага спря да се кикоти и повика госпожа Кърнау. Когато тя се появи, с лице изразяващо едновременно раздражение и любов, той метна кожуха ми в ръцете ѝ, каза ѝ да ми го изсуши, после разкопча и съблече своята черна мушама и я сложи с елегантен жест на раменете ми.

Отдолу носеше сив пуловер и памучен плетен шал на врата.

— Е — каза той — сега сме готови да тръгваме. — И отвори вратата към завесата на дъжда.

— Но ти ще се намокриш — възразих аз.

Но той каза само:

— Бегом!

И аз побягнах, той също побягна и в следващия миг ние бяхме отново в пикапа, почти без да се намокрим, а вратите бяха затръшнати и плътно затворени, чудесна защита срещу бурята, макар малките локвички от дъжда на моята седалка и в краката ми да предизвикаха подозрения, че това вярно, непромокаемо и здраво возило вече не е толкова водоустойчиво както някога. Но той запали шумния двигател и ние тръгнахме, и с плискането на водата отвън и в колата пътуването ни наподобяваше малко на бърза езда в пробита моторна лодка.

— Къде отиваме? — попитах аз.

— В „Котвата“. Ей тук е, зад ъгъла. Не е много изискано. Имаш ли нещо против?

— Защо да имам нещо против?

— Би могла да имаш. Би могла да искаш да те отведе в „Замъкът“.

— Имаш предвид да танцуваме фокстрот на музиката на камерното трио?

— Не мога да танцувам фокстрот — каза той и се захили. — Никой никога не ме е учил.

Профучахме по „Фиш Лейн“, покрай няколко ъгъла, под каменна арка и се озовахме на малък площад. Едната му страна беше оформена от нисък, крив силует на стар хан. Зад малките прозорци сияеше топла светлина и се разливаше от извития вход, а табелата над вратата висеше и проскърцваше на вятъра. Отпред вече имаше паркирани

четири-пет коли и Джос вкара пикапа си плътно в тясното пространство между две от тях, изключи двигателя и каза:

— Едно, две, три, бегом!

И двамата излязохме и отново спринтирахме през късото разстояние между колата и подслона на антрето.

Там Джос се разтърси леко, изчетка дъжда от меката повърхност на пуловера си, взе мушамата от раменете ми и ми отвори вратата, за да мина пред него.

Таванът на помещението беше нисък, вътре беше топло и миришеше така, както винаги миришат старите кръчми. На бира и дим на лула и на плесенясало дърво. Имаше бар с високи столове, а по краищата на помещението бяха подредени маси. Двама възрастни мъже играеха дартс в ъгъла.

Барманът вдигна поглед и извика:

— Здравсти, Джос!

Джос остави мушамата на закачалката и ме поведе през залата, за да ме представи.

— Томи, това е Ребека. Ребека, това е Томи Уилямс. Прекарал е тук целия си живот. Можеш да дойдеш и да питаш Томи за всичко, което искаш да знаеш за Порткерис или за хората, които живеят тук.

Двамата си казахме „Приятно ми е“. Томи имаше сива коса и много бръчки. Изглеждаше така, сякаш в свободното си време работи като рибар. Настанихме се на два стола и Джос поръча скоч и сода за мен и скоч и вода за себе си и докато Томи изпълняваше поръчката, двамата започнаха да си говорят, потъвайки удобно в разговор, типичен за мъжете по кръчмите.

— Как са нещата при теб? — попита го Томи.

— Не е зле.

— Кога отваряш?

— На Великден, може би, с малко късмет.

— Магазинът завършен ли е вече?

— Почти.

— Кой прави дърводелската работа?

— Аз сам си я правя.

— Това ще ти спести малко разходи.

Вниманието ми се отклони и залькатуши. Запалих цигара и се огледах и ми хареса това, което видях. Двамата старци, които играеха

дартс, млада двойка в джинси, дългокоси, приведени над масата и над двойка халби с битер, обсъждащи нещо с ненаситна и интензивна концентрация. Екзистенциализма? Някоя картина? Как да си платят наема? Нещо такова. Но каквото и да беше, явно означаваше много и за двамата.

По-нататък имаше групичка от четирима по-възрастни посетители. Скъпо облечени, мъжете преднамерено небрежни, жените непреднамерено официални. Отгатнах, че са отседнали в „Замъкът“ и от скука, заради времето вероятно, са слезли долу, за да видят как я карат бедняците. Личеше си, че им е некомфортно, явно си знаеха, че не се вписват в обстановката, и едвам чакаха да се върнат в тапицирания кадифен комфорт на големия хотел на хълма.

Очите ми шареха наоколо и попаднаха на едно куче. Беше хубаво куче, голям червен сетер, с красива блестяща козина, с опашка като копринен пискюл от медни косми, просната на сивите плочи на пода. Седеше съвсем неподвижно, близо до господаря си и от време на време опашката му леко се помръдваше в одобрително потупване.

Заинтригувана, аз се вгледах в мъжа, който явно притежаваше това завидно създание, и установих, че е почти толкова интересен, колкото и кучето му. Седнал с лакти на масата, опрял брадичка на юмрука си той бе обърнал към мен ясен и чист профил, сякаш нарочно ми го бе предоставил, за да го изследвам. Главата му беше хубаво оформена, косата му имаше онзи вид на гъста козина на сребърна лисица, на човек, който е започнал да побелява твърде рано. Единственото око на профила му, което виждах, беше дълбоко поставено и засенчено, носът бе дълъг и орлов, устата приятна, брадичката твърдо оформена, характерна. И от дължината на китката му, показваща се от маншета на ризата и ръкава на сивото му вълнено сако, и от начина, по който бе опънал краката си под малката маса, предположих, че е висок вероятно около метър и осемдесет.

Докато го наблюдавах, той изведнъж се разсмя на нещо, което каза събеседникът му. Това привлече вниманието ми към другия мъж и аз се изненадах, защото те никак не си подхождаха. Докато единият беше строен и елегантен, другият бе нисък, дебел, червендалест и облечен в плътно опънат морскосин блейзър и риза с висока яка, която изглеждаше така, сякаш щеше да го удуши. В кръчмата не беше много топло, но по зачервеното му чело блестяха капки пот и забелязах, че

тъмната му коса е подстригана с особена сръчност и изобретателност — един дълъг зализан с брилянтин кичур бе сресан нагоре и леко настрани, за да скрие това, което иначе щеше да бъде напълно плешива глава.

Мъжът с кучето не пушеше, но дебелакът изведнъж смачка цигарата си в преливащия пепелник на масата, сякаш за да подчертае мисълта, която бе изказал или да наложи тезата си, и почти веднага посегна към джоба си, извади от него сребърна табакера и взе нова цигара.

Но мъжът с кучето бе решил, че е време да си върви. Той махна ръка от брадичката си, отметна маншета на ризата си, за да погледне часовника си, и довърши питието си. Дебелакът очевидно много искаше да е в крак с приготовленията на другия, затова бързо запали цигарата си и гаврътна на един дъх уискито си. Те се надигнаха и бутнаха столовете си назад с ужасяващ скърцащ звук. Кучето стана и опашката му се завъртя в радостни кръгове.

Изправени така, единият толкова нисък и дебел, а другият толкова тънък и строен, още повече си личеше, че двамата изобщо не си пасват. Слабият взе един дъждобран, който бе праметнат на облегалката на стола му, после се обърна към нас, насочвайки се към вратата. За миг се разочаровах, защото лицето му не съответстваше на обещанието, което даваше този интригуващ профил. А после забравих, че съм разочарована, защото той видя Джос. А Джос, вероятно усещайки присъствието му, спря да говори с Томи Уилямс и се обърна, за да види кой стои зад него. За миг двамата изглеждаха смутени, после слабият мъж се усмихна и усмивката изряза тънки линии по загорелите му бузи и дребни бръчици покрай очите му и беше невъзможно да устоиш на такъв чар.

— Джос — каза той. — Отдавна не сме се виждали. — Гласът му беше приятен и дружески.

— Здравсти — каза Джос, без да става от стола си.

— Мислех, че си в Лондон.

— Не. Върнах се.

Скърцащото полюляване на вратата привлече вниманието ми. Другият мъж, дебелият, тихичко си бе тръгнал. Реших, че има някаква важна уговорка и забравих за него.

— Ще кажа на стареца, че съм те видял.

— Добре, кажи му.

Дълбоко поставените очи се насочиха към мен и после отново се отклониха. Очаквах да бъда представена, но нищо не се случи. Незнайно защо, но тази липса на възпитание от страна на Джос ми се стори като шамар в лицето.

— Е, ще се виждаме — каза накрая високият мъж и си тръгна.

— Със сигурност — отговори Джос.

— Лека нощ, Томи — извика той на бармана и бутна вратата, за да пусне кучето пред себе си.

— Лека нощ, господин Бейлис.

Почувствах, че главата ми се раздруса, сякаш някой беше дръпнал някакъв шарнир в нея. Той вече бе изчезнал, оставяйки вратата да се люлее зад него. Без да се замислям, аз се смъкнах от стола, за да го последвам, но една ръка хвана рамото ми и ме спря. Обърнах се и видях, че Джос ме държи. В един изненадващ миг очите ни се сблъскаха, после се освободих от ръката ум. Чух запалване на двигател на кола отвън. Беше вече твърде късно.

— Кой е той? — попитах аз.

— Елиът Бейлис.

Елиът. Момчето на Роджър. Детето на Моли. Внукът на Гренвил Бейлис. Моят братовчед. Моето семейство.

— Той е мой братовчед.

— Не знаех това.

— Но ти вече знаеш името ми. Защо не му го каза? Защо ми попречи да тръгна след него?

— Ще го срещнеш съвсем скоро. Тази нощ е твърде късно, твърде мокро и твърде тъмно за събиране на семейството.

— А Гренвил Бейлис е мой дядо!

— Помислих си, че може би има някаква връзка — хладно каза Джос. — Вземи си още едно питие.

Но сега аз вече бях наистина ядосана.

— Не искам друго питие.

— В такъв случай да седаме и да хапнем.

— Не искам и да ям.

Мислех, че наистина не искам. Не желяех да прекарам и един миг повече с този груб, арогантен и властен млад мъж. Наблюдавах го как довърши питието си, стана от стола си и за миг си помислих, че ще

вземе думите ми на сериозно, ще ме откара до „Фиш Лейн“ и ще ме стовари там ненахранена. Но за късмет той не се върза на блъфа ми, просто плати питиетата и без да каже дума, ме поведе през вратата в дъното на бара, която отвеждаше към стълбище и малък ресторант. Последвах го, защото явно нямаше какво друго да направя. Освен това бях гладна.

Повечето маси вече бяха заети, но сервитьорката видя Джос, позна го и дойде да каже добър вечер, а после ни отведе до една маса, която очевидно бе най-добрата в целия ресторант, поставена в тясна ниша до еркереен прозорец, зад който се виждаше прозрачната тъма на пристанището, блещукаща от отраженията на уличните лампи по кея и подскачащите светлини на рибарските лодки.

Седяхме лице в лице. Аз все още бях много ядосана и не исках да го погледна. Стоях си там, рисувах линии с пръст по покривката и слушах как поръчва това, което аз щях да ям. Очевидно няха дори правото да си избира нещо по мой вкус. Чух как сервитьорката каза:

— И за младата дама същото ли?

Дори и тя беше изненадана от пренебрежителното му поведение, но Джос отвърна: „Да, и за младата дама същото“, след което сервитьорката се отдалечи и ни остави сами.

След малко вдигнах очи към него. Немигащият му тъмен поглед срещна моя. Тишината натежа и аз получих нелепото чувство, че очаква да му се извиня. Чух се да казвам:

— Ако не искаш да ме оставиш да говоря с Елиът Бейлис, може би ти ще говориш за него.

— Какво искаш да знаеш?

— Женен ли е? — Това беше първият въпрос, който ми дойде в главата.

— Не.

— Привлекателен е. — Джос кимна утвърдително. — Сам ли живее?

— Не, с майка си. Имат къща в Хай Крос, на шест мили оттук, но преди около една година се преместиха в Боскарва, за да бъдат със стареца.

— Дядо ми болен ли е?

— Май не знаеш много за семейството си, а?

— Не. — Опитвах се да звуча предизвикателно.

— Преди десет години Гренвил Бейлис получи инфаркт. Тогава спря да рисува. Но винаги е имал физика на вол и се възстанови по чудо. Той не искаше да напусне Боскарва и си имаше едно семейство, което се грижеше за него.

— Петифър?

Джос се намръщи.

— Откъде знаеш за Петифър?

— Мама ми каза. — Помислих си за някогашните чаени сбирки до кухненския огън. — Изобщо не съм си представяла, че са още тук.

— Госпожа Петифър умря миналата година и дядо ти и господин Петифър останаха самички. Гренвил Бейлис вече е на осемдесет години, а и Петифър не е кой знае колко по-млад от него. Моли Бейлис искаше той да се премести в Хай Крос и да продаде Боскарва, но старецът излезе непреклонен и накрая тя и Елиът се преместиха при него. Без особен ентузиазъм, бих добавил. — Той се облегна назад на стола си, опрял дългите си ръце на ръба на масата. — Майка ти... тя Лиса ли се казва?

Аз кимнах.

— Знам, че Гренвил е имал дъщеря, която е имала дъщеря, но фактът, че ти се нарече Бейлис, леко ме изненада.

— Баща ми е напуснал майка ми, преди да се родя. Тя никога не е използвала неговото име.

— Къде е майка ти сега?

— Тя почина само преди няколко дни. В Ибиса. — И повторих, защото изведнъж ми се стори, че е било преди векове: — Само преди няколко дни.

— Съжалявам. — Аз направих някакъв неясен жест, защото не можех да намеря подходящи думи. — Дядо ти знае ли?

— Не знам.

— Дошла си да му го кажеш ли?

— Предполагам, че може би ще се наложи.

Идеята, че ще трябва да го направя, бе плашеща.

— Той знае ли, че си тук? В Порткерис? — попита Джос.

Поклатих глава.

— Той дори не ме познава. Ние никога не сме се срещали. Аз никога не съм била тук преди. — Накрая направих и окончателното си признание. — Дори не знам как да намеря къщата му.

— Така или иначе — каза Джос — ще му причиниш шок.

Разтревожих се.

— Много ли е крехък?

— Не, не е крехък. Фантастично здрав е. Но е остарял.

— Мама ми каза, че някога е бил много внушителен и суров, чак да ти стане страшно. Все още ли е такъв страховит?

Джос направи тъжна физиономия, с което никак не ме успокои.

— И още как! — каза той.

Сервитьорката ни донесе супата. Беше от волска опашка, тлъста, гъста, кафява и много гореща. Бях толкова гладна, че я изядох веднага до дъно, без да кажа и дума. Най-сетне оставих лъжицата си. Погледнах нагоре и видях, че Джос ми се смее.

— За момиче, което не искаше да яде, не се справи толкова зле.

Но този път не възразих. Отместих празната купа и облегнах лакти на масата.

— Откъде знаеш толкова много за семейство Бейлис? — попитах го.

Джос не бе изгълтал супата си така както аз. Сега не бързаше, мажеше си с масло едно хлебче и го правеше влудяващо бавно.

— Много просто — каза той. — Върша по някоя и друга работа в Боскарва.

— Каква работа?

— Ами реставрирам антикварни мебели. И не зяпай по този отблъскващ начин. Какво те учудва?

— *Реставрираш антикварни мебели?* Сигурно се шегуваш.

— Не се шегувам. А Гренвил Бейлис има пълна къща със стари и много ценни предмети. Навремето си е печелил много пари и по-голямата част е инвестирал в антики. Е, сега всички те са в окаяно състояние, не само че не са били поне малко полирани през годините, но навремето ги е оставил на централно отопление, а то скапва старата мебел. Шкафовете се изкривяват, политурата се набръчка и напуква, а краката падат от столовете. И случайно — добави той, отклонявайки се в спомените си — аз бях този, който поправи твоя черешов стол.

— Но от колко време се занимаваш с това?

— Да видим... напуснах училище, когато бях на седемнайсет, сега съм на двайсет и четири, значи това прави около седем години.

— Но ти е трябвало да учиш.

— Разбира се, в началото вършех само дърводелска работа и четири години прекарах в занаятчийско училище в Лондон, а после, когато взех свидетелството си, чиракувах още две години при майстор мебелист в Съсекс. Живях с него и съпругата му, вършех цялата мръсна работа в работилницата и научих всичко, което знам сега.

Направих малко изчисления.

— Това са само шест години. Ти каза седем.

Той се разсмя.

— Взех си една година почивка по средата, за да пътувам. Родителите ми казаха, че съм започнал да ставам тесногръд, задръстен провинциалист. Баща ми имаше братовчед, който управляваше ранчо в Рокис, югозападно Колорадо. Работих като каубой там девет месеца и нещо. — Той се намръщи. — На какво се хилиш?

Казах му.

— Първият път, когато те видях, в магазина... ти изглеждаше точно като каубой... изглеждаше като истински каубой. И някак си ме ядоса, че всъщност не си.

Той се усмихна.

— А знаеш ли ти как изглеждаше?

Изстинах.

— Не.

— Като председателка на класа в образцово сиропиталище. А това пък ядоса мен.

Малко кръстосване на шпагите и още веднъж бяхме от противоположните страни на барикадата.

Аз го гледах с неприязън, докато си довършваше супата. Сервитьорката дойде да отнесе празните купи и да донесе гарафа с червено вино. Не бях чула Джос да поръчва вино, но сега го гледах как налива две пълни чаши и видях дългите му пръсти с продълговати крайчета. Харесваше ми да си представям как работят с дървото и със старинните красиви предмети, как ги обръщат, мерят, лакират и им връщат формата. Вдигнах чашата си с вино и то засия червено като рубин на светлината.

— Това ли е всичко, което правиш в Порткерис? Реставрираш мебелите на Гренвил Бейлис?

— Разбира се, че не. Отварям магазин тук. Успях да наема едни помещения долу в пристанището преди шест месеца и нещо. И

оттогава ту съм тук, ту ме няма. Сега се опитвам да го вкарам в ред преди Великден, или Петдесетница, или когато летният бизнес наистина стартира.

— Антикварен магазин ли е?

— Не, модерен, мебели, стъклария, текстил. Но реставрирането на антики ще си остане, макар и на заден план. Имам работилница. И малка квартира на горния етаж, там живея сега и заради това ти можа да наемеш моята стая при госпожа Кърнау. Един ден, когато решиш, че съм достатъчно надежден, можеш да изкачиш разнебитените стълби и ще ти го покажа.

Игнорирах тази дръзка малка духовитост.

— Ако работиш тук, тогава какво правеше в онзи магазин в Лондон?

— При Тристрам? Казах ти, той ми е приятел. Отбивам се да го видя винаги когато ходя в града.

Намръщих се. Имаше толкова много съвпадения. Нашите животи изглежда бяха свързани в тях, като добре опакован с въженца колет. Гледах го как довършва чашата си с вино и още веднъж бях навестена от същото смущение, което бях изпитала по-рано вечерта. Знаех, че трябва да му задам хиляди въпроси, но преди да мога да се сетя и за един, сервитьорката пристигна на нашата маса още веднъж, носейки стекове, зеленчуци, пържени картопки и чинии със салата. Пийнах малко вино и продължих да наблюдавам Джос, и когато сервитьорката се отдалечи, казах:

— С какво се занимава Елиът Бейлис?

— Елиът? Държи един гараж в градчето Хай Крос, специализиран в супер мощни коли втора ръка, мерцедеси, алфа ромео. Ако имаш правилния вид чекова книжка, той може да те снабди практически с всичко.

— Ти не го харесваш, нали?

— Изобщо не съм казвал, че не го харесвам.

— Но не го харесваш.

— Вероятно ще бъде по-близо до истината да кажеш, че той не ме харесва.

— Защо?

Той ме погледна, в очите му танцуваха весели искрици.

— Нямам идея. И защо не си изядеш стека, преди да е изстинал?

Джос ме откара до госпожа Кърнау. Все още валеше, а аз изведнъж се почувствах смъртно уморена. Той спря колата пред вратата на сградата, но остави двигателя включен. Благодарих му, пожелах му лека нощ и понечих да си отворя вратата, но преди да успея, той се протегна и ме спря. Обърнах се да го погледна.

— За утре — каза той. — Ще отидеш ли в Боскарва?

— Да.

— Аз ще те откарам.

— Мога да отида сама.

— Ти дори не знаеш къде е къщата, а пътят нагоре по хълма е много дълъг. Ще те взема с колата. Около единайсет?

Да се спори с него беше все едно като да спориш с парен валяк. А бях и твърде изтощена.

— Добре — казах му аз.

Той ми отвори вратата и я бутна.

— Лека нощ, Ребека.

— Лека нощ.

— Ще се видим утре сутринта.

5.

Вятърът не стихна през цялата нощ. Но когато се събудих, малкото прозорче на стаята при госпожа Кърнау ми дари гледката на светлосиньо квадратче, нашарено от бягащи пухкави бели облачета. Беше много студено, но аз храбро станах, облякох се и слязох долу да потърся госпожа Кърнау. Намерих я да простира прането си на въжето навън, в малко вътрешно дворче в задната част на къщата. В началото, докато се бореше с чаршафите и хавлиените кърпи, тя не ме забеляза, но когато се появих между една риза и скромна плетена долна фуста, се сепна от изненада. После ѝ стана забавно от собственото ѝ учудване и се разтресе от писклив смях, сякаш ние двете бяхме двойка комици, партниращи си в мюзикхол.

— Леле, как ме стреснахте! Мислех, че още спите! Удобно ли ви беше? Този проклет вятър още се мотае тук, но дъждът спря, слава богу. Искате ли закуска?

— Чашка кафе, може би.

Помогнах ѝ да простре останалото пране, после тя вдигна празния панер и се насочи към къщата. Седнах на кухненската маса, тя сложи чайника да кипне и започна да пържи бекон.

— Хубава ли беше вечерята снощи? В „Котвата“ отидохте, нали? Томи Уилямс поддържа много добре заведението, винаги е претъпкано с народ, и зиме и лете. Чух как Джос ви докара у дома. Той е прекрасно момче. Липсваше ми, когато се изнесе оттук. Но аз все пак ходя понякога до новото му жилище, почиствам, нося дрехите му вкъщи и ги пера. Тъжно, млад мъж, пък сам. Всичко е някак сбъркано, да няма кой да се грижи за него!

Според мен Джос е напълно способен да се грижи за себе си.

— Не е правилно мъж да върши женска работа. — Госпожа Кърнау очевидно не вярваше в еманципация на жените. — Освен това той е достатъчно зает с работата си за господин Бейлис.

— Вие познавате ли господин Бейлис?

— Всеки го познава. Живее в Порткерис от петдесет години. Един от най-старите тук. А какъв прекрасен художник беше преди да се разболеет! Всяка година правеше изложба и всякакъв народ идваше тук от Лондон, известни хора, абе, всякакви. Разбира се, напоследък не го виждаме много-много. Не може да се разхожда нагоре-надолу по хълма както някога, а си е малко трудна работа Петифър да вкара онази огромна кола в тези тесни улички. Освен това през лятото не можеш да мръднеш заради трафика и посетителите. Тук гъмжи от тях. Понякога си мислиш, че цялото население на страната се е натъпкало в това малко градче.

Тя метна бекона на една топла чиния и я сложи пред мен.

— Хайде, яжте, преди да е изстинало.

— Госпожо Кърнау — казах аз — господин Бейлис е мой дядо.

Тя ме зяпна смръщено.

— Ваш дядо! — И после: — Чие дете сте вие?

— На Лиса.

— Детето на Лиса. — Тя си взе стол и бавно седна на него. Виждах, че този път наистина я бях изненадала. — Джос знае ли?

Този въпрос ми се стори някак неуместен.

— Да, казах му снощи.

— Лиса беше толкова прекрасно малко момиченце. — Тя се взря в лицето ми. — Мога да я видя във вас... само дето тя беше много тъмна, а вие сте светла и руса. Липсваше ни, когато си замина, и повече никога не се върна. Къде е тя сега?

Разказах ѝ. Когато свърших, тя каза:

— А господин Бейлис не знае, че сте тук, а?

— Не.

— Трябва да отидете сега. Веднага. О, бих искала да съм там, за да видя лицето на стареца. Той обожаваше майка ви...

В очите ѝ проблеснаха сълзи.

— Не знам как да стигна до там — казах аз бързо, преди и двете да бъдем удавени в сантименталност.

Като се опита да ми обясни, тя обърка толкова много и двете ни, че накрая извади един стар плик и едно малко моливче и ми нарисува карта. Докато я гледах, си спомних, че Джос обеща да дойде да ме вземе в единайсет часа и да ме закара до Боскарва с неговия разнебитен пикап, но изведнъж ми се стори много по-добра идея да

тръгна веднага и сама. Освен това миналата вечер бях много мека и отстъпчива. Безграничното емо на Джос нямаше да пострада кой знае колко, когато пристигнеше и откриеше, че вече съм тръгнала. Като си представих тази картинка, значително се ободрих и се качих горе да си взема кожата.

Навън изведнъж ме шибна вятърът, който проникваше през тясната уличка като дим в комин. Беше студен, миришеше на море и когато слънцето надникна иззад препускащите облаци, блестящата му светлина почти ме заслепи, а горе в небето гларусите пищяха и се рееха, крилата им се развяваха като платна на лодки на фона на синьото небе.

Тръгнах и скоро започнах да се изкачвам по хълма. Нагоре по тесните, настлани с обли камъни улици, между безредно разпръснатите къщи. Нагоре по редици стъпала и стръмни алеи. Колкото по-високо се изкачвах, толкова по-силен ставаше вятърът. Градът остана под мен и океанът се разкри, тъмносин, нашарен с нефритенозелени и пурпурни ивици, покрит с белите кончета на вълните. Той се простираше до хоризонта, където небето го превземаше, а под мен градът и пристанището се свиха до размера на детска играчка.

Спрях да си поема дъх и се полюбувам на гледката и изведнъж се почувствах странно. Защото това ново място не беше ново за мен, а съвсем познато и родно. Аз се чувствах у дома си, сякаш се бях върнала на някое място, което бях познавала през целия си живот. И макар почти да не бях мислила за майка ми, откак бях взела решение да дойда в Порткерис, тя изведнъж застана до мен, изкачвайки стръмните улици, дългокраки, останала без дъх и загрята от напрежението също както и аз.

Това усещане за *dèjà vu* ме успокои. Така се чувствах не толкова самотна и много по-храбра. Продължих, доволна, че не бях изчакала Джос. Присъствието му ме смущаваше, но така и не можех да разбера защо? Той, в крайна сметка, бе доста открит с мен, отговаряше на въпросите ми и ми даде съвсем приемливо обяснение за всяко свое действие.

Беше очевидно, че двамата с Елиът Бейлис не се долюбват, но лесно можех да го разбера. Елиът, макар, без да иска, живееше в Боскарва. Той беше Бейлис и къщата, поне на този момент, бе негов

дом. От друга страна, работата на Джос там му даваше свободата да идва и да си отива, когато си поиска. Да се появява неочаквано, в странни часове на деня, вероятно когато присъствието му не е нито желано, нито удобно. Представих си го как се държи фамилиарно с всички, как им застава понякога на пътя и им се пречка и най-лошото от всичко — без изобщо да съзнава неудобството, което причинява. Мъж като Елиът би негодувал срещу това и Джос съответно би реагирал на неговото негодувание.

Потънала в тези мисли и в усилията на изкачването аз не забелязвах околността, но сега пътят стана по-равен и аз спрях да се огледам и да се ориентирам. Бях на върха на хълма, това поне беше сигурно. Зад мен и под мен лежеше градът; отпред се простираше скалистото крайбрежие, извиващо се надалече, граничещо със зелена местност, осеяна с малки ферми и миниатюрни ниви, насечена от дълбоки долини, където тесни поточета си проправяха път надолу към морето.

Огледах се край себе си. Сигурно и тук някога е имало ниви и ферми, но явно са били изкупени, а после са докарали булдозери, унищожили са старите плетове, изровили са и са изравнили богатата почва и на мястото се строеше нов жилищен комплекс. Всичко беше недовършено, голо и отвратително. Бръмчаха бетонобъркачки, един товарен камион се придвижваше тежко през море от кал, имаше купчини тухли, бетон и цимент, а пред всичко, като гордо знаме, имаше едно дървено табло, което представяше човека, отговорен за целия този погром.

Ърнест Педлоу

ОТДЕЛНИ ЕДНОФАМИЛНИ КЪЩИ ЗА ВСЕКИ ВКУС

ЗА ПРОДАН

Обърнете се към Сий Лейн, Порткерис
Телефон: Порткерис 873

Къщите със сигурност бяха отделни, но не съвсем. Между тях имаше само по метър и половина разстояние и прозорецът на едната гледаше право в прозореца на другата.

Сърцето ме заболя за загубените ниви и за пропилените възможности. Докато стоях там и умствено преправях целия проект, една кола дойде нагоре по хълма зад мен и спря пред табелата. Беше стар „Ягуар“, тъмносин, и човекът, който слезе от него, затръшна вратата му зад себе си със звучен трясък. Беше облечен в работническа винтияга и носеше планшет и много листа хартия, които се развяваха от вятъра. Обърна се и ме видя, поколеба се само секунда и после тръгна към мен, опитвайки се да приглади косата над плешивата си глава.

— Добрутру. — Усмивката му беше така фамилиарна, сякаш бяхме стари приятели.

— Добро утро.

Бях го виждала преди. Миналата вечер. В „Котвата“. Говореше с Елиът Бейлис. Той погледна към дъската.

— Обмисляте да си купите къща ли?

— Не.

— А би трябвало. Оттук има великолепен изглед.

Аз се намръщих.

— Не ми е необходима къща.

— Ще е добра инвестиция.

— Вие бригадир ли сте?

— Не.

Той погледна с определена гордост към табелата, която се извисяваше над нас.

— Аз съм Ърнест Педлоу.

— Разбирам.

— Прекрасно място е това... — Той огледа цялата тази съсипия със странно удовлетворение. — Много хора го искаха, но старицата, която притежаваше земята, е вдовица, и аз успях да я омая, за да ми го продаде.

Изненадах се. Докато говореше, той си извади и запали цигара, но не ми предложи. Пръстите му имаха петна от никотина и ми изглеждаше като най-отблъскващия мъж на света. Той отново насочи вниманието си към мен.

— Не съм ви виждал тъдява.

— Не.

— На посещение?

— Да, може би.

— По-добре е извън сезона. Не е толкова претъпкано.

— Търся Боскарва — казах аз.

Успях да го изненадам и маската на добродушието му веднага се смъкна.

— Боскарва? Имате предвид къщата на стария Бейлис?

— Да.

Изражението му стана лукаво.

— Елиът ли търсите?

— Не.

Той чакаше да продължа. Когато не го направих, се опита да го обърне на шега.

— Е, аз винаги казвам, колкото по-малко говориш, толкова по-малко проблеми ще имаш. Ако търсите Боскарва, минете по тази алея. След около половин миля ще видите къщата. Гледа към морето. Покривът е с каменни плочи и голяма градина наоколо. Не може да я пропуснете.

— Благодаря ви — казах и му се усмихнах учтиво. — Довиждане.

Обърнах се и тръгнах, усещайки очите му в гърба си. Но после той заговори още веднъж и аз се обърнах. Усмихваше се, преливащ от приятелска добронамереност.

— Ако искате къща, трябва бързо да решите. Продават се като топъл хляб.

— Да, сигурна съм. Но не ми трябва къща. Благодаря ви.

Алеята се спускаше надолу по хълма, към огромната купа на морето, и сега бях наистина сред природата, във ферма с ниви и ливади, на които пасяха хубави гернзейски крави. Диви виолетки и иглики надничаха от тревистите плетища, а слънцето огря и превърна тучната трева в килим от изумруди. След малко заобиколих покрай един ъгъл и видях белосана порта, вградена в стена от суха каменна зидария; навътре се извиваше алея и изчезваше от поглед, имаше и висок жив плет от ескалония и брястове, изкривени до неестествени форми от непрестанния вятър.

Не можех да видя къщата. Стоях на отворената порта, гледах нататък по алеята и куражът ми се отцеждаше като вода във вана, след като запушалката е била издърпана. Не можех да измисля какво трябва да направя, нито какво щях да кажа, след като го направех.

В този миг дочух, вероятно някъде до къщата, която така и не можех да видя, запалване на двигател на кола и тя потегли с доста голяма скорост по алеята, към мен. Като приближи, видях, че това е ниска спортна машина, стара и доста стилна. Застанах встрани, за да я пусна да профучи между пилоните на портата нагоре по хълма, в посоката, от която бях дошла, но все пак имаше време да видя шофьора и големия червен сетер, настанен на задната седалка, с типичното безумно радостно изражение на куче, изведено на разходка в открита кола.

Мислех, че съм останала незабелязана, но грешах. Миг по-късно колата спря със скърцане на спирачки и дъжд от малки камъчета, изхвърлени от задните колела. После потегли на заден ход и почти със същата скорост се върна към мястото, на което бях застанала. Спря, двигателят угасна и Елиът Бейлис, облегал ръка на волана, ме огледа през празната пасажерска седалка. Беше гологлав и носеше автомобилно яке от овча кожа, а изражението му беше весело и може би заинтригувано.

— Здравсти — каза той.

— Добро утро. — Чувствах се като пълна глупачка в моя стар кожух, с разпилените от вятъра кичури коса по лицето ми. Опитах се да ги отметна и да ги пригладя назад.

— Изглежда сте се загубили.

— Не. Не съм.

Той продължи да ме зяпа и леко се намръщи.

— Видях ви снощи, нали? В „Котвата“. С Джос.

— Да.

— Джос ли търсите? Доколкото знам, той още не е дошъл. Ако изобщо реши да дойде днес.

— Не. Не търся него.

— Тогава кого... — любезно попита Елиът — кого търсите?

— Аз... Исках да видя стария господин Бейлис.

— Малко е рано за това. Той няма да се появи до обед.

— О!

Не бях помислила за това. Нещо от разочарованието ми явно се бе изписало на лицето ми, защото той продължи със същия любезен и дружески тон.

— Може би аз ще мога да ви помогна. Аз съм Елиът Бейлис.

— Знам... Джос ми каза снощи.

Една малка бръчица се появи между веждите му. Той очевидно бе озадачен от отношенията ми с Джос.

— Защо искате да видите дядо ми? — Когато не отговорих, той внезапно се наведе, отвори вратата на колата и каза хладно и авторитетно: — Влизайте!

Влязох и затворих вратата зад себе си. Чувствах очите му върху себе си, върху безформеното си палто, закърпените джинси. Кучето се протегна и зарови муцуна във врата ми. Носът му беше студен и аз се протегнах през рамо, за да погала дългото му копринено ухо.

— Как се казва?

— Руфъс — отговори Елиът. — Руфъс червения. Но с този въпрос не отговорихте на въпроса ми, нали така?

Бях спасена от ново прекъсване. Още една кола. Но този път беше червеният пощенски бус, трополящ весело надолу по алеята към нас. Спря, пощальонът смъкна прозореца и добродушно каза на Елиът:

— Как мога да се добера до къщата и да доставя писмата, ако ти паркираш колата си на входа?

— Съжалявам — невъзмутимо каза Елиът, измъкна се иззад волана и отиде да вземе наръча с пощата и вестниците от пощальона. — Аз ще ги взема, ще ти спестя малко от пътуването.

— Прекрасно — каза пощальонът. — Ще бъде чудесно, ако всеки ме отменя. — После се ухили, махна с ръка и тръгна по маршрута си към далечните ферми.

Елиът се върна в колата.

— Е — усмихнато каза той. — Какво да правя с вас?

Но аз почти не го чувах. Купчината писма лежеше хлабаво на скута му и най-отгоре й имаше плик, въздушна поща, с клеймо от Ибиса, адресирано до господин Гренвил Бейлис. Не можех да объркам този тънък, разкривен почерк.

Колите са хубаво място за поверителни разговори. Няма телефони и не можеш неочаквано да бъдеш прекъснат.

— Това писмо. Това, най-отгоре. То е от един мъж на име Ото Педерсен. Живее в Ибиса.

Елиът се намръщи и взе плика. Обърна го и прочете името на Ото на гърба. Изгледа ме.

— Откъде знаете?

— Познавам му почерка. Познавам и него. Той пише... на нашия дядо, за да му съобщи, че Лиса почина. Тя почина преди седмица. Живееше с Ото на Ибиса.

— Лиса? Имате предвид Лиса Бейлис?

— Да. Сестрата на Роджър. Вашата леля. Моята майка.

— Ти си детето на Лиса?

— Да. — Обърнах се и го погледнах право в очите. — Аз съм твоя братовчедка. Гренвил Бейлис е и мой дядо.

Очите му имаха странен цвят, сивкавозелени, като камъчета, измити от някой бърз поток. Те не изразяваха нито шок, нито удоволствие, просто ме гледаха спокойно, дори безизразно. Накрая каза:

— О, по дяволите!

Това съвсем не беше реакцията, която очаквах. Ние седяхме и мълчахме, защото аз не можех да измисля какво да кажа, а после, сякаш стигнал до внезапно решение, той метна купчината писма на скута ми, запали още веднъж колата, изви волана и ние се насочихме към алеята.

— Какво правиш?

— А ти какво си мислиш, че правя? Водя те у дома, разбира се.

У дома. Боскарва. Взехме завоя на алеята и ето я там, къщата ме очакваше. Не малка, но не и много голяма. Сив камък, покрит с пълзяща растителност, покрив със сиви каменни плочи, полукръгла каменна веранда с отворена врата, за да влиза слънцето, а вътре зърнах червена теракота, купища саксии с розов здравец и алена фуксия. На отворения прозорец на горния етаж се развяваше една завеса, а от комина излизаше струйка дим. Когато излязохме от колата, слънцето се показа иззад един облак и мигом бе уловено в разперените обятия на къщата, заслонена от северния вятър, и изведнъж ми се стори много топло.

— Хайде идвай — каза Елиът и тръгна пред мен, а кучето го следваше по петите.

Минахме през верандата и влязохме в тъмен, облицован с ламперия вестибюл, осветен от голям прозорец при завоя на стълбището. Бях си представяла Боскарва като къща, потънала в миналото, тъжна и носталгична, изпълнена със студения мраз на старите спомени. Но тя съвсем не бе такава. Изглеждаше жизнена и кипяща от активност. На масата имаше вестници, чифт градински ръкавици и кучешка кайшка. Откъм една врата в дъното долитаха гласове и потракване на порцеланови чинии. От горния етаж се чуваше прахосмукачка. Долавяше се смесена миризма на изжулен камък, на стари полирани подове и на дългогодишни, палени с дърва огънове.

Елиът застана в подножието на стълбището и извика: „Мамо!“. Но след като не получи никакъв отговор, освен продължаващото бръмчене на прахосмукачката, просто ми каза:

— Хайде да минем оттук.

Прекосихме вестибюла и минахме през една врата, която отвеждаше в дълъг хол със светла ламперия. Тук се долавяше някаква чувствена атмосфера, вероятно от ярките, уханни пролетни цветя. В единия край, в камина от холандски кахли и дялан бор весело пращеше току-що запален огън, три високи прозореца, закрити със завеси от избеляла жълта коприна, излизаха на калдъръмена тераса, а зад парапета ѝ можех да видя синята линия на морето.

Стоях в средата на тази очарователна стая, докато Елиът затваряше вратата:

— Е, вече си у дома — каза той. — Защо не си свалиш палтото?

Свалих го. Беше много топло. Сложих го на един стол, върху който то изглеждаше като някакво огромно мъртво създание.

— Кога пристигна тук? — попита той.

— Снощи. Хванах влак от Лондон.

— В Лондон ли живееш?

— Да.

— И никога не си била тук преди?

— Не. Не знаех за Боскарва. Не знаех, че Гренвил Бейлис е мой дядо. Майка ми никога не ми бе говорила за него до нощта, в която почина.

— А как Джос се вписва във всичко това?

— Аз... — Беше твърде сложно да се обяснява. — Аз се запознах с него в Лондон. И така се случи, че той се оказа на гарата, когато

влакът ми пристигна. Беше съвпадение.

— Къде си отседнала?

— При госпожа Кърнау, на „Фиш Лейн“.

— Гренвил е стар човек. Той е болен. Знаеш го, нали?

— Да.

— Мисля си, че... това писмо от Ото Педерсен... трябва да сме много внимателни. Може би майка ми ще бъде най-подходяща, за да...

— Да, разбира се.

— Късмет беше, че видя писмото.

— Да. Мислех си, че той вероятно ще му пише. Но се страхувах, че аз трябва да донеса лошата новина на всички вас.

— А сега той го е направил заради теб. — Той се усмихна и изведнъж лицето му се подмлади, в пълен контраст с тези очи в странен цвят и гъстата коса като на сребърна лисица. — Защо не изчакаш тук, а аз ще отида да намеря майка ми и ще се опитам да я запозная със ситуацията. Искаш ли кафе или нещо друго?

— Само ако не те притеснявам.

— Изобщо не ме притесняваш. Ще кажа на Петифър. — Той отвори вратата зад себе си. — Чувствай се като у дома си.

Вратата се затвори леко и той изчезна. Петифър. *Петифър също е бил във флота. Той се грижеше за баща ми, лъскаше среброто и понякога караше колата. А госпожа Петифър готвеше.* Така ми бе казала майка ми. А от Джос разбрах, че госпожа Петифър е починала. Но в онези отдавнашни дни тя е вземала Лиса и брат ѝ в кухнята при себе си и им е правела топли препечени филийки с масло. Пак тя е дърпала завесите, за да ги заслони от тъмнината и дъжда, и е давала на децата любов и сигурност.

След като останах сама в стаята, в която трябваше да чакам, аз започнах да я изследвам. Видях шкаф с остъклени вратички, пълен с ориенталски съкровища, включително няколко малки фигурки от нефрит, и се зачудих дали не са тези, за които майка ми спомена. Оглеждах се край себе си, мислейки си, че вероятно бих могла да открия венецианското огледало и девънпортското бюро, но в този момент вниманието ми бе привлечено от картината над полицата на камината и аз забравих за всичко друго и отидох да я видя.

Беше портрет на девойка, облечена по модата от началото на трийсетте, стройна и плоскогърда, бялата ѝ рокля падаше в лежер на

ханша, тъмната ѝ късо подрязана коса разкриваше очарователната невинност на дългата изящна шия. Седеше на висок стол, хванала в ръце една-единствена дългостеблена роза, но не можеше да видиш лицето ѝ, защото не гледаше към художника, а към някакъв невидим прозорец, през който нахлуваше слънчевата светлина. Цветността на картината бе златисторозова, а слънчевите лъчи проникваха през тънката материя на бялата рокля на момичето. Беше наистина пленително.

Изведнъж вратата зад мен се отвори и аз се стреснах. Обърнах се и видях един възрастен мъж да пристъпва предпазливо в стаята, внушителен, плешив и леко прегърбен. Носеше очила без рамки и риза на райета със старомодна твърда яка, а над нея синьо-бяла престилка с голям нагръдник.

— Вие ли сте младата дама, която чака за чашка кафе?

Той имаше дълбок, плътен, тъжен глас и това, в съчетание с меланхоличното му изражение, извика у мен асоциации за почтен собственик на погребално бюро.

— Да, стига да не ви притеснявам.

— Мляко и захар?

— Без захар. Само малко мляко. Гледах портрета.

— Да. Много е хубав. Нарича се „Дама с роза“.

— Лицето ѝ не се вижда.

— Не.

— Моят... Господин Бейлис ли я е рисувал?

— О, да. Тази бе окачена в Академията и би могла да бъде продадена сто пъти, но Командира не искаше да се раздели с нея. — Докато казваше това, той си свали очилата и се взря внимателно в мен. Очите му бяха много светли. — За миг, докато говорехте, ми напомнихте за един човек. Но вие сте млада, а тя би трябвало да е на средна възраст. И косата ѝ беше тъмна като на кос. Така казваше госпожа Петифър. Черна като крило на кос.

— Елиът не ви ли каза? — попитах го аз.

— Какво е трябвало да ми каже Елиът?

— Вие говорите за Лиса, нали? Аз съм Ребека. Нейната дъщеря.

— Така! — Той попипа непохватно очилата си и си ги сложи отново. Лек проблясък на радост се изписа на лицето му. — Значи съм бил прав. Не бъркам често за неща като тези. — И той пристъпи

напред, протягайки кокалестата си ръка. — Истинско удоволствие е да се запозная с вас... Удоволствие, което никога не съм мислил, че ще изпитам. Мислех, че никога няма да дойдете. Майка ви с вас ли е?

Искаше ми се Елиът да ме бе улеснил поне малко.

— Майка ми е мъртва. Почина миналата седмица. В Ибиса. Заради това съм тук.

— Тя е мъртва? — Очите му помръкнаха. — Съжалявам. Наистина съжалявам. Тя трябваше да се върне. Трябваше да си дойде у дома. Всички ние искахме да я видим отново. — Той извади кърпа и си издуха носа. — А кой... — попита той — кой ще каже на Командира?

— Аз мисля... Елиът отиде да доведе майка си. Вижте, има едно писмо за дядо ми в пощата, дойде тази сутрин. То е от Ибиса, от мъжа, който беше... който се грижеше за майка ми. Но ако вие имате някаква по-добра идея...

— Това, което мисля аз, няма значение — каза Петифър. — И който и да каже на Командира, това няма да намали скръбта му. Но ще ви кажа едно нещо. Това, че вие сте тук, много ще помогне.

— Благодаря ви.

Той отново си издуха носа и прибра кърпата си.

— Господин Елиът и майка му... ами това не е техният дом. Но ситуацията беше такава, че или аз и Командира трябваше да се преместим в Хай Крос, или те да дойдат тук. И те нямаше да дойдат, ако докторът не беше настоял. Казах им, че можем да се справяме идеално и сами, аз и Командира. Ние бяхме заедно през всички тези години и... но всъщност, нито един от двамата ни не е така млад, както бяхме, а Командира получи инфаркт...

— Да, знам...

— И след като госпожа Петифър почина, нямаше кой да готви. Всъщност, аз мога да готвя чудесно, но щеше да ми отнема голяма част от времето, в което трябва да се грижа за Командира, а не бих искал да се разхожда из къщата в немарлив вид.

— Не, разбира се, че не...

Бях прекъсната от затръшване на врата.

Един възторжен глас извика: „Петифър“ и Петифър каза: „Извинете ме за минутка, госпожице“, и отиде да види кой е, оставяйки вратата зад себе си отворена.

— Петифър!

Чух Петифър да казва с тон, в който звучеше голямо удовлетворение: „Здрасти, Джос“.

— Тя тук ли е?

— Коя да е тук? — попита Петифър.

— Ребека.

— Да, тук е, в дневната... Точно щях да й направя чаша кафе.

— Би ли направил две, добри човече? За мен черно и силно.

Стъпките му се чува през салона и в следващия миг той се появи в рамката на вратата, дългокрак, чернокос и очевидно — ядосан.

— Какво си мислиш, че правиш, по дяволите? — рязко попита той.

Почувствах как се наеждам, като подозрително куче. Дом, бе казал Елиът. Това беше Боскарва, моят дом, и дали щях да бъда тук или не, нямаше нищо общо с Джос.

— Не знам за какво говориш.

— Отидох да те взема и госпожа Кърнау ми каза, че вече си излязла.

— И?

— Казах ти да ме изчакаш.

— Реших да не чакам.

Той мълчеше и кипеше, но накрая явно прие този неизбежен факт.

— Знае ли някой, че си пристигнала?

— Срегнах Елиът на портата. Той ме доведе тук.

— А къде е сега?

— Отиде да намери майка си.

— Видя ли се с някой друг? Видя ли се с Гренвил?

— Не.

— Някой каза ли на Гренвил за майка ти?

— Тази сутрин пристигна писмо по пощата от Ото Педерсен. Но не мисля, че той го е видял.

— Петифър трябва да му го даде. Петифър трябва да бъде там, докато го чете.

— Петифър явно не мисли така.

— Аз го мисля — каза Джос.

Неговата очевидно възмутителна намеса ме остави без думи, но докато се гледахме кръвнишки над красивия пъстроцветен килим и над

една огромна ваза с ароматни нарциси, се чуха гласове и стъпки, които бързаха към нас по непостланото стълбище и после през салона.

Чух женски глас да казва:

— В дневната ли е тя, Елиът?

Джос измърмори нещо, което прозвуча непристойно, отиде бързо към камината и застана там с гръб към мен, взирайки се в пламъците. В следващия миг Моли се появи на вратата, поколеба се за малко, после пристъпи напред с протегнати ръце.

— Ребека!

(Значи бе решила да ми окаже топло посрещане.) Елиът, който вървеше зад нея, затвори вратата. Джос дори не се обърна.

Пресметнах, че Моли вероятно е над петдесетте, но беше трудно да го повярваш. Тя беше закръглена и хубавичка, поувехналата ѝ руса коса бе очарователно фризирана, очите сини, кожата свежа и със съвсем леки лунички, които спомагаха да се създаде тази удивителна илюзия за младост. Беше облечена в синя пола и плетена жилетка, с кремава копринена блуза; краката ѝ бяха стройни и хубаво оформени, а ръцете — добре поддържани, с бледорозов маникюр и с множество пръстени и тънки златни гривни. Напарфюмирана, безупречно поддържана и много запазена, тя ми напомни за очарователна малка котка, свита точно в центъра на копринената си възглавничка.

— Боя се, че предизвиках шок — казах аз.

— Не, не е шок, а изненада. А майка ти... Толкова ужасно съжалявам. Елиът ми каза за писмото...

При тази реплика Джос се обърна.

— А къде е писмото?

Моли насочи погледа си към него и беше невъзможно да отгатнеш дали това е първият път, в който е разбрала, че е тук, или го е видяла, но просто е решила да го игнорира.

— Джос. Мислех, че няма да идваш тази сутрин.

— Е, току-що дойдох.

— Познаваш Ребека, предполагам.

— Да, познаваме се вече. — Той се поколеба, явно правеше усилия да се овладее. После се усмихна меланхолично, облегна широките си рамене на полицата на камината и се извини. — Съжалявам. Знам, че не е моя работа, но това писмо, което е пристигнало тази сутрин... къде е то?

— В джоба ми — обади се за пръв път Елиът. — Защо?

— Просто си мислех, че Петифър трябва да е този, който да занесе новината на стареца. Мисля, че Петифър е единственият човек, който трябва да го направи.

Изказването му бе посрещнато от мълчание. После Моли пусна ръцете ми и се обърна към сина си.

— Той е прав — каза тя. — Петифър е най-близък с Гренвил.

— За мен няма проблем — каза Елиът, но очите му гледаха Джос с хладна антипатия. Не можех да го виня. И аз чувствах същото и бях на страната на Елиът.

— Съжалявам — отново каза Джос.

Моли беше по-учтива.

— Няма защо. Много мило, че си толкова загрижен.

— Наистина не е моя работа — каза Джос. Елиът и майка му чакаха с изострено търпение. Най-сетне той схвана намека, отлепи рамене от полицата и каза: — Е, моля да ме извините, трябва да свърша малко работа.

— Ще бъдеш ли тук за обяд?

— Не, мога да остана само два часа. Трябва да се връщам в магазина. Ще си взема сандвич в кръчмата. — Той се усмихна любезно на всички ни, без следа от предишната му гневност. — Благодаря все пак.

И ни остави, скромен, съзнаващ нетактичността си и очевидно не толкова самонадеян. Просто един млад работник, който трябваше да си свърши работата.

6.

— Трябва да го извиниш — каза Моли. — Понякога той не е особено тактичен.

Елиът се разсмя.

— Това е подценяването на годината.

Тя се обърна към мен, за да ми обясни.

— Той реставрира някои от мебелите тук. Те са стари и се нуждаят от възстановяване. Невероятно добър майстор е, но ние никога не знаем кога ще дойде и кога ще си отиде.

— Един ден — каза синът ѝ — ще си изпусна нервите и ще му завра носа във врата. — Той ми се усмихна чаровно, очите му се сбръчкаха весело в пълнен контраст с думите му. — И аз също трябва да вървя. Бях закъснял и преди, но сега закъснявам ужасно. Ребека, ще ме извиниш ли?

— Разбира се. Съжалявам, боя се, че това беше по моя вина. Благодаря ти, че беше толкова мил...

— Радвам се, че спрях. Сигурно съм предчувствал колко е важно. Ще се видим, нали?

— Да, разбира се, че ще се видите — бързо каза Моли. — Тя не може да си тръгне сега, когато вече ни е намерила.

— Е, оставям ви двете да уредите всичко...

Той се насочи към вратата, но майка му деликатно го спря.

— Елиът. — Той се обърна. — Писмото.

— О, разбира се. — Той го извади от джоба си, съдбоносното писмо, вече малко намачкано, и го подаде на Моли. — Не оставяйте Петифър да прекали и да го превърне в трагедия. Той е сантиментален стар човек.

— Няма — каза Моли.

Той се усмихна отново и каза довиждане и на двете ни.

— Ще се видим на вечеря.

И излезе, подсвирквайки на кучето, докато вървеше през салона. Чухме как входната врата се отваря и затваря, а после и запалването на

двигателя на колата му. Моли се обърна към мен.

— Е, хайде — каза тя — ела, ще седнем до огъня и ще ми разкажеш всичко.

И аз отново го направих, както вече го бях разказала на Джос и на госпожа Кърнау, само че този път, когато стигнах до частта със съжителството на Лиса и Ото, сякаш се засрамах, което не ми бе присъщо. Аз говорех, а Моли слушаше, и се опитвах да разбера защо майка ми не я е харесвала. Може би беше просто естествена антипатия. Очевидно бе, че те двете изобщо не са имали нищо общо. А майка ми никога не бе проявявала и грам търпимост към жени, които я отегчаваха. Мъжете все пак бяха друга работа. Мъжете винаги бяха забавни. Но жените трябваше да бъдат много специални, за да може майка ми да понесе компанията им. Не, всичко това не би могло да бъде изцяло по вина на Моли. Докато седях така срещу нея до огъня, аз реших да се държа приятелски и може би щях да компенсирам поне мъничко лошото отношение, което тя бе получавала от Лиса.

— А колко дълго ще можеш да останеш в Порткерис? Работата ти... трябва ли да се връщаш?

— Не. Шефът ми даде нещо като безсрочен отпуск.

— Ще останеш ли тук, при нас?

— Ами аз си наех стая при госпожа Кърнау.

— Да, но тук ще ти е много по-добре. Единственият проблем е, че няма много място, това е. Ще трябва да спиш в мансардата, но стаичката е много приятна, ако нямаш нищо против скосените тавани и ако успяваш да не си удряш главата. Разбираш ли, Елиът и аз сме заели стаите за гости, а сега и племенницата ми е при мен за няколко дни. Може би ще успееш да се сприятелиш с нея. За нея ще бъде много хубаво да има някой по-млад човек наоколо.

Зачудих се къде ли е племенницата ѝ.

— На колко години е?

— Само на седемнайсет. Трудна възраст. Майка ѝ смята, че ще е добре да постои извън Лондон за малко. Те живеят там, и разбира се, тя има много приятели и много забавления... — Явно ѝ беше трудно да намери верните думи. — Както е да е, Андреа е тук за седмица-две, за да смени за малко обстановката, но аз се опасявам, че тя доста се отегчава.

Представих си себе си на седемнайсет, на мястото на Андреа, която все още не бях видяла, в тази топла и очарователна къща, обгрижвана от Моли и Петифър, с морето и скалите току до вратата, сред тази природа, приканваща за дълги разходки, с всички потайни, извити улички на Порткерис, чакащи да бъдат изследвани. За мен това би било рай и щеше да ми е невъзможно да се отегча. Попитах се дали имам нещо общо с племенницата на Моли.

— Разбира се — продължи тя — както вероятно вече си разбрала, аз и Елиът се преместихме тук, защото госпожа Петифър почина и наистина двамата старци не можеха да се справят сами. Наехме и госпожа Томас, тя идва всяка сутрин да помага в домакинската работа, но аз готвя и поддържам къщата чиста и приветлива, доколкото мога.

— Цветята са прекрасни.

— Не мога да издържам в дом без цветя.

— А какво стана с вашата къща?

— Скъпа моя, тя е празна. Ще трябва да те заведа в Хай Крос един ден, за да ти я покажа. След войната купих две стари вилчки и ги преустроих в една. Не е редно да се хваля, но тя е много очарователна. И разбира се, удобно е и за Елиът, защото е близко до гаража му. А сега, откак живеем тук, той май прекарва повечето си време на пътя.

— Да, сигурно.

Отново чух стъпки, идващи през салона. Вратата се отвори и Петифър я заобиколи внимателно, носейки поднос, натоварен с всичко необходимо за предобедно кафе, включително голям сребърен чайник, пускащ пара през чучурчето си.

— О, Петифър, благодаря ти.

Той пристъпи, прегърбен от тежестта на подноса. Моли стана и придърпа една табуретка, за да може старецът да го остави долу, преди да го наклони толкова силно, че всичко да се сине на пода.

— Това е чудесно, Петифър.

— Едната от чашките е за Джос.

— Той е горе и работи. Сигурно е забравил за кафето. Няма значение, аз ще я изпия заради него. И, Петифър... — Той се изпъна мъчително бавно, явно старите му стави го наболяваха. Моли взе писмото от Ибиса от полицата над камината, където го бе оставила за

по-сигурно. — Ние мислим, всички ние мислим, че ще е най-добре ти да кажеш на Командира за дъщеря му и после да му дадеш писмото. Нека чуе новината от теб. Имаш ли нещо против?

Петифър взе тънкия син плик.

— Не, мадам. Ще го направя. Тъкмо щях да се кача горе, за да помогна на Командира да стане и да се облече.

— Ще бъде много мило от твоя страна, Петифър.

— Няма проблеми, мадам.

— И му кажи, че Ребека е тук. И ще остане тук. Ще трябва да ѝ приготвим легло на тавана, но аз мисля, че ще ѝ е доста удобно.

На лицето на Петифър отново се появи проблисък. Запитах се дали той някога се усмихва истински, или лицето му е застинало перманентно в тези тъжни меланхолични линии и веселото изражение му е физически невъзможно?

— Радвам се, че ще останете тук — каза той. — На Командира ще му хареса.

— Сигурно имаш много работа — казах аз на Моли, след като той излезе. — Не трябва ли да се махна и да не ти се мотая в краката?

— Ти така или иначе трябва да си вземеш нещата от госпожа Кърнау. Питам се как ще го уредим? Петифър може да те закара, но сега е зает с Гренвил и аз трябва да говоря с госпожа Томас за стаята ти, а после да помисля за обяда. Хм, какво да правим? — Не можех да измисля нищо. Със сигурност не бих могла да нося целия си багаж нагоре по хълма от града. Но за щастие Моли отговори на собствения си въпрос. — Знам! Джос. Той може да те закара и да те върне обратно по хълма с пикапчето си.

— Но той нали работи?

— Е, веднъж и ние да го прекъснем. Не го молим често за услуга. Но аз съм сигурна, че той няма да възрази. Хайде да отидем и да го намерим.

Мислех си, че Моли ще ме заведе в някаква забутана външна пристройка или навес, където щяхме да заварим Джос, обграден от дървени стърготини и миризма на туткал, но за моя изненада тя ме поведе нагоре по стълбището, и аз забравих за Джос, защото това беше моето първо впечатление от Боскарва, къщата, където майка ми е била отгледана, и не исках да пропусна нищичко. Стълбите не бяха покрити с постелки, до средата на стените имаше ламперия, с тъмни тапети над

нея. Навсякъде имаше окачени тежки маслени платна. Всичко беше в разрез с хубавата, женствена дневна, която бяхме оставили долу. На първия етаж площадките водеха наляво и надясно, имаше висок скрин от полирано орехово дърво и библиотеки с огъващи се от книги лавици, а после отново тръгнахме по стълбите. Тук имаше груба червена вълнена черга и стените бяха белосани, а на втория етаж отново площадките тръгнаха на две страни и Моли пое надясно. В края на този коридор имаше отворена врата, а зад нея се чуваха гласове на мъж и на момиче.

Моли се поколеба и после решително ускори ход, а аз я следвах по петите. Тя мина по коридора и влезе през вратата. Озовахме се в таванско помещение, което чрез един оберлихт е било превърнато в студио или по-скоро, в билиардна зала. На едната стена имаше масивен, кожен диван с дъбови облегалки и крака. Сега обаче тази студена и просторна стая се използваше за работилница, Джос беше в средата ѝ, заобиколен от столове, счупени рамки на картини, маса с изкривен крак, няколко парчета кожа, инструменти и пирони и кекав газов котлон, на който бе поставена отворително изглеждаща тенджерата с туткал. Облечен в синя престилка, той внимателно залепваше красива алена кожа на седалката на един от столовете, а едно младо момиче го забавляваше. То се обърна безразлично, за да погледне кой е дошъл в стаята и е прекъснал техния толкова уютен *tete-a-tete*.

— Андреа! — каза Моли и добави вече не толкова остро: — Андреа, не знаех, че си станала.

— О, будна съм от часове.

— Закуси ли нещо?

— Изобщо не ми се закусва.

— Андреа, това е Ребека. Ребека Бейлис.

— О, да — тя извърна очите си към мен. — Джос ми разказа всичко за теб.

— Приятно ми е — казах аз.

Тя беше много млада и много слаба, с дълга, провиснала като морски водорасли коса, спускаща се от двете страни на лицето ѝ, което беше хубаво, с изключение на очите, бледи и леко опулени, а плътната спирала не бе спомогнала особено, за да се подобри видът им. Беше облечена — неизбежно — в джинси и памучна тениска, която не изглеждаше съвсем чиста и разкриваше без сянка на съмнение факта,

че не носеше нищо под нея. На краката ѝ имаше сандали, които изглеждаха като медицински обувки, но на зелени и пурпурни райета. На врата ѝ имаше кожена връв и на нея висеше тежък сребърен кръст с някакъв неясен келтски дизайн. *Андреа*, помислих аз. Толкова отегчена в Боскарва. И ми стана неприятно, като си помислих, че тя и Джос са ме обсъждали. Зададох си въпроса какво ли ѝ е казал.

Андреа не помръдваше, стоеше си там, където беше, с разкрячени крака, облегната на една тежка махагонова маса.

— Здрасти — каза тя.

— Ребека ще остане тук — каза им Моли.

Джос вдигна поглед, устата му беше пълна с гвоздейчета, кичур от черната му коса бе паднал на челото му, но очите му се разшириха от интерес.

— Къде ще спи? — попита Андреа. — Мисля, че къщата е пълна.

— В спалнята в края на коридора — рязко каза леля ѝ. — Джос, ще ми направиш ли една услуга?

Той изплю гвоздейчетата в дланта си и отметна кичура коса с китката си.

— Може ли да я закараш сега до госпожа Кърнау и да ѝ кажеш, че тя ще се премести тук, после да ѝ помогнеш с куфара и да я докараш обратно в Боскарва? Нали не те притеснявам?

— Съвсем не — каза Джос, но лицето на Андреа придоби израз на отегчено примирение.

— Да, знам, че ти причинявам неудобство, но ще бъде голяма помощ...

— Няма проблем. — Той остави малкия си чук и започна да разкопчава копчетата на престилката си, втренчил поглед в мен. — Аз вече съм доста привикнал да превозвам Ребека насам-натам.

Андреа изсумтя, не можеше да се разбере дали от възмущение или от раздразнение, скочи на крака и изфуча от стаята, оставяйки ни с впечатлението, че бяхме щастливи да се отървем без страховито затръшване на вратата.

И така аз се върнах там, откъдето започнах, с Джос, напъхана в неговия разнебитен малък пикап. Пътувахме в мълчание от Боскарва

през жилищния комплекс на господин Педлоу, по склона на хълма, по пътя, който водеше надолу към града. Джос бе този, който пръв наруши мълчанието.

— Е, значи всичко се нареди.

— Да.

— Как ти хареса семейството ти?

— Аз все още не съм се запознала е всички. Още не съм се видяла с Гренвил.

— Той ще ти хареса — каза той, но от начина, по който го изрече, прозвуча така, сякаш само *той* щеше да ми хареса.

— Аз харесвам всичките.

— Това е добре.

Погледнах го. Носеше синьо джинсово сако и тъмносиньо полуполо. Профилът му беше невъзмутим. Чувствах, че е много лесно да те подлуди.

— Разкажи ми за Андреа.

— Какво искаш да знаеш за Андреа?

— Не знам. Просто искам да ми разкажеш.

— Тя е на седемнайсет, въобразява си, че е влюбена в някакво момче, което е срещнала в Художественото училище, но родителите ѝ не го одобряват, затова е заточена тук при леля Моли. И е буквално скована от скука.

— Изглежда те е приела за свой довереник?

— Тук няма с кого друг да разговаря.

— Защо не се върне в Лондон?

— Защото е само на седемнайсет. Няма и пари. А аз мисля, че тя няма достатъчно кураж, за да се противопостави на родителите си.

— А с какво се занимава по цял ден?

— Не знам. Аз не съм там по цял ден. Изглежда не става от леглото, докато не дойде време за обяд, после седи и гледа телевизия. Боскарва е къща на стари хора. Не можеш да я виниш, че скучае.

— Само скучните скучаят — казах, без да се замисля. Тази фраза някога ми я набиваше в главата една мъдра и добронамерена директорка.

— Това — каза Джос — прозвуча малко превзето и назидателно.

— Нямах намерение да прозвучи така.

Той се усмихна.

— Ти никога ли не си скучала?

— Никой, който е живял с моята майка, не би могъл да скучае и за миг.

Той запя: „Може да си дразнеща, но никога няма да ми досадиш“.

— Точно така.

— Майка ти ми се струва страхотна. Точно моят тип жена.

— Точно това си мислеха и повечето мъже за нея.

Когато стигнахме до „Фиш Лейн“, госпожа Кърнау отсъстваше, но Джос явно имаше ключ. Влязохме вътре и аз се качих по стълбите, за да си стегна раницата, докато Джос пишеше на госпожа Кърнау бележка с обяснение за новата ситуация.

— А как да ѝ платя? — попитах аз, докато слизах по стълбите, влачейки раницата си зад мен.

— Аз ще го уредя, когато я видя. Написах ѝ го в бележката.

— Но аз мога да си платя сама.

— Разбира се, че можеш, но позволи ми да го направя заради теб.

Той взе раницата ми и отвори вратата. И очевидно нямаше възможност за по-нататъшни възражения. Още веднъж багажът ми бе натоварен отзад в малкия пикап, още веднъж тръгнах към Боскарва, само че този път Джос мина по пътя около пристанището.

— Искам да ти покажа магазина си. По-точно мястото, където се намира. Тогава, ако искаш да се свържеш с мен по някаква причина, ще знаеш къде да ме намериш.

— Защо бих искала да се свържа с теб?

— Не знам. Може да имаш нужда от мъдър съвет или от пари, или просто от един хубав смях. Ето го тук, не можеш да го пропуснеш.

Беше висока и тясна къща, притисната между две ниски широки сгради. Триетажна, с прозорец на всяко ниво и приземен етаж, все още в процес на реконструкция, с нова небоядисана дървения и големи петна от варов разтвор по дебелото стъкло на витрината на магазина.

Профучахме край него, а гумите тракаха по облите камъни на калдъръма.

— Добра позиция — казах му аз — всички туристи ще идват тук да си харчат парите.

— На това се надявам.

— Кога ще мога да го видя?

— Ела следващата седмица. Тогава ще бъде повече или по-малко готов.

— Добре. Следващата седмица.

— Става — каза Джос и зави зад ъгъла при църквата. Превключи малкия пикап на втора скорост и ние заръмжахме нагоре по хълма, с шум като от най-нескопосно регулиран мотоциклетен двигател.

Като се върнахме в Боскарва, Петифър, който бе чул пристигането ни, излезе от входната врата, докато Джос вадеше раницата ми от багажника на пикапа си.

— Джос, Командира е долу, в кабинета си. Каза да заведе Ребека при него веднага щом пристигнете.

Джос го погледна.

— Как е той?

Петифър наклони глава.

— Не е толкова зле.

— Много ли се разстрои?

— Добре е... Хайде, оставете тази раница, аз ще я кача горе.

— Нищо подобно няма да направиш — каза Джос и този път аз бях доволна, че той е в обичайната си властна роля. — Аз ще я занеса. Къде ще спи тя?

— На тавана... срещу билиардната зала, но Командира наистина каза веднага.

— Знаем! — Джос се ухили. — А по флотско време това означава с пет минути по-рано. Но все още има време да заведе момичето в стаята ѝ, затова спри да вдигаш врява, добри човече!

Оставихме Петифър да протестира зад гърба ни и аз последвах Джос по стълбището, което вече бях изкачила тази сутрин. Звука на прахосмукачката го нямаше, но имаше мирис на печено агнешко. Осъзнах, че съм много гладна и устата ми се изпълни със слюнка. Дългите крака на Джос бързаха пред мен и до момента, в който стигнах до спалнята със скосените тавани, която щеше да бъде моята стая, той вече бе сложил долу раницата ми и отваряше широко капандурата.

— Ела и виж гледката.

Отидох и заставах до него. Видях морето и скалите, златистата орлова папрат и първите жълти свещици на прещипа. А под нас бе градината на Боскарва, която заради каменния парапет на терасата не бях могла да видя преди от прозореца на хола. Тя беше разположена на редица тераси, спускащи се по склона на хълма, а най-долу, сгушена в ъгъла на градинската стена, имаше каменна вила с плочест покрив. Не, не вила, вероятно конюшня, с високо таванско помещение или плевник над нея.

— Каква е тази постройка?

— Това е ателието — каза ми Джос. — Там е рисувал твоят дядо.

— Не ми прилича на ателие.

— От другата страна прилича. Цялата северна стена е стъклена. Той сам го е проектирал и е възложил строежа на местни каменоделци.

— Изглежда затворена.

— Да. Заключена, със заковани капаци. Не е отваряна, откакто получи инфаркта и спря да рисува.

Изведнъж потреперих.

— Студено ли ти е? — попита Джос.

— Не знам.

Отдалечих се от прозореца, разкопчах палтото си и го пуснах в края на леглото. Стаята беше бяла, постлана с тъмночервен килим. Имаше вграден гардероб, полици, пълни с книги, и мивка. Отидох да си измия ръцете и хубаво ги насапунисах под горещата вода. Над мивката имаше огледало, от което ме погледна отражението ми, не само разчорлено, но и тревожно. Едва сега осъзнах колко съм нервна заради предстоящата първа среща с Гренвил и колко беше важно да му направя добро впечатление.

Подсуших ръцете си, разкопчах раницата си и извадих четка и гребен.

— Добър художник ли беше той, Джос? Мислиш ли, че е бил добър майстор?

— Да. Старата школа, разбира се, но беше чудесен. И невероятен колорист.

Смъкнах ластика от края на плитката си, разтърсих косата си, отидох отново до огледалото и започнах да я четкам. Над рамото на отражението ми виждах, че Джос ме наблюдава. Не продума, докато се

решех и сплитах отново косите си. Като стегнах плитката си с ластика в края ѝ, той каза:

— Какъв прекрасен цвят. Като царица.

Оставих четката и гребена.

— Джос, не бива да го караме да чака повече.

— Искаш ли да дойда с теб?

— Моля те.

И тогава осъзнах, че това е първият път, в който всъщност го молах за помощ.

Последвах го надолу по стълбите, през салона и покрай дневната, до една врата, която се намираше в края на коридора. Джос я отвори и пъкна главата си вътре.

— Добро утро — каза той.

— Кой е? Джос? Влизай.

Гласът бе с един регистър по-висок, отколкото си бях представяла, по-скоро като глас на млад мъж.

— Довел съм ти някого...

Той отвори широко вратата и сложи ръцете си зад мен, за да ме подбутне леко напред в стаята. Беше малко помещение, с френски прозорци, извеждащи на павирана тераса и малка затворена градина, обградена от гъст жив плет и ескалония, затоплена от хванатото като в капан слънце.

Видях пламъци, играещи зад решетката на камината, облицовани с ламперия стени, покрити или с картини или с лавици с книги, и един макет на старомоден флотски крайцер на полицата на камината. Имаше снимки в рамки, маса, отрупана с вестници и списания, и синьо-бяла китайска порцеланова ваза с нарциси.

Като влязох, той вече се надигаше — с помощта на бастун — от червеното кожено кресло, което бе наполовина обърнато към топлината на огъня. Учудих се, че Джос не му помогна, и тъкмо щях да кажа: „О, не си прави труда“, но в този момент той вече се бе изправил на крака и един чифт сини очи се възряха в мен спокойно изпод рунтави вежди и твърди бели мигли.

Осъзнах, че се бях подготвила да е някак патетичен, стар, немощен, може би дори леко треперещ. Но Гренвил Бейлис, на

осемдесет, беше все така внушителен и страховит. Много висок, много изправен, колосан и избръснат, ухаещ леко на фин одеколон, той беше гордост за своя прислужник Петифър. Бе облечен в тъмносин блейзър с флотска кройка, идеално изгладен сив панталон от каша с остър ръб, и кадифени чехли с инициали, избродирани със златисти конци. И имаше силен слънчев загар, плешивата му глава беше кафеникава като кестен под изтънелите, редки бели коси, и аз си го представих как прекарва всеки удобен момент в онази малка слънчева затворена градина, четете сутрешния вестник, наслаждава се на лулата си, наблюдава гларусите и белите облаци, носещи се по небето.

Стояхме и се гледахме един друг. Искаше ми се да каже нещо, но той просто ме гледаше. Надявах се, че му харесва това, което вижда, и бях доволна, че съм отделила време да си оправя косата. И тогава той каза:

— Никога преди не съм попадал в такава ситуация. Не съм дори сигурен как трябва да се поздравим?

— Бих могла да те целуна — казах аз.

— Защо не го направиш?

И аз го направих, пристъпих напред и вдигнах лице, а той се наведе леко и устните ми докоснаха меката, чиста кожа на бузата му.

— Е — каза той — защо не седнем? Джос, ела и ти да седнеш.

Но Джос се извини, каза, че ако не започне работа скоро, тогава няма да направи нищо през целия ден. Но остана достатъчно дълго, за да помогне на стареца да седне отново в стола си, наля и на двама ни по чашка шери от гарафата на страничната масичка и после каза:

— Ще ви оставя. Имате да си говорите за толкова много неща.

И с весело махване на ръката се измъкна. Вратата зад него тихо се затвори.

— Май го познаваш доста добре — каза Гренвил.

Дръпнах един стол, за да седна с лице към него.

— Всъщност не. Но той е много мил и... — опитах се да измисля точната дума — пригоден? Искам да кажа, че май винаги се появява, когато хората имат нужда от него.

— И никога, когато нямат? — Не бях сигурна дали можех да се съглася с това. — Той е интелигентно и способно момче. Реставрира всички мои мебели.

— Да, знам.

— Добър майстор. Прекрасни ръце. — Той остави чашката си с шери и още веднъж станах обект на този негов пронизващ син взор. — Майка ти е мъртва.

— Да.

— Получих писмото от онзи човек, Педерсен. Пише, че било левкемия.

— Да.

— Ти познаваш ли го?

Разказах му за пътуването си до Ибиса и за нощта, която прекарах с Ото и майка ми.

— Значи той е бил свестен тип, а? Добър ли беше към нея?

— Да. Беше невероятно мил. И я обожаваше.

— Радвам се, че е свършила с някой свестен. Повечето от типове, които си избираше, бяха просто пройдохи.

Усмяхнах се на тази старомодна дума. Помислих си за поета овчар и за американеца в неговата риза „Брук Брадърс“, и се зачудих дали би им харесало да бъдат наречени пройдохи. Те вероятно дори нямаше да знаят какво означава тази дума.

— Мисля, че тя понякога беше малко отнесена.

В очите му проблесна весела искрица.

— Май си възприела доста материалистичен и трезв подход към живота.

— Да. Наистина. И то от доста отдавна.

— Тя беше влудяваща жена. Но беше най-прекрасното и очарователно малко момиченце, което можеш да си представиш. Често я рисувах. Все още имам две платна на Лиса като дете. Ще накарам Петифър да ги намери и да ти ги покаже. После порасна и всичко се промени. Роджър, синът ми, беше убит във войната, а Лиса вечно бе на нож с майка си, препускаше с малката си кола, никога не се прибираше вкъщи през нощта. Накрая се влюби в онзи актьор и това беше.

— Тя наистина е била влюбена в него.

— Влюбена. — В гласа му прозвуча отвращение. — Доста преувеличен израз. Животът е много повече от едно просто влюбване.

— Да, но трябва сам да го откриеш.

Видях, че му стана забавно.

— А ти открила ли си го?

— Не.

— На колко години си?

— На двайсет и една.

— Доста си зряла за двайсет и една годишна. И ми харесва косата ти. Не приличаш на Лиса. Но не приличаш и на баща си. Приличаш просто на себе си.

Той се пресегна за чашката си с шери, вдигна я към устата си, отпи глътка и после я остави на масичката до стола си. Тези внимателни движения всъщност издаваха възрастта и немоцта му.

— Тя трябваше да се върне в Боскарва. Щяхме да я посрещнем с радост по всяко време. Като стана дума за това, ти защо не дойде?

— Не знаех за Боскарва. Не знаех и за теб до нощта, в която тя почина.

— Изглежда явно е изхвърлила миналото от живота си. Когато майка ѝ почина, аз ѝ писах, за да ѝ съобщя, но тя дори не ми отговори.

— Ние бяхме в Ню Йорк онази Коледа. Тя получи писмото след няколко месеца. Тогава явно ѝ се е сторило твърде късно, за да пише. А и тя беше много зле в писането на писма.

— Ти я защитаваш. Не се ли възмущаваш от факта, че те е държала далеч от това място? Ти би могла да бъдеш отгледана тук. Това би могло да бъде твоят дом.

— Тя беше моя майка. Това беше важното.

— Май спориш с мен. Никой не спори с мен напоследък. Дори и Петифър. А това е много скучно.

Още веднъж синият взор се фиксира в мен.

— Запозна ли се с Петифър? Ние двамата с него бяхме във флота преди около един век. А Моли и Елиът? Запозна ли се с тях?

— Да.

— Те изобщо не би трябвало да живеят тук, разбира се, но докторът настояваше. Това няма особено голямо значение за мен, но за Петифър е добре. А Моли доведе и племенницата си тук, ужасно малко дете с провиснали гърди. Видя ли я вече?

Опитах се да не се изкискам.

— Да, само за момент.

— Моментът май ще се окаже доста дълъг. Ами Боскарва? Какво мислиш за Боскарва?

— Много я харесвам. Харесах всичко, което видях досега.

— Градът пълзи нагоре по хълма. Имаше ферма на върха му, принадлежеше на една стара дама, госпожа Грегъри. Но онзи строителен предприемач я убеди да му я продаде и той вкара там булдозери, които изравниха нивите като палачинка и сега постоянно строи къщи.

— Знам. Видях ги.

— Е, няма да стигнат по-далече, защото фермата зад това място и нивите от двете страни принадлежат на мен! Купих ги, когато купих и Боскарва, още през 1922 година. Няма да ти казвам колко малко ми струваха! Но парче земя ти дава чувство за сигурност. Запомни това.

— Ще го запомня.

Той се намръщи.

— Как ти е името, кажи ми го отново. Вече го забравих.

— Ребека.

— Ребека. А ти как ще ме наричаш?

— Не знам. Ти как искаш да те наричам?

— Елиът ми казва Гренвил. И ти ми казвай Гренвил. Звучи по-приятелски.

— Добре.

Ние си изпихме шерито, усмихвайки се, доволни един от друг. После от задната част на къщата се чу звук на гонг. Гренвил остави очилата си и мъчително бавно се изправи на крака, а аз избързах напред, за да му отворя вратата. Двамата заедно отидохме по коридора към трапезарията и към семейния обяд.

7.

Изтощението ме срази в края на този дълъг, изпълнен със събития ден, и за нещастие се случи тъкмо по средата на вечерята. Обедът се състоеше от питателна домашна храна, която изядохме на кръглата маса в еркера на трапезарията. Беше сервирана на обикновена карирана покривка, в ежедневен порцелан и стъкло. Но вечерята беше съвсем различна.

Дългата полирана маса в средата на стаята беше подредена за петима, с фини ленени салфетки, старинно сребро и кристални чаши, блестящи на светлината на свещите.

Всички, както изглежда, се очакваше да се преоблекат в чест на този вечерен ритуал. Моли слезе долу в брокатена роба в сапфирен цвят, който подчертаваше яркостта на очите ѝ. Гренвил носеше поизбелял кадифен смокинг, а Елиът — светъл костюм от трико, в който изглеждаше елегантен като състезателна хрътка. Дори и Андреа, вероятно след много възражения, си бе сложила нов чифт панталони и блуза с английска бродерия, която изглеждаше така, сякаш е била изгладена или изпрана, а може би и двете. Провисналата ѝ рядка коса бе прихваната отзад с кадифена панделка, но изражението на лицето ѝ продължаваше да говори за подчертано сърдито отегчение.

Нямах изградени навици за официални вечери, но все пак си бях взела една дреха, с която очевидно трябваше да се появявам всяка вечер, докато пребивавах в тази къща, защото нямах друга. Беше кафтан от меко кафяво вълнено трико, със сребърна бродерия по врата и на маншетите на широките ръкави. С него носех сребърните гривни и обиците, които мама ми беше подарила за двайсет и първия ми рожден ден. В този случай тяхната тежест ми даваше допълнителен комфорт и увереност, две неща, от които страшно се нуждаех.

Не исках да вечерям с моето новооткрито семейство. Не исках да водя разговори, да слушам, да се правя на интелигентна и чаровна. Исках само да отида в леглото и да ми бъде донесено нещо просто, като разтворим бульон или варено яйце. Исках да бъда сама.

Но имаше супа и патица, и червено вино, което наливаше Елиът. Патицата беше тлъста, а стаята много топла. Докато бавно напредвахме с ястията, аз се чувствах все по-странно, като без тяло, и доста замаяна. Опитах се да се концентрирам върху пламъците на свещите пред мен, но докато се взирах в тях, те се мерзелееха и раздвояваха, а гласовете наоколо ми станаха неясни и неразбираеми, като бръмчене на разговор, който чувах отдалече. Инстинктивно отместих чинията пред себе си, съборих винената си чаша и загледах в някакъв безнадежден ужас как червеното вино се разлива сред счупените парчета стъкло.

Но в известен смисъл инцидентът се оказа благословия, защото всички спряха да говорят и ме погледнаха. Сигурно бях доста пребледняла, защото Елиът мигновено скочи на крака и дойде до мен.

— Добре ли си?

— Не — казах аз — не мисля, че съм добре. Съжалявам, но...

— О, скъпа — Моли хвърли салфетката си и отмести стола си.

Отсреща през масата Андреа ме гледаше с хладен интерес.

— Чашата... Много съжалявам.

Гренвил, застанал начело на масата, заговори.

— Чашата няма значение. Зарежи я тая чаша. Момичето е изтощено. Моли, качи я горе и я сложи в леглото.

Опитах се да възразя, но без особен ентузиазъм. Елиът дръпна стола ми, сложи ръце под лактите ми и ми помогна да се изправя. Моли отиде да отвори вратата и от салона нахлу студен въздух. Почувствах се по-добре и в крайна сметка вероятно нямаше да припадна.

Докато минавах край Гренвил, му казах за трети път:

— Съжалявам. Извинете ме. Лека нощ.

Наведох се да го целуна и ги оставих. Моли затвори вратата зад нас и се качи по стълбите с мен. Помогна ми да се съблека и да си легна, а аз заспах още преди тя да изключи светлината.

Спах четиринайсет часа и се събудих в десет. Не се бях успивала толкова от години. Зад прозореца небето беше синьо и студената ярка северна светлина се отразяваше по скосените белосани стени на стаята ми. Станах, взех си халата и отидох да потърся банята. Облякох се и се

почувствах чудесно, само дето малко ми премаляваше от срам за предната вечер. Надявах се да не са си помислили, че съм се напила.

Най-накрая намерих Моли долу, в едно малко килерче, да сади пурпурни и розови иглики в една саксия.

— Как спа? — попита тя веднага.

— Като умряла. Съжалявам за снощи.

— Скъпа, ти беше преуморена. Аз съжалявам, че не го осъзнах по-рано. Искаш ли да закусиш нещо?

— Само кафе.

Тя ме заведе в кухнята и стопли кафето, докато аз препичах няколко филийки.

— Къде са всички? — попитах я.

— Елиът е в гаража си, разбира се, а Петифър отиде с колата до Форбърн да купи някои неща за Гренвил.

— Какво да правя аз? Сигурно има нещо, с което да ти помогна.

— Ами...

Тя се замисли. Погледнах я. Тази сутрин носеше кашмирен пуловер в цвят на карамел и тясна вълнена пола. Безупречен грим, всяко косъмче на косата на мястото си, тя изглеждаше почти нечовешки спретната.

— Можеш да ме отмениш и да отидеш до Порткерис, за да купиш риба. Собственикът на рибарския магазин звънна да каже, че има малко камбала и си мисля, че ще е добре да я приготвя за вечеря. Можеш да вземеш моята малка кола. Можеш ли да шофираш?

— Да, но не бих ли могла да вървя до долу? Обичам да ходя пеша, а утрото е толкова хубаво.

— Разбира се, щом искаш. Можеш да минеш направо през нивите, покрай голямата скала. Сетих се! — Тя изведнъж сякаш бе осенена от вдъхновение. — Вземи Андреа със себе си, тя ще ти покаже пътя и рибарския магазин. Освен това момичето изобщо не се движи и една разходка ще ѝ се отрази добре.

Звучеше така, сякаш Андреа е мързеливо куче. Не се зарадвах особено на идеята да бъда в нейната компания цялата сутрин, но съчувствах на Моли, защото бе обременена с това неприятно момиче и затова се съгласих. Когато привърших със закуската, отидох да потърся Андреа, която Моли за последно бе видяла на терасата.

Намерих я увита в одеяло, изтегната на дълъг шезлонг, поставен на едно слънчево петно, вирайки се сърдито в гледката пред нея, като болен от морска болест пасажер на пътнически лайнер.

— Искаш ли да се разходиш с мен до Порткерис? — попитах я аз.

Тя ме фиксира с опулените си очи.

— Защо?

— Защото Моли ме помоли да отида да взема малко риба, а аз не знам къде е рибарският магазин. Освен това утрото е прекрасно и тя мисли, че ние можем да се разходим покрай скалите.

Андреа обмисли предложението ми, каза „добре“, разопакова се от одеялото и стана. Носеше мръсните си джинси от вчера и огромен черно-бял пуловер, който стигаше до под тесния ѝ ханш. Отидохме в кухнята, за да вземем кошница, и тръгнахме по пътя от терасата по наклонената градина надолу към морето.

В края на градината имаше каменни стъпала, които водеха до върха на една ниска стена, и Андреа ги изкачи пред мен, но спря, защото аз поисках да разгледам ателието от този ъгъл. Беше, както каза Джос, затворено, със заковани капаци на прозорците и някак запуснато и сиротно. А огромният прозорец, гледащ на север, бе скрит от плътно дръпнати завеси и нямаше никаква пролука, която да даде възможност на някой случаен любопитен минувач да надзърне.

Андреа застана на стената, а погледът ѝ следваше моя.

— Той вече изобщо не рисува — каза ми тя.

— Знам.

— Не мога да проумея защо. Нищо му няма.

Тя скочи от стената, косата ѝ се развя и изчезна. Погледнах за последно към ателието, после я последвах и ние поехме по отъпкан път, който водеше през малки ниви с неправилна форма, прекосихме през някакви високи до кръста храсти и излязохме на пътеката, която минаваше край скалите.

Тя явно беше любимо място за разходка на посетителите на Порткерис, защото имаше пейки, поставени в сенчести места с хубави гледки, кошчета за боклук и табелки, предупреждаващи хората да не се доближават до ръба на канарата, тъй като има опасност да се срути.

Андреа веднага отиде до самия ръб и надникна. Около нея кръжаха и пицяха гларуси, вятърът развяваше косата ѝ и издуваше

провисналия ѝ пуловер, а отдолу се чуваше далечният грохот на приборя по скалите. Тя разпери широко ръце и леко се олюля, сякаш щеше да литне над ръба, но като видя, че не ме е грижа дали ще извърши самоубийство или не, се върна на пътеката и двете продължихме в единична нишка, тя отпред, аз отзад.

Скоро градът се показа пред нас, с ниските сиви къщи, сгущени по протежението на залива или плъзнали нагоре по стръмния хълм чак до голото бърдо. Минахме през една порта и излязохме на истинския път. Сега можехме да вървим рамо до рамо.

Андреа стана по-приказлива.

— Майка ти е починала съвсем скоро, нали?

— Да.

— Леля Моли ми е разказвала за нея. Каза, че е била курва.

Напънах се да остана спокойна. Щеше да бъде незабавна победа за Андреа, ако реагирах по друг начин.

— Тя всъщност не я познава. Не са се виждали от години.

— А курва ли беше?

— Не.

— Моли разправя, че е живяла с разни мъже.

Осъзнах, че Андреа не просто се опитва да ме ухапе, а е истински любопитна и даже леко завивда.

— Тя беше блестяща — казах аз — много красива и забавна, и мъжете лесно се влюбваха в нея.

Тя прие това.

— Ти къде живееш?

— В Лондон. Имам малък апартамент там.

— Сама ли живееш или с някого?

— Не, живея сама.

— Ходиш ли по купони?

— Да, ако някой ме покани и ако искам да отида.

— Работиш ли? Имаш ли работа?

— Да. В една книжарница.

— Господи, колко тъпо.

— На мен ми харесва.

— Къде се запозна с Джос?

Е, помислих си, стигнахме до същността на нещата, но лицето ѝ беше безизразно.

— Запознахме се в Лондон... той ми поправи един стол.

— Харесваш ли го?

— Не го познавам достатъчно, за да не го харесвам.

— Елиът го мрази. А също и леля Моли.

— Защо?

— Защото не им харесва да се размотава през цялото време в къщата. И се отнасят с него така, сякаш той трябва да ги нарича сър или мадам, а той, разбира се, не го прави. А Джос си разговаря с Гренвил и го разсмива. Чувала съм ги как си говорят.

Представих си я как се промъква до вратата, за да подслушва на ключалката.

— Хубаво е, че разсмива стария човек.

— Веднъж двамата с Елиът имаха ужасен скандал. Беше за някаква кола, която Елиът продал на приятел на Джос, а Джос каза, че тя не става за нищо и Елиът го нарече нагло, досадно копеле, което си вре носа навсякъде.

— И това ли чу?

— Нямахме как да не ги чуя. Бях в тоалетната, прозорецът беше отворен и те бяха навън, на чакълената алея пред входната врата.

— От колко време си тук, в Боскарва?

Питах от любопитство, за да разбере колко дълго ѝ е отнело да изрови тези скелети от семейния гардероб.

— Две седмици. Струват ми се като шест месеца.

— А аз мислех, че ще ти е приятно да си тук.

— За бога! Аз не съм дете. Какво се очаква да правя? Да взема кофичка и лопатка и да си играя на пясъка на брега?

— С какво се занимаваш в Лондон?

Тя ритна едно камъче с огромна злост, изливайки омразата си към целия Корнуол.

— Бях в художествено училище, но *родителите ми не одобряваха* — гласът ѝ се изви в превзета деликатност — приятелите ми. И затова ме взеха оттам и ме изпратиха тук.

— Но ти не можеш да останеш тук вечно. Какво ще правиш, когато се върнеш?

— Това зависи от тях, нали?

Почувствах лек пристъп на жал към родителите ѝ, макар и да бяха възпитали такова противно дете.

— Имам предвид, има ли нещо, което *искаш* да правиш?

— Да, просто да се махна, да бъда самостоятелна, да живея както си искам. Данъс, момчето, с което ходя — той е страхотен, наистина — има приятел с грънчарско ателие на остров Скай, и искаше да отида да му помагам. Звучи супер, разбираш ли, да живееш в нещо като комуна... и да се отървеш веднъж завинаги от всички... но моята гадна майка се намеси брутално и провали всичко.

— Къде е Данъс сега?

— О, замина за Скай.

— Пише ли ти, за да ти разказва за там?

Тя тръсна глава, заигра се с кичур от косата си, без да отговаря на погледа ми.

— Да, всъщност, пише дълги писма. Купища. Все още иска да отида там и аз ще отида, само веднъж да стана на осемнайсет. Тогава те няма да могат повече да ме спират.

— Защо просто не се върнеш в художественото училище, да получиш известна квалификация... това ще ти даде време.

Тя се обърна към мен.

— Знаеш ли какво? Говориш като всички тях. На колко години си? Звучиш като някой, дето е с единия крак в гроба.

— Шантаво е да унищожил живота си, още преди да е започнал.

— Това е моят живот, не твоят.

— Да, не е моят живот.

След тази глупава караница продължихме да вървим през града в мълчание, а после Андреа проговори отново, за да каже:

— Това е рибарският магазин! — И махна с ръка по посока към него.

— Благодаря ти.

Отидох да взема камбалата, но тя остана нарочно навън, на облите калдъръмени камъни. Когато излязох, беше изчезнала, но в следващия момент се появи от вестникарския магазин в съседната врата, откъдето си беше купила някакво сензационно списание със заглавие „Истински секс“.

— Ще се връщаме ли? — попитах я аз. — Или искаш да си купиш още нещо.

— Аз не мога да си купувам нищо. Нямам никакви пари. Само няколко пенса.

Изведнъж, съвсем нерационално, изпитах съжаление към нея.

— Ще те почерпя чаша кафе, ако искаш.

Тя ме погледна с внезапна радост, сякаш щеше да приеме с удоволствие моето предложение, но вместо това каза:

— Хайде да отидем да видим Джос!

Хвана ме неподготвена.

— Защо искаш да отидем да видим Джос?

— Аз просто го правя. Често ходя да го навестявам, когато слизам в града. Той винаги се радва да ме види. Накара ме да му обещавам, че винаги когато съм тук, ще се отбивам при него.

— Откъде знаеш, че ще е там?

— Ами, ако не е в Боскарва, трябва да бъде в магазина си. Била ли си там? Направо е супер, има страхотна бърлога на горния етаж, досущ като излязла от списание е, с легло, което прилича на диван, с купища възглавници и открита камина. А през нощта... — Гласът ѝ стана мечтателен. — Всичко е интимно и някак тайнствено и няма нищо друго, освен светлината на огъня.

Опитах се да не зяпна.

— Искаш да кажеш... ти и Джос...

Тя сви рамене и тръсна коса.

— Един-два пъти, но никой не знае. Ох, не разбирам защо го споделих с теб! Но ти няма да кажеш на другите, нали?

— Но те... Моли... не задава ли въпроси?

— О, аз ѝ казвам, че ходя на кино. Тя явно няма нищо против да ходя на кино. Хайде, ела да отидем да видим Джос.

Но след това откровение нищо не можеше да ме накара да доближа до магазина на Джос.

— Джос сигурно ще работи — казах аз — и вероятно няма да иска да го прекъсваме. А и така или иначе, вече нямаме време. Пък и аз не искам да ходя.

— Но ти каза, че има време за кафе. Защо нямаш време за Джос?

— Андреа, казах ти, не искам да ходя там.

Тя започна да се усмихва.

— Мислех, че харесваш Джос.

— Не в това е въпросът. Той няма да иска да му се мотаем в краката.

— Имаш предвид мен?

— Имам предвид *нас*. — Започвах да се отчайвам.

— На него винаги му е приятно да ме вижда. Знам, че е така.

— Да. Сигурна съм — казах аз любезно. — А сега, хайде да се връщаме в Боскарва.

Напомних си, че от самото начало не бях харесала Джос. Въпреки загрижеността му и дружеското му отношение той винаги оставяше у мен някакво странно усещане за безпокойство, сякаш някой се промъкваше зад гърба ми. Вчера бях започнала да забравям тази първоначална антипатия, дори го харесах, но след това, което Андреа сподели, не беше трудно да възродя недоверието си в него. Той изглеждаше прекалено добре, беше прекалено чаровен. Андреа можеше и да е лъжкиня, но не беше глупачка — тя бе характеризирала цялата фамилия с обезпокоителна акуратност и дори и да имаше и зрънце истина в това, което каза за Джос, аз не исках да бъда част от него.

Ако го познавах по-добре и ако го харесвах повече, щях да го дръпна настрани и да го попитам за казаното от нея. Но това нямаше значение за мен. А и си имах други неща, за които да мисля.

Гренвил не слезе за обяд.

— Уморен е — каза ни Моли. — Прекара деня в леглото. Може би ще се присъедини към нас за вечеря. Петифър ще му качи подноса с храната.

И така ние трите обядвахме заедно. Моли се бе преоблякла в спретнатата вълнена рокля, с двоен наниз перли. Каза ни, че щяла да ходи да играе бридж с приятели във Форбърн. Надяваше се, че аз ще мога да се забавлявам сама.

Казах, разбира се, че всичко ще е наред. Двете се усмигнахме през масата и аз се зачудих дали тя наистина е казала на Андреа, че майка ми е курва, или това е просто интерпретацията на Андреа за някакво смътно евфемистично обяснение, което Моли ѝ е дала. Надявах се да е второто, но все пак ми се искаше Моли да не е счела за нужно да обсъжда Лиса с Андреа. Сега тя бе мъртва, но някога бе

забавна, очарователна и преливаща от веселие. Защо да не я запомним по този начин?

Докато стояхме край масата, денят навън промени лицето си. От запад се надигна вятър и един голям сив облак с огромна скорост хукна по синьото небе, закри слънцето и скоро започна да вали. И в този дъжд Моли тръгна за нейното бридж парти с малката си кола, като каза, че ще се върне около шест. Андреа, може би изтощена от утринната разходка, но по-вероятно отегчена до смърт от моята компания, изчезна в стаята си с новото си списание. Бях сама, застанала в подножието на стълбището, чудейки се как да се забавлявам. Тишината на мрачния следобед се нарушаваше само от тиктакането на големия стоящ часовник и тихите постоянни звуци, които идваха откъм кухнята. Отидох да проверя и открих, че е Петифър, седнал на дървената маса в килерчето. Почистваше сребърните прибори.

Той вдигна поглед и аз показах глава на вратата.

— Здравейте. Не ви чух.

— Как е дядо ми?

— О, добре е. Просто е малко уморен след цялото това вълнение от вчера. Решихме, че ще е по-добре да прекара деня в хоризонтално положение. Госпожа Роджър излезе ли?

— Да. — Аз си дръпнах един стол и седнах срещу него.

— Аха, май чух колата.

— Искате ли да ви помогна?

— Много мило от ваша страна... тези лъжици се нуждаят от хубаво изтъркване с гюдерията. Не знам как хващат толкова много петна? Не, всъщност, знам. От влажния морски въздух е. Това, което среброто наистина не понася, е влажният морски въздух. — Аз започнах да търкам изтънялата вдлъбнатина на една лъжица. Петифър ме погледна над върха на очилата си. — Странно е да ви видя седнала тук след всички тези години. Майка ви прекарваше половината си живот в кухнята. Когато Роджър отиде в гимназията, не остана нито един човек, с когото да си говори. Затова идваше тук и прекарваше времето си с мен и госпожа Петифър. Научихме я да прави мъфини, всъщност госпожа Петифър я научи, научихме я и да играе вист на две ръце. Прекарвахме си страхотно. И в дни като този си правехме препечени филийки на старата печка... Вече я няма, ние имаме нова,

много е добра... но старата печка създаваше уют с огъня, горящ зад решетките, и с всички онези месингови копчета, полирани така красиво.

— Откога живеете в Боскарва?

— Откакто Командира я купи, още от 1922-ра. Това беше годината, в която напусна флота и реши да става художник. Това хич не се хареса на старата госпожа Бейлис. В продължение на няколко месеца изобщо не му говореше.

— Защо ѝ е било толкова неприятно?

— Тя е била свързана с флота през целия си живот. Баща ѝ беше капитан на *Империйс*, когато Командира беше първи лейтенант. Така се запознаха. Ожениха се в Малта. Прекрасна сватба, с арка от мечове и всякакви церемониалности. За госпожа Бейлис имаше огромно значение, че мъжът ѝ е във Флота. Когато Командира каза, че ще го напусне, те имаха страхотни препирни, но тя така и не успя да го накара да си промени мнението. И тъй ние напуснахме Малта завинаги, Командира намери тази къща и тогава всички ние се преместихме тук.

— И вие сте тук оттогава?

— Повече или по-малко. Командира се записа в Слейд, а това означаваше да пребивава в Лондон, и той нае една малка *pied-a-terre*^[1], точно до Сейнт Джеймс. Когато ходеше в Лондон, ходех и аз, за да се грижа за него, а госпожа Петифър оставаше тук с госпожа Бейлис. Майка ви още не беше родена тогава.

— А когато е завършил Слейд?

— Ами тогава се върна тук завинаги. И построи ателието. Тогава беше в най-голямата си творческа сила и рисува най-добрите си творби. Прекрасни неща правеше, големи морски пейзажи, с такъв студен и наситен колорит, че направо можеше да усетиш вятъра и да почувстваш солта на устните си.

— Има ли много негови картини в тази къща?

— Не, не чак толкова много. Има един рибарски кораб над камината в трапезарията, и няколко горе в коридорите. Има три или четири в кабинета му и две в стаята, в която спи госпожа Роджър.

— А онази, в хола?

— О, да, и тази, разбира се. „Дама с роза“.

— Коя е тя?

Той не отговори. Вероятно бе много зает със среброто, търкаше дръжката на някаква вилица, сякаш беше твърдо решен да изтрие релефните ѝ мотиви.

— Коя е тя? Момичето на картината?

— О — каза Петифър. — Това е София.

София. Откакто майка ми мимоходом бе споменала името ѝ, аз исках да науча нещо за София и сега Петифър изрече нейното име сякаш беше най-естественото нещо на света.

— Тя беше едно момиче, което позираше като модел на Командира. Мисля, че за първи път е работила за него в Лондон, когато е бил студент, а после идваше тук през летните месеци, настаняваше се на квартира в Порткерис и работеше за всеки художник, който бе в състояние да ѝ плати.

— Красива ли беше?

— Не и по моите представи за красота. Но много весела и енергична, а каква бърборана беше само! Тя беше ирландка, от графство Корк.

— А баба ми какво мислеше за София?

— Техните пътища никога не се пресичаха, но нямаше и причина. Какви социални отношения, например, би имала вашата баба с месаря или с фризьорката си?

— Значи София никога не е идвала в Боскарва?

— О, напротив, идваше и си отиваше. Тя стоеше долу, в ателието, с Командира и понякога той се уморяваше или му дотягаше от нея и приключваше с работата за деня. Тогава тя идваше през градината до задната врата и викаше: „Има ли шанс за чашка чай?“. И заради София госпожа Петифър винаги държеше чайник на котлона.

— Тя е гадаела бъдещето по чайни листенца.

— Кой ви каза това?

— Майка ми.

— Така е, правеше го. И ни казваше, че ще ни се случат прекрасни неща. Разбира се, те не се случваха, но беше забавно да я слушаш. Двете с майка ви бяха големи приятелки. София я водеше на брега и госпожа Петифър им опаковаше храна за пикник. А ако времето беше бурно, ходеха на дълги разходки нагоре, чак до бърдото.

— Но какво е правела баба ми през цялото това време?

— О, играеше бридж или маджонг през повечето следобеди. Тя имаше отбран кръг приятели. Беше доста мила дама, но не се интересуваше много-много от децата си. Може би, ако се интересуваше от Лиса, двете щяха да имат повече общи неща помежду си, когато тя израстваше, и вероятно майка ви нямаше да избяга така, разбивайки сърцата на всички ни.

— Какво се случи със София?

— Ами, върна се в Лондон, ожени се и роди бебе. После, през 1942 година, е била убита в Блиц. Бебето е било в провинцията, а съпругът ѝ — в чужбина, но София останала в Лондон, защото работела в една болница там. Научихме, че е загинала много след като това се бе случило. Госпожа Петифър и аз имахме чувството, че светлината си е отишла от нашия живот.

— А дядо ми?

— И той съжаляваше, разбира се. Но не я бе виждал с години. Тя беше просто едно момиче, което някога бе работило за него.

— А има ли други нейни картини?

— Има портрети на София в провинциални галерии по доста места в страната. Има и една в галерията в Порткерис, ако искате, може да отидете и да я видите. И двете в стаята на госпожа Роджър.

— Може ли да отидем да ги видя сега? — Петифър изглеждаше изненадан от нетърпението ми, сякаш бях предложила нещо неприлично. — Мисля, че госпожа Бейлис няма да има нищо против, нали?

— О, не, разбира се. Не виждам защо да не... Хайде елате.

Той се изправи тежко на крака и аз го последвах нагоре по стълбите, по коридора на първия етаж, до спалнята над хола, която бе голяма и обзаведена в много женствен стил, със старинни викториански мебели и килим в пастелни розови и кремави тонове. Моли я беше оставила в досадно спретнат вид. Две малки маслени платна висяха едно до друго между прозорците, едната с кестен и момиче, легнало в сянката му, а другата на същото момиче, простиращо пране на едно въже във ветровит ден. Те бяха просто ескизи и аз се почувствах разочарована.

— Все още не знам как изглежда София.

Петифър тъкмо щеше да ми отговори, когато от дълбините на къщата прозвуча звънец. Той вирна глава, като ослушващо се куче.

— Това е Командира, чул ни е да си говорим през стената. Извинете ме за момент.

Излязох след него от стаята на Моли и затворих вратата зад себе си. Той отиде по коридора и отвори една врата и аз чух гласа на Гренвил.

— Какво си мърморите вие двамата там?

— Точно показвах на Ребека двете картини в стаята на госпожа Роджър...

— Ребека там ли е? Кажй й да влезе.

Аз влязох и минах покрай Петифър. Гренвил не беше в леглото, а седеше в дълбоко кресло, с крак, подпрян на една табуретка. Беше облечен, но на коленете му имаше одеяло, а стаята се развеселяваше от припламването на огъня. Всичко беше много чисто, спретнато, в отлично състояние и миришеше на неговия фин одеколон, който бе сложил на косата си.

— Мислех, че си в леглото — казах аз.

— Петифър ме вдигна още след обяда. Дотяга ми да лежа така скован в леглото по цял ден. За какво си говорехте?

— Петифър ми показваше някои от твоите картини.

— Предполагам, че ги мислиш за много старомодни. Но да знаеш, че тези млади художници сега се връщат към реализма. Знаех, че и това ще дойде. Ти трябва да имаш една от моите картини. Има доста в ателието, които така и не бяха сортирани. Затворих помещението преди десет години и никога не съм стъпвал там отново. Петифър, къде е ключът?

— Прибран на сигурно място, сър.

— Трябва да вземеш ключа от Петифър, да отидеш там и да се поровиш, виж дали има нещо, което ще ти хареса. Имаш ли къде да я закачиш?

— Имам апартамент в Лондон. Наистина се нуждае от картина.

— Мислех си за нещо друго, докато си седях тук. Онези фигурки от нефрит в шкафа долу. Донесох ги от Китай преди години и ги подарих на Лиса. Сега те принадлежат на теб. И огледалото, което нейната баба й остави — къде е, Петифър?

— В дневната, сър.

— Е, трябва да го свалим и да го почистим. Дали би го искала?

— Да, разбира се, че го искам.

Почувствах огромно облекчение. Чудех се как да повдигна въпроса за вещите на майка ми, а сега, без никакво подтикване, Гренвил го бе направил. Поколебах се малко и продължих, докато желязото бе още горещо.

— Имала е и едно девънпортско бюро.

— Хм? — Той ме фиксира със суровия си поглед. — Откъде знаеш?

— Мама ми каза за нефрита и огледалото и спомена, че е имала едно девънпортско бюро. — Той продължи да се взира все така сурово в мен. Изведнъж ми се прииска да не бях казвала нищо. — Не, няма значение, просто, ако никой друг не го иска... Ако не се използва...

— Петифър, ти помниш ли това бюро?

— Да, сър, спомних си го, сега, като го спомена. Беше горе в таванската спалня, но не си спомням да съм го виждал напоследък.

— Добре, потърси го като имаш време, добри човече. И сложи още една цепеница в огъня... — Петифър го направи. Гренвил го гледаше, после каза изведнъж: — Къде са всички? Къщата е тиха. Чува се само звукът на дъжда.

— Госпожа Роджър отиде на бридж парти. Мисля, че Андреа е в стаята си.

— Какво ще кажеш за чаша чай? — смигна ми Гренвил. — Искаш чашка чай, нали? Нямахме възможност да се опознаем. Или ти се катурваш по време на вечерята, или аз съм твърде стар и немощен, за да стана от леглото. Каква чудесна двойка сме, а?

— Бих пиждала чай с теб.

— Петифър ще ни го донесе.

— Не — казах аз. — Аз ще го донеса. Петифър е накрак през целия ден и все щъка надолу-нагоре. Нека му дадем почивка.

В погледа на Гренвил грейна весела искрица.

— Добре. Ти ще го донесеш и нека да има и хубава голяма чиния с горещи препечени филийки с масло.

Искаше ми се, отново и отново, да не бях повдигала темата за девънпортското бюро. Защото то не можа да се намери. Докато Гренвил и аз си пиехме чая и хапвахме тостове, Петифър започна да го

търси. До момента, в който дойде да отнесе подноса, бе преровил къщата, но бюрото го нямаше никъде.

Гренвил не можеше да повярва.

— Сигурно си го пропуснал. Очите ти остаряват също като моите.

— Едва ли бих могъл да не видя бюро.

— Вероятно — казах аз, опитвайки се да помогна — е било изпратено да се ремонтира някъде или нещо подобно...

И двамата ме изгледаха така, сякаш мислеха, че съм доста глуповата, и аз бързо млъкнах.

— А би ли могло да е в ателието? — попита Петифър.

— Какво бих правил с това бюро в ателието? Аз рисувах там, не съм писал писма. Нямаше да ми е нужно някакво бюро да задръства мястото... — Гренвил започваше сериозно да се ядосва.

Аз се изправих.

— О, все ще се появи — казах с най-добрия си успокояващ глас, на който бях способна, и вдигнах чаения поднос, за да го отнеса долу. В кухнята към мен се присъедини Петифър, разстроен от това, което се бе случило.

— Не е хубаво за Командира да се разстройва за каквото и да е... а сега той ще тръгне след това като териер след плъх.

— Вината е моя. Не знам защо изобщо го споменах.

— Но аз го помня. Просто не мога да си спомня кога го видях за последно. — Аз започнах да мия чашите и чинийките, а Петифър взе една кърпа, за да ги подсушава. — А има и още нещо. Един стол Чипъндейл, който вървеше с бюрото... макар да не си пасваха, столът винаги седеше пред това бюро. Седалката му беше тапицирана с нещо като гоблен, доста прокъсан, с птици и цветя. Е, и той също е изчезнал... но аз няма да кажа на Командира, нито пък вие.

Обещах да не казвам.

— Във всеки случай — казах аз — това няма значение за мен. Но има значение за Командира. Може и да е артистична натура, но има памет като на слон и съвсем не я е загубил. — И добави мрачно: — Понякога ми се иска да беше.

Тази вечер, когато слязох долу, отново се бях преоблякла в кафявия кафтан със сребрилата бродерия. Заварих Елиът в хола сам, с изключение на неизбежния му компаньон кучето. Той седеше до огъня с питие и вечерен вестник, а Руфъс се бе изтегнал като някаква прекрасна кожа на килимчето пред камината. Двамата изглеждаха лика-прилика, осветени от светлината на лампата, но моята поява наруши мирната сцена и Елиът се изправи и пушна вестника зад себе си на седалката на стола си.

— Ребека, как си?

— Много добре.

— Уплаших се да не си се разболяла миналата нощ.

— Не, просто бях уморена. Спах до десет часа.

— Мама ми каза. Искаш ли питие?

Приех и той ми наля малко шери, а аз отидох до камината, приклекнах и погалих ушите на кучето. Елиът ми донесе питието.

— Навсякъде ли ходи с теб? — попитах го аз.

— Да, навсякъде. До гаража, в офиса, на обяд, в кръчмата, навсякъде, където се случва да отида. Той е доста известно куче в тази част на света.

Седнах на килимчето пред камината, а Елиът отново се настани в стола си и вдигна чашата си.

— Утре трябва да отида до Фелмът, за да се срещна с един човек за някаква кола. Чудя се дали няма да искаш да дойдеш с мен, да разгледаш малко околността. Блазни ли те тази идея?

Изненадах се от удоволствието, което изпитах от тази покана.

— С радост бих дошла.

— Няма да е кой знае колко вълнуващо. Но вероятно ще можеш да се забавляваш за час-два, докато аз се занимавам с бизнес, а после ще спрем в едно малко заведение, което е на път към къщи. Харесваш ли стриди?

— Да.

— Добре, аз също. А после ще наминем към Хай Крос и ти ще видиш къде сме живели аз и майка ми.

— Майка ти ми разказа за къщата ви. Изглежда е очарователна.

— По-добре от този мавзолей.

— О, Елиът, не е мавзолей.

— Никога не е била нещо повече от една викторианска реликва.

Преди да успее да възразя, при нас дойде Гренвил. Поне го чухме да идва, стъпка по стъпка, надолу по стълбището. Доловихме разговора му с Петифър, високият глас и ниското боботене. Чухме ги как влизат в салона, чухме и потропването на бастуна на Гренвил по полирания паркет.

Елиът направи лека гримаса и отиде да отвори вратата. Гренвил влезе, като нос на някакъв огромен, неразрушим кораб.

— Всичко е наред, Петифър, вече мога да се оправя.

Аз станах от килимчето пред камината, с желанието да помогна да избутаме напред стола, който бе използвал предната вечер, но това изглежда го вбеси. Очевидно не беше в най-доброто си настроение.

— За бога, момиче, спри да се суетиш наоколо. Или си мислиш, че искам да седна в *огъня* и да изгоря целия там.

— Какво ще кажеш за едно питие? — попита го Елиът.

— Ще пия уиски.

Елиът изглеждаше изненадан.

— Уиски?

— Да, уиски. Знам какво казва онзи глупак докторът, но тази вечер ще пия уиски.

Елиът не каза нищо, просто кимна примирено с глава и отиде да му налее уиски. Междувременно Гренвил бе седнал на стола си.

— Елиът, виждал ли си наоколо онова девънпортско бюро? — попита той и сърцето ми падна в петите.

— О, Гренвил, не започвай отново — помолих го аз.

— Какво значи да не започвам отново? Ние трябва да намерим това проклето нещо. Току-що казах на Петифър да го търси, докато го намери.

Елиът се върна с чашата уиски. Дръпна масичката и я постави на нея, за да може Гренвил да я достигне.

— Какво девънпортско бюро? — търпеливо попита той.

— Малко девънпортско бюро, което беше в една от спалните. Принадлежеше на Лиса, а сега принадлежи на Ребека. Тя го иска. Има апартамент в Лондон и иска да го сложи там. А Петифър не можа да го намери, казва, че е преровил къщата от горе до долу, но не е могъл да го открие. Ти не си ли го виждал?

— Никога не ми е попадало пред очите. Дори не знам какво е девънпортско бюро.

— Малко бюро. Има чекмеджета отстрани. С кожа на капака. Сигурен съм, че са голяма рядкост сега. Струват много пари.

— Петифър вероятно го е сложил някъде и е забравил.

— Петифър не забравя нищо.

— Ами може би госпожа Петифър е направила нещо с него и е забравила да му каже.

— Вече казах, той не забравя нищо.

В този момент към нас се присъедини Моли, която се появи, усмихвайки се решително, сякаш бе чула ядосания глас, надигащ се зад вратата, и бе готова да разлее олио по развълнуваните води и да успокои духовете.

— Здравейте всички! Страхувам се, че малко закъснях. Трябваше да отида и да направя някои интересни неща с това вкусно парче камбала, което Ребека купи тази сутрин. Елиът, скъпи! — Моли го целуна, явно го виждаше за пръв път тази вечер. — Гренвил — каза тя и се наведе да целуне и него — изглеждаш по-отпочинал. — После, преди той да успее да ѝ възрази, се усмихна към мен. — Прекара ли си добре следобед?

— Да, благодаря. Как беше бриджът?

— Не много зле. Спечелих двацет пенса. Елиът, скъпи, бих искала едно питие. Андреа ще дойде всеки момент.

Но най-накрая отбранителните ѝ реплики се изчерпиха и Гренвил веднага откри огън.

— Загубили сме нещо — каза ѝ той.

— Какво сте загубили? Пак ли копчетата за ръкавели?

— Загубили сме едно девънпортско бюро.

Вече ставаше абсурдно.

— Загубили сме едно девънпортско бюро?

Заради нея Гренвил обясни наново цялата дълга история. Когато ѝ казаха, че аз бях предизвикала тази криза, Моли ме погледна с упрек, явно мислеше, че съм намерила най-гадния начин да се отплатя за гостоприемството и любезността ѝ. Бях склонна да се съглася с нея.

— Но то трябва да е някъде тук. — Тя взе чашата си от Елиът, дръпна си стол и седна, готова да оправи цялата работа. — Трябва да е прибрано някъде на сигурно място.

— Петифър го потърси.

— Може би не го е видял. Сигурна съм, че трябва да си смени очилата. Може би го е пхнал някъде и е забравил.

Гренвил удари облегалката на стола си със свит юмрук.

— Петифър не забравя нищо.

— Всъщност — каза Елиът хладно — той постоянно забравя разни неща.

Гренвил го изгледа кръвнишки.

— И какво означава това?

— Нищо лично. Просто той остарява.

— Предполагам, че обвиняваш Петифър.

— Не обвинявам никого.

— Ти просто казваш, че той е твърде стар, за да знае какво прави. Ако той е твърде стар, какъв по дяволите си мислиш, че съм аз?

— Изобщо не съм казал такова нещo.

— Ти го обвини. Елиът загуби търпение.

— Ако трябва да обвиня някого — каза той и извиси глас, почти изравнявайки тона си с този Гренвил — бих задал няколко въпроса за твоя Джос Гарднър. — Последва пауза, след като го изрече. А после, с по-контролиран и разумен тон, продължи. — Добре, никой не иска да обвинява някого в кражба. Но Джос влиза и излиза от тази къща по всяко време и има достъп до всички стаи. Той знае какво има тук по-добре от всеки. И е експерт, знае какво има стойност.

— Но защо Джос би взел това бюро? — попита Моли.

— Бюрото е ценно. Не забравяй това. То е рядко и много ценно, Гренвил току-що го каза. Може би се е нуждаел от средства. Може да са му дошли добре малко допълнителни пари. А той наистина е експерт. И постоянно ходи до Лондон. Ще знае и къде да го продаде.

Той спря изведнъж, сякаш осъзна, че вече е казал твърде много. Довърши уискито си, без да говори повече, и отиде да си сипе втора чаша.

Тишината стана некомфортна. За да я прекъсне, Моли каза кратко:

— Не мисля, че е Джос.

— Просто куп глупости — прекъсна я Гренвил яростно.

Елиът тресна бутилката с уиски на бюфета.

— Откъде знаеш? Откъде можеш изобщо да знаеш нещо за Джос Гарднър? Той се появява като някакво хипи от нищото, казва, че ще

отваря магазин и следващото нещо, което ти правиш, е да му отвориш къщата и да му възложиш работата по реставрирането на всичките си мебели. Какво знаеш за Джос? Какво знаем всички ние за него?

— Аз знам, че мога да му вярвам. Свикнал съм да преценявам характера на човек.

— Може и да грешиш.

Гренвил издигна глас и надвика Елиът.

— А ти няма да е лошо да вземеш няколко урока, за да се научиш да си избираш приятелите.

Елиът присви очи.

— Какво означава това?

— Означава, че ако искаш да се направиш на пълен глупак, пробвай се да правиш бизнес с онзи дребен мошеник Ърнест Педлоу.

Ако можех да избягам в този момент, щях да го направя. Но бях хваната като в капан в ъгъла зад стола на Гренвил.

— Какво знаеш ти за Ърнест Педлоу?

— Знам, че са те виждали с него... да пиете по баровете.

Елиът ми хвърли един поглед, после каза през зъби.

— Това копеле Джос Гарднър!

— Не Джос ми каза, а Харгрийвс, от банката. Той намина на чашка шери онзи ден. И госпожа Томас дойде сутринта да ми запали огъня, тя също те е видяла с Педлоу, там, на онзи паянтов кошмар, който той нарича жилищен комплекс.

— Интригантски клюки — каза Елиът.

— Ще чуеш истината от истински хора. И ако си мислиш, че ще продадеш земята ми на това дребно парвеню, което съсипва всичко с неговите булдозери, грешиш.

— Тя няма да бъде вечно твоя земя.

— А ако ти си толкова сигурен, че ще бъде твоя, мога да ти кажа едно — не си прави сметката без кръчмаря. Защото ти, драги момко, не си единственият ми внук.

В този драматичен момент, като в добре режисирана пиеса, вратата се отвори и Андреа се появи, за да ни съобщи, че Петифър ѝ е казал да ни уведоми, че вечерята е готова.

[1] Временна квартира. — Б.пр. ↑

8.

Трудно ми беше да заспя тази нощ. Мятах се и се въртях, взех си чаша вода, крачех по пода, гледах през прозореца, качвах се в леглото и се опитвах да се успокоя, но винаги когато затворех очи, вечерта се връщаше към мен като филм, който се върти отново и отново, гласовете думкаха в главата ми и не можеха да бъдат потушени.

Добре, никой не иска да обвинява някого в кражба. Какво знаем всички ние за Джос?

Ако искаш да се правиш на пълен глупак, пробвай се да правиш бизнес с онзи дребен мошеник Ърнест Педлоу.

И ако си мислиш, че ще продадеш земята ми на това дребно парвеню, грешиш.

Тя няма да бъде вечно твоя земя.

Ти, драги момко, не си единственият ми внук.

Вечерята беше кошмарно преживяване. Елиът и Гренвил не продумаха и дума от началото до края ѝ. Моли, за да компенсира мълчанието, поддържаше празнословен разговор, на който аз се опитвах да отвърщам. А Андреа ни наблюдаваше с проблясък на триумф в опулените ѝ любопитни очи, докато Петифър тежко трополеше напред-назад, вдигаше чинии и ни сервираше лимоново суфле с гъст каймак, което явно никой не искаше.

Когато най-сетне приключи, всички изчезнаха. Гренвил в неговата стая, Андреа в дневната, откъдето скоро чухме звука на телевизора. Елиът, без никакви обяснения, си облече палтото, свирна на кучето си и изхвъркна през входната врата. Предположих, че ще отиде да пие и не го винях. Моли и аз останахме в хола, от двете страни на камината. Тя шиеше някакъв гоблен и изглеждаше готова да седи и да бродира в мълчание, но това бе непоносимо. Започнах направо от извинението, което чувствах, че ѝ дължа:

— Съжалявам за тази вечер. Искан ми се никога да не бях споменавала това бюро.

Тя не ме погледна.

— Нищо не може да се направи.

— Просто майка ми го спомена и когато Гренвил заговори за нефрита и огледалото, ами изобщо не можем да предположа, че ще предизвикам такава буря в чаша вода.

— Гренвил е странен стар човек. Той винаги е бил голям инат по отношение на някои хора и никога не вижда, че всяка ситуация има две страни.

— Имаш предвид Джос?

— Не знам защо е толкова обсебен от Джос. Това е плашещо. Сякаш Джос му е направил някакво заклинание. Елиът и аз изобщо не искаме той да влиза и да излиза по този начин в къщата и да се ползва с такава голяма свобода тук. Ако мебелите на Гренвил се нуждаят от реставриране, той сигурно би могъл да ги вземе в пикапа си и да ги закара в работилницата си, както правят всички други занаятчии. Опитавме се да говорим с Гренвил за този проблем, но той беше непреклонен. А и в крайна сметка, това е неговата къща. Не нашата.

— Но един ден тя ще бъде на Елиът.

Тя ми отпрати студен поглед.

— След тази вечер човек би могъл да се съмнява.

— О, Моли, аз не искам Боскарва. Гренвил никога не би оставил такава къща на мен. Той просто искаше да спечели точка и може би това беше първото, което му дойде в главата. Не смятам, че го мислеше.

— Той нарани Елиът.

— Елиът ще разбере. Трябва да проявяваме толерантност към старите хора.

— Уморих се да проявявам толерантност към Гренвил — каза Моли и яростно отрязва един конец със сребрилата си ножица. — Животът ми бе разрушен от Гренвил. Двамата с Петифър можеха да дойдат да живеят при нас в Хай Крос. Това искахме ние. Къщата е по-малка и по-удобна, и щеше да е по-добре за всички. А Боскарва трябваше да бъде прехвърлена на Елиът преди години. Таксите по прехвърлянето на наследствена собственост в резултат на смърт ще бъдат непосилни. Елиът няма да може да си позволи и да я поддържа. Цялата ситуация е толкова нереалистична.

— Предполагам, че е трудно да бъдеш реалистичен, когато си на осемдесет и си живял в една къща през по-голямата част от живота си.

Тя просто игнорира това.

— И цялата тази земя, и фермата. Елиът просто се опитва да направи най-доброто с нея, но Гренвил не ще да го разбере. Той изобщо не показва никакъв интерес, нито пък насърчава Елиът по някакъв начин. Дори и с гаража в Хай Крос Елиът се справи съвсем сам. В началото поиска от дядо си да му помогне, но Гренвил каза, че не иска да има нищо общо с коли втора ръка и се разрази ужасен скандал. Накрая Елиът взе заем от друг човек и след този ден никога повече не помоли дядо си и за един шилинг. Не мислиш ли, че заслужава известно уважение за това?

Тя беше пребледняла от гняв заради Елиът — малка тигрица, помислих си, бореща се за своето малко, и си спомних лошото мнение на майка ми за начина, по който тя бе обсебвала и глезила малкия Елиът. Вероятно нито един от двамата не бе надраснал този навик.

За да сменя темата, аз ѝ казах за поканата от Елиът за следващия ден.

— Той каза, че ще ме заведе в Хай Крос на път към къщи.

Моли се отклони, но само за момент.

— Трябва да отидеш и да видиш къщата, Елиът има ключ. Почти всяка седмица ходя, за да се уверя, че всичко е наред, но наистина бях много депресирана, когато напуснах прекрасната си къщичка и дойдох в това мрачно място... — После се засмя кисело на себе си. — Това ме срази, наистина. Трябва да се стегна. Но наистина ще бъда доволна, когато всичко това приключи.

Когато всичко това приключи. Това означаваше, когато Гренвил най-накрая умре. Не исках да мисля, че той ще умре, не повече, отколкото исках да мисля, че Джос се съвкупява с Андреа и или че Джос си е взел девънпортското бюро и стола Чипъндейл, натоварил ги е в пикапа си и ги е продал на първия търговец, който му е предложил добра цена.

Какво знаеш ти за Джос? Кой от нас знае нещо за него?

Аз лично не исках да узнавам нищо. Въртях се в леглото, блъсках с юмруци по възглавниците и чаках, без много надежда, да заспя.

През нощта валеше, но утрото беше спокойно и ясно, небето — бледосиньо, измито от дъжда, всичко беше мокро и блестеше прозрачно в студената пролетна светлина. Показах се от прозореца и усетих аромата на влага, мъх, плесен и сладост. Морето беше равно и

синьо като чаршаф от коприна, гларусите се рееха мързеливо над ръба на скалата, една лодка излизаше от пристанището, насочвайки се към далечните рибни находища, а въздухът бе толкова спокоен и тих, че можех да чуя двигателя й.

Настроението ми се повиши. Вчерашният ден беше зад гърба ми, днешният щеше да бъде по-добър. Радвах се, че ще изляза от къщата, далеч от укорните погледи на Моли и от дразнещото присъствие на Андреа. Изкъпах се, облякох се и слязох долу. Открих Елиът в трапезарията, да си хапва бекон и яйца и изглеждаше — благодарна бях да го видя — весел.

Той погледна над сутрешния вестник.

— Чудех се — каза — дали да не дойда да те събудя. Помислих, че може би си забравила.

— Не, не съм забравила.

— Ние сме първите тук долу. С малко късмет ще бъдем извън къщата, преди да се появи някой друг. — Той се усмихна унило, като разкайващо се момченце. — Последното нещо, което искам в такава прекрасна сутрин, са обвинения.

— Вината беше моя, че споменах това тъпо бюро. Извиних се и на майка ти снощи — казах му аз, докато си наливах кафе.

— Всичко ще отшуми — въздъхна Елиът. — Винаги има такива малки различия в мненията. Само съжалявам, че и ти беше замесена.

Тръгнахме веднага след като закусихме. Изпитах великолепно чувство на облекчение — да бъда в колата му, с Руфъс, кацнал на задната седалка, сякаш бягахме. Колата ръмжеше по хълма и ни отнасяше далеч от Боскарва. Мокрият път беше синкав от отразяващото се небе, а въздухът ухаеше на иглики. Докато се изкачвахме нагоре, гледката се разпротря пред нас — имаше хълмове, покрити с древни каменни купчини и изправени отвесно камъни, затънтени селца, сгушени в гънките на внезапно появяващи се долини, където се стичаха малки поточета и столетни дъбове и брястове се издигаха на гроздове до тесни, гърбави мостове.

Но аз знаех, че няма да можем да се насладим на нашия ден заедно и че няма да бъдем напълно спокойни, докато не се изясним.

— Знам, че всичко ще отшуми и вероятно това не е важно, но бих искала да поговорим за снощи — казах аз.

Той се усмихна, поглеждайки косо.

— Какво можем да си кажем?

— Просто онова, което Гренвил каза — че има и друг внук. Той нямаше предвид това. Знаем, че не го мислеше.

— Не, вероятно не го мисли. Вероятно просто се опитва да ни настрои един срещу друг, като двойка кучета.

— Той никога няма да ми остави Боскарва. Никога, дори и за хиляда години. Той дори не ме познава. Аз току-що се появих в живота му.

— Ребека, не го мисли. Не се притеснявай. Аз лично не смятам да се тревожа.

— И в крайна сметка, ако тя ще бъде твоя един ден, не виждам защо да не започнеш да мислиш какво ще правиш с нея.

— Имаш предвид Ърнест Педлоу? Какви клюкари са тези старци, разнасят разни приказки и плетат интриги. Ако не е банковият мениджър, ще е госпожа Томас, ако не е госпожа Томас, ще е Петифър.

Опитах се да звуча нехайно.

— Ще продадеш ли земята?

— Ако го направя, вероятно ще мога да си позволя да живея в Боскарва. Време е да започна да живея сам.

— Но... — Стараех се да подбера думите си много внимателно. — Но няма ли да... се развали доста... имам предвид, с тези редици от малки къщи на господин Педлоу край нея?

Елиът се разсмя.

— Схванала си ситуацията абсолютно погрешно. Това няма да бъде такъв жилищен комплекс, като онзи на върха на хълма. Ще бъде нещо от висок клас, с терени от по два акра с много високи технически характеристики, съответстващи на стила и цената на къщите, построени на тях. Никакво рязане на дървета, никакво спестяване на удобства. Ще бъдат скъпи къщи за скъпи хора и няма да са много на брой. Как ти звучи това?

— Казал ли си това на Гренвил?

— Той не ми позволи. Не иска да ме изслуша. Не се интересува и това е.

— Но сигурно, ако му обясниш...

— Опитвал съм се да му обяснявам разни неща през целия си живот и никога не съм стигнал доникъде. А сега, има ли нещо друго, което да искаш да обсъдим?

Замислих се. Определено не исках да обсъждам Джос.

— Не — отговорих му.

— В такъв случай дали да не забравим за снощната вечер и да започнем да се радваме на живота?

Това ми се стори добра идея. Усмихнахме се един на друг.

— Добре — казах аз накрая.

Прекосяхме един мост и излязохме на стръмен хълм. Елиът сърчно превключи на по-ниска предавка с един старомоден скоростен лост. Колата запърпори по страховития склон, чийто висок, изящен връх сякаш пробождаше небето.

Стигнахме до Фелмът около десет часа. Докато Елиът се занимаваше със сделката, аз бях свободна да разгледам малкото градче. Обърнато на юг, заслонено от северния вятър, с градини вече пълни с камелии и ароматни диви люлякови храсти, то ми напомни за средиземноморско пристанище, и тази илюзия се усили от синевата на морето в този пръв пролетен ден и от високите мачти на яхтите, които лежаха на котва в бухтата.

Усетих някакъв подтик да пазарувам. Купих фрезии за Моли, гъсто окичени с пъпки по стъблата, завити във влажен мъх, за да не повехнат, преди да стигнат до дома, кутия пури за Гренвил, бутилка шери за Петифър и плоча за Андреа. На корицата имаше снимка на група травестити с блестящи клепащи. Стори ми се точно по нейния вкус. А за Елиът? Бях забелязала, че каишката на часовника му е изтъняла и износена. Намерих тясна каишка от тъмна крокодилска кожа, много скъпа, точно за Елиът. После купих паста за зъби за себе си, защото ми трябваше. А за Джос... Нищо за Джос.

Елиът ме взе, както се бяхме уговорили, от фоайето на големия хотел в средата на града. Караше много бързо и скоро излязохме от града, минахме през Труро, после по тесни пътища и покрай гористи заливчета, докато стигнахме до едно селце на име Сейнт Ендън, с бели вили, палмови дървета и градини, пълни с цветя. Пътят извиваше към залива, в края на който имаше малко заведение, точно до ръба на водата, а повишените води от прилива се плискаха в стената под терасата. На покрива бяха накацали чайки, очите им бяха блестящи и приятелски, за разлика от лакомите, диви гларуси в Боскарва.

Седнахме на слънце, поръчахме си шери и аз дадох на Елиът подаръка. Той изглеждаше извънредно радостен, свали старата си

каишка, веднага сложи новата, от блестящата кожа, и нагласи малките винтчета с острието на джобното си ножче.

— Как се сети да ми подариш това?

— Забелязах, че старата ти каишка е износена. Помислих, че има вероятност да си загубиш часовника.

Той се облегна назад в стола си и ме загледа през масата. Беше толкова топло, че аз си свалих пуловера и запретнах ръкавите на памучната си риза.

— На всички ли купи подаръци?

Смутих се леко.

— Да.

— Видях, че имаш доста пакети. Винаги ли купуваш подаръци на хората?

— Хубаво е да имаш хора, на които да купуваш подаръци.

— Имаш ли си някой в Лондон?

— Всъщност не.

— Никой специален?

— Никога не е имало някой специален.

— Не мога да повярвам.

— Вярно е.

Не можех да разбера защо му се доверявам така. Може би имаше нещо общо с топлия ден, който ме изненада със своята благодат и обели защитната ми обвивка? Може би беше шерито? Може би беше просто интимността на двама души, които бяха оцелели от ужасната буря на скандала, който се разрази предната вечер? Каквато и да бе причината, този ден ми беше лесно да говоря с Елиът.

— Защо е така? — попита той.

— Не знам. Може би има нещо общо с начина, по който съм израснала... Майка ми живееше ту с един, ту с друг мъж, и аз също живеях с тях. А това неизбежно разрушава прекрасната илюзия за романтична любов.

Разсмяхме се.

— Би могло да е хубаво — каза Елиът — но би могло да е и лошо. Но ти не би трябвало да се затваряш напълно. Иначе никой няма да може да се доближи до теб.

— Добре съм си така.

— Ще се върнеш ли в Лондон?

— Да.

— Скоро ли?

— Вероятно.

— Защо не поостанеш за малко?

— Не искам да злоупотребявам с гостоприемството ви.

— Не говори глупости! А и ние двамата почти не сме разговаряли. Но всъщност как можеш да се върнеш в Лондон и да оставиш всичко това? — Той направи жест, който обхващаше небето, слънцето, спокойствието, тишината, плисъка на водата, обещанията на идващата пролет.

— Мога, защото трябва. Имам работа и трябва да се върна към нея, и апартамент, който се нуждае от боядисване, и живот, който трябва да започна отново.

— Не може ли всичко това да почака?

— Не и до безкрайност.

— Няма причина да си тръгваш. — Аз не отговорих. — Освен — продължи той, — ако не си отвратена от това, което се случи снощи. — Усмехнах се и поклатих глава, защото си бяхме обещали да не го споменаваме отново. Той се облегна на масата, с брадичка на юмука си. — Ако наистина искаш работа, можеш да си намериш и тук. Ако искаш апартамент, можеш да си наемеш един и тук.

— Защо да оставам? — Но бях поласкана от факта, че той така усилено ме убеждава.

— Защото ще бъде добре за Гренвил, за Моли и за мен. Защото всички ние искаме ти да останеш. Особено аз.

— О, Елиът...

— Вярно е. В теб има нещо много ведро и спокойно. Знаеш ли го? Забелязах го още първата вечер, когато те видях, дори преди да те познавам. Харесва ми формата на носа ти и звука на твоя смях, и начина, по който можеш в един миг да изглеждаш невероятно парцалива, като един прекрасен Гаврош, в джинси, с разбъркана коса, а после, в следващия миг, като принцеса, излязла от приказка, с плитката през рамо и с тази невероятна рокля, която носиш вечер. Чувствам, че мога да откривам нови неща за теб всеки ден. И именно заради това не искам да си заминаваш.

Чувствах, че не мога да възразя с нищо на тази реч. Бях трогната от нея, но също и смутена. И все пак беше много приятно да те

харесват и да ти се възхищават и още по приятно — да ти го казват.

Той започна да се смее.

— Лицето ти е такава картинка! Не знаеш накъде да погледнеш и се изчерви. Хайде, допий си питието и да влезем да хапнем стриди. Обещавам, че няма да ти правя повече никакви комплименти!

Наслаждавахме се на обяда си в малка зала с нисък таван, на маса, която се клатеше толкова много на неравния под, че Елиът трябваше да подпре един от краката ѝ с нагъната хартийка. Ядохме стриди и пържолки с прясна зелена салата и изпихме бутилка вино. Изпихме кафето си отново на слънце, седяхме до ръба на стената на терасата и наблюдавахме как две боси момчета, загорели от слънцето, оправят такелаж на една малка лодка и отплават навътре в сините води на залива. Видяхме как раираното платно се изпълва с някакъв мистериозен, недоловим бриз, докато лодката се отдалечаваше от нас покрай върха на един горист нос. Елиът каза, че ако остана в Корнуол, ще наеме яхта и ще ме научи да плавам, щяхме да ходим да ловим скумрия в залива на Порткерис, а през лятото щеше да ми покаже всички малки заливчета и тайни местенца, които туристите не могат да открият.

Най-сетне стана време да вървим. Следобедът се проточи като дълга блестяща лента. Чувствах се сънena и преяла, докато пътувахме бавно към Хай Крос, по дългия път, който минаваше през затънтени селца и през вътрешността на провинцията.

Когато стигнахме до Хай Крос, видях, че градчето се намира на най-високата част на полуострова и гледаше в две посоки на север към Атлантика и на юг към Ламанша. Все едно бяхме на обграден от морето остров, брулен от чистите ветрове. Гаражът на Елиът беше на малка уличка, малко назад от пътя, с павиран вътрешен двор, украсен с качета с цветя, а вътре, зад предната витрина на изложбената зала, имаше блестящи и доста специални коли. Всичко беше много ново и изглеждаше скъпо и безупречно поддържано. Зачудих се, докато преминавахме през вътрешния двор към залата, колко ли е инвестирал Елиът в този бизнес и защо е решил, че проектът му ще бъде жизнеспособен, при положение че е разположил такъв специализиран гараж на такова отдалечено от пътя място.

Той дръпна една от плъзгащите се стъклени врати встрани и ние влязохме вътре. Краката ни не вдигаха никакъв шум по настлания с

гумирани постелки под.

— Защо си решил да отвориш гаража си точно тук, Елиът? Нямахте ли да е по-добре да е във Форбърн или Фелмът, или в Пензанс?

— Психологическа продажба, скъпа. Създай си добро име и хората ще идват от всички краища на света, за да си купят това, което имаш за продан. — И добави с обезоръжаваща прямота. — Освен това аз вече притежавах земята. Е, всъщност майка ми я притежаваше, което беше чудесен мотив да построя гаража тук.

— Всички тези коли за продан ли са?

— Да. Както виждаш, ние се концентрираме върху спортни коли и Континентал. Имахме едно ферари миналата седмица, но го продадохме преди два дни. Беше ударено, но имам един млад механик, който работи за мен, и когато свърши с ремонта, беше като ново.

Поставих ръката си на един блестящ жълт капак.

— Каква е тази?

— „Ланча Загато“. А това тук е „Алфа Ромео Спайдър“, само на две години. Прекрасна кола.

— И „Дженсън Интерсептър“ — казах аз, защото познавах тази марка.

— Ела да видиш работилницата.

Последвах го през още една плъзгаща се врата в задната част на изложбената зала и реших, че по-скоро това е моята представа за гараж. Тук бяха налице обичайното безредие на разглобени двигатели, бидони с масло, дълги кабели, висящи от тавана, голи крушки, стари гуми, шлосерски инструменти, работен тезгях.

Посред всичко това имаше фигура, наведена над свален двигател от скелета на някаква кола. Носеше метална маска, която му придаваше вид на чудовище, и работеше с кислород, от който излизаше синкав пламък, а шумът му се заглушаваше от безкрайния рев на музиката от изненадващо малък транзистор, кацнал на една греда над него.

Не можех да отгатна дали ни видя като влязохме, но едва когато Елиът изключи радиото, той спря окислена и се изправи, бутна назад маската си и откри лицето си. Видях слаб, тъмен млад мъж, омацан в масло, който имаше нужда да се избърсне, с дълга коса и остри, светли очи.

— Здравсти, Морис — каза Елиът.

— Здравсти.

— Това е Ребека Бейлис, тя живее при нас в Боскарва.

Морис извади цигара, погледна към мен и ми кимна.

— Здравсти — казах аз, искайки да проявя дружелюбност, но не получих отговор. Той запали цигарата, после пъхна луксозната си запалка обратно в джоба на омасления си комбинезон.

— Мислех, че ще дойдеш сутринта — каза той на Елиът.

— Споменах ти, че ще ходя във Фелмът.

— Извади ли късмет с нещо?

— Бентли от 1933-та.

— В какво състояние?

— Изглежда добре. Малко ръжда.

— Ще пръснем отгоре върху старата боя. Онзи ден имаше един тип, искаше такава.

— Знам, заради това я купих. Но трябва да я натоварим на автовоз и да я докараме тук утре или вдругиден.

Те замълчаха. Морис отиде до транзистора и го включи отново, дори малко по-високо отпреди. Аз погледнах надолу към бъркотията от части, с която бе работил, и накрая попитах Елиът каква е била тази кола първоначално.

— Ягуар ХЖ6, четири литра, от 1971 година, ако наистина искаш да знаеш. И ще бъде отново такава, когато Морис приключи с нея. И тази е претърпяла катастрофа.

Морис се върна и застана между нас.

— Какво точно правиш по нея? — попитах го аз.

— Изправям шасито и регулирам волана.

— А накладките на спирачките? — каза Елиът.

— Би могло да се направи с нови накладки, но аз поправих старите, за да е валидна гаранцията. И господин Кембак позвъни от Бирмингам.

Те започнаха да говорят за бизнес и аз се отдалечих, оглушена от шума на рока, върнах се в изложбената зала и излязох в предния двор, където чакаше Руфъс, с достойнство и търпение, седнал зад волана на колата на Елиът. Двамата поседяхме заедно, докато най-сетне Елиът се появи и се присъедини към нас.

— Извинявай, Ребека, но исках да се погрижа и за една друга работа. Морис е добър механик, но се изнервя, ако трябва да отговаря по телефона.

— Кой е господин Кембак? Някой друг клиент ли?

— Не, не точно. Той беше тук миналото лято на почивка. Има мотел и гараж, точно до Магистрала номер 6. Разполага с доста добра колекция от стари автомобили. Искане да създаде музей, нещо като страничен бизнес към търговията „бекон с яйца“. И явно иска аз да го управлявам.

— Това означава ли да отидеш да живееш в Бирмингам?

— Не звучи много съблазнително, нали? Както и да е, това е положението. Хайде, да отидем да видим къщата на майка ми.

Тръгнахме пеша по уличката и след малко свърнахме нагоре, в една къса алея. Влязохме през двойна бяла порта и минахме по стръмна пътечка, която се изкачваше към ниска, дълга бяла къща, която бе преустроена от двете стари вили, с дебели каменни стени. Елиът извади ключ от джоба си и отвори вратата. Вътре беше студено, но не и влажно или мухлясало. Мебелировката напомняше за скъп лондонски апартамент, със светли, дебели килими, светли стени и дивани, тапицирани с брукатни тъкани в розово кафеникав цвят. Имаше много огледала и полилеи с малки кристални висулки, окачени на гредите на ниските тавани.

Всичко беше очарователно и точно както си го бях представяла и някак погрешно. Кухнята беше като реклама, трапезарията — обзаведена в блестящ махагон, горе имаше четири спални и три бани, специална шивашка стая и шкаф за бельо с мамутски размери, миришец силно на сапун.

В задната част на къщата имаше малко вътрешно дворче, а зад него започваше дълга градина, която се издигаше към далечен плет. Погледнах дворчето и си представих как Моли седи там и забавлява приятелите си, настанява ги на ракитените мебели, поставени на калдъръма, и им сервира картини от скъпа стъклена количка.

— Това е свършена къща — казах аз и наистина го мислех. Но не я харесах така, както харесвах Боскарва. Може би точно защото беше прекалено свършена.

Стояхме в неуместната елегантна холна стая и се гледахме един друг. Нашият ден явно бе дошъл до своя край. Вероятно и Елиът го

почувства и искаше да го отложи, защото каза:

— Бих могъл да сложа чайника да кипне и да ти направя чаша чай, но знам, че няма никакво мляко в хладилника.

— Мисля, че е време да си вървим.

Изведнъж се прозях и Елиът се изсмя и хвана раменете ми между ръцете си.

— Май ти се спи.

— Твърде много свеж въздух — отговорих аз. — И твърде много вино.

Вдигнах глава, за да го погледна в лицето. Бяхме много близо един до друг и аз почувствах как ръцете му стиснаха раменете ми. Той вече не се смееше, а дълбоко поставените му очи изразяваха нежност, каквато досега не бях виждала в тях.

Беше чудесен ден.

Това беше всичко, което успях да кажа, защото в този момент той ме целуна и известно време не бях способна да изрека нищо. Когато най-сетне се отдръпна, аз бях толкова потресена, че можех само да се отпусна на гърдите му и ми се прииска да заплача. Чувствах се глупаво, знаейки, че ситуацията се изплъзва от моя контрол. Бузата ми беше на самото му, ръцете му бяха около мен и ме държаха толкова плътно, че аз усещах силния ритъм на сърцето му, което думкаше като барабан.

Чух го да казва над върха на главата ми:

— Ти не трябва да се връщаш в Лондон. Ти изобщо не трябва да си заминаваш оттук.

9.

Нещата, които бях купила във Фелмът, се оказаха неочаквана благословия. Сигурно бях получила някакво вдъхновение свише, защото, без да се замисля, бях подсигурила малки теми за разговор, от които всички ние се нуждаехме, за да изгладим притеснението от предната некомфортна вечер. Моли бе очарована от фрезиите и ми обясни, че не може да ги отглежда в Боскарва, вятърът бил прекалено студен, а градината твърде открита. Направи ми комплимент за артистичния аранжирмент и накрая им даде почетно място в средата на полицата над камината в хола. Те изпълниха стаята с романтичния си аромат и кремавите, виолетовите и тъмнорозовите нюанси привличаха окото, съвсем естествено, към портрета на София. Цветята сякаш правеха комплимент на сияйните тонове на кожата и на лекото блещукане на бялата ѝ рокля.

— Прекрасно! — каза Моли, отстъпвайки назад, но аз не бях сигурна дали говори за цветята или за портрета. — Какъв мил жест от твоя страна! А Елиът заведе ли те в моята къща? Значи сега можеш да разбереш как се чувствах, когато трябваше да напусна това невероятно място. — Тя ме изглежда замислено, с присвити очи. — Знаеш ли, убедена съм, че този ден ти се е отразил добре. И въздухът май ти понася.

Петифър прие шерито си със сдържано достойнство, но аз разбрах, че много се зарадва. А Гренвил беше страхотно доволен от пурите, защото докторът го бил предупредил да не пуши и Петифър му криел запаса. Схванах, че е доста свидлив, когато дойде ред да ги споделя. Взе една, запали я веднага и запуфка с огромно удовлетворение, облягайки се назад на големия си стол като мъж, който си няма никакви грижи. Дори и за Андреа бях направила верен избор.

— „Крийпърс“! — изкрещя тя. — Как разбра, че са ми любимата група? О, как ми се иска да има грамофон тук, но няма, а аз оставих моя в Лондон. Боже, те са страшно готини, направо са жестоки! — А

после се поуспокои малко и погледна етикета с цената. — Това ти е струвало доста!

Изглеждаше така, сякаш с тези мирни приношения сключихме безмълвен мирен договор. Изобщо не обсъждахме предната вечер. Не се спомена нищо за девънпортското бюро, нито за Ърнест Педлоу, нито за възможната продажба на фермата Боскарва. Не се спомена нищо и за Джос. След вечеря Елиът сложи една масичка, а Моли донесе кутия от палисандрово дърво, съдържаща комплект за маджонг, и играхме, докато стана време за лягане, а Андреа седеше до Моли, за да научи правилата.

Хванах се да си мисля, че ако някой непознат дойде неочаквано при нас, ще бъде очарован от картината, която представлявахме в басейна от светлината на лампиона, като насекоми в кехлибар, погълнати от безвременното си занимание. Известен художник, в заника на живота си, обграден от семейството си, хубавата му снаха и красивия му внук — и дори Андреа, за пръв път будна, заинтересована и погълната от тънкостите на играта.

Бях играла маджонг като дете с майка ми, понякога и четворка с двама от някои нейни приятели, и се почувствах уютно от спомена за докосването на пуловете от слонова кост и бамбук, от тяхната красота и от удовлетворяващия звук, който издаваха, като морски камъчета, обезпокоени от голяма вълна, докато ги местехме в средата на масата.

В началото на всеки рунд строяхме четири стени с височина две плочки и ги затваряхме в плътен квадрат, за да „пазим злите духове навън“, както ни каза Гренвил, който се бе научил да играе маджонг като млад лейтенант в Хонконг и знаеше всички традиционни суеверия на древната игра. Мислех си колко лесно би могло да бъде, колко сигурно и безопасно, ако призраците, съмненията и скелетите в гардероба могат да замлъкнат и да си стоят настрана.

Туристическите диплянки и ваканционните постери на Порткерис неизбежно изобразяваха място, където морето и небето винаги са ясни и сини, без нито едно петънце, къщите бели и огрени от слънцето, а тук-там по някоя странна палма навяваше усещане за средиземноморско очарование. Въображението естествено водеше до видения на раци, похапвани навън; художници с бради и зацапани с боя рубашки; калени от бурите рибари, живописни като пирати, седнали на кърмата, пушещи лулите си, обсъждайки седмичния улов.

Но Порткерис през февруари, нападнат от североизточната буря, ни най-малко не приличаше на този мъгляв рай.

Морето, небето, самият град, бяха сиви, лабиринтът на стръмните, преплетени и тесни улички бе изложен на яростните пориви на жестокия вятър. Приливът бе в най-високата си точка, вълните се разбиваха във вълнолома и се разсипваха в пръски през пътя, замъгляваха прозорците на отсрещните близки къщи със сол и пълнеха канавките и каналите с жълта пяна, която приличаше на мръсна сапунена вода.

Сякаш мястото бе попаднало под обсада. Хората, излезли на пазар, се бяха закопчали до горе, навлечени във всякакви видове предпазващи дрехи, лицата им бяха скрити от качулки или високи яки, телата им, омотани в нещо неопределено, и с гумените им ботуши и мъжете, и жените изглеждаха еднакво безформени.

Небето сякаш бе придобило цвета на вятъра, въздухът бе пълен с хвърчащи плавеи, стари листа, вейки, хартийки, дори и керемиди, откъснати от нечий покрив. В магазините хората забравяха за какво са дошли и всички разговори се свеждаха до времето, вятъра и разрушенията, които бурята щеше да причини.

Аз още веднъж трябваше да напазарувам за Моли. Придвижих се с мъка по хълма във взет назаем дъждобран и гумени ботуши, защото се чувствах по-сигурно на краката си, отколкото в миниатюрната нестабилна кола на Моли. Сега вече бях по-запозната с града и не се нуждаех от Андреа, за да ми показва пътя... а и тя все още бе в леглото, за което поне този път не можех да я виня. Денят съвсем не бе приветлив и ми бе трудно да повярвам, че едва вчера съм била навън по риза, наслаждавайки се на слънце, топло като през май.

След като приключих с последните покупки, излязох от хлебарницата точно когато часовникът на норманската църква удари единайсет часа. Обикновено при тези условия щях да се насоча право назад към Боскарва, но имах други планове. Наведох глава и с тежката кошница, окачена на ръката ми, се отправих към пристанището.

Знаех, че Художествената галерия се намира в стара баптистка църква, някъде из лабиринта на уличките в северната част на града. Мислех просто да отида и да я потърся, но докато вървах по пътя към пристанището, борейки се с редуващите се нападения на вятъра и на пръските от разбиващите се бурни вълни, видях стара рибарска хижа,

превърната в Туристическо информационно бюро, и реших, че ще си спестя време и усилия, ако попитам къде е.

Вътре заварих лишена от всякакъв ентузиазъм девойка — свита над нафтова печка, обува в ботуши, трепереща, тя изглеждаше като единствения оцелял от някаква арктическа експедиция. Когато се появих, изобщо не помръдна от стола си, само каза „Да“, и ме изгледа през чифт очила, които никак не отиваха на лицето ѝ.

Опитах се да изпитам съчувствие към нея.

— Търся Художествената галерия.

— Коя точно търсите?

— Не знаех, че има повече от една.

Вратата зад мен се отвори и затвори и към нас се присъедини трети човек. Момичето погледна над рамото ми и зад лещите на очилата ѝ проблесна слаб интерес.

— Има „Градска галерия“ и „Нови художници“ — каза тя, вече много по-оживено.

— Не знам коя търся всъщност.

— Може би — каза глас зад мен — аз мога да помогна.

Обърнах се бързо и видях Джос — в гумени ботуши и черна мушама, по която се стичаше вода, с рибарски каскет, нахлупен на главата му. Лицето му бе мокро от дъжда, ръцете му — напъхани в дълбоките джобове на връхната му дреха, а в тъмните му очи блестяха насмешливи искрици. Веднага разбрах защо вялото момиче зад щанда внезапно се оживи. Но, от друга страна, се влудих от неговата извънредно необичайна способност да се появява точно когато най-малко го очаквах.

Спомних си Андреа. Спомних си за бюрото и стола.

— Здравсти Джос — хладно казах аз.

— Видях те, че влизаш. Какво искаш да направиш?

Момичето се включи.

— Иска да отиде в Художествената галерия.

Джос изчака да поясня и след като бях притисната така, аз го направих.

— Мислех си, че вероятно там може да има някои картини на Гренвил.

— Права си, има три. Аз ще те заведа.

— Няма нужда да ме водиш, просто искам да знам как да стигна до там.

— Ще ми бъде приятно да те заведа. Хайде!

Той взе тежката кошница от ръката ми, усмихна се на момичето и отиде да отвори вратата. Ревът на вятъра нахлу вътре заедно със силната струя на пълния с мръсотия въздух и една купчина листовки литнаха и се разпиляха от щанда по целия под. Преди да успеем да причиним още щети, аз избързах да изляза и вратата се захлопна зад нас. И сякаш това беше най-естественото нещо на света, Джос ме хвана за ръка и ние тръгнахме по средата на калдъръмения път, а той поддържаше весел, непринуден разговор, въпреки че вятърът отнасяше думите от устата му. И това обстоятелство, заедно с ръката му, преплетена в моята, ми пречеше да се движа напред, въпреки всичките ми усилия.

— За бога, по каква причина си дошла в града в ден като този?

— Ти я носиш в кошницата. Покупки за Моли.

— Не можеше ли да вземеш колата?

— Мислех, че има опасност да бъде издухана от пътя.

— На мен ми харесва — каза ми той. — Харесвам дни като този.

— И наистина изглеждаше така, сякаш му харесва — брулен от вятъра, мокър и бликащ от енергия. — Добре ли си прекара вчера?

— Какво знаеш ти за вчера?

— Бях в Боскарва и Андреа ми каза, че си отишла във Фелмът с Елиът. Не си въобразявай, че можеш да запазиш нещо в тайна в това място. Ако Андреа не ми каже, ще е Петифър, ако Петифър не го направи, ще е госпожа Томас, или госпожа Кърнау, или госпожица Големи очи в Информационното бюро. Това е част от удоволствието на живота в Порткерис, всеки знае какво прави всеки.

— Започвам да осъзнавам това.

Отдалечихме се от пристанището и започнахме да се изкачваме нагоре по хълма по стръмен, настлан с обли камъни път, покрай който имаше нагъсто разположени къщи. Една котка притича през улицата и изчезна през пролуката на открит прозорец. Някаква жена с бомбе и синя престилка стържеше подметките си. Вдигна поглед, видя ни и извика на Джос: „Здрасти, гадже!“. Пръстите ѝ бяха като букет розови кренвирши, явно превърнати в такива от горещата вода и студения вятър.

В дъното на улицата имаше малък площад, който не бях виждала преди. Едната му страна бе заета от голяма постройка, подобна на хамбар, със сводести прозорци, поставени високо по цялата стена. До вратата имаше табела — „Художествена галерия Порткерис“ — и Джос ме пусна, бутна вратата с рамо и застана встрани, за да мина пред него. Вътре беше леденостудено, ставаше течение и нямаше жив човек. Белите стени бяха покрити с картини от всички видове и размери, а по средата на пода самотно се издигаха две големи абстрактни скулптури, като скали, разкрити от отлива. До вратата имаше маса, със спретната купчинка каталози и брошури и екземпляри на списание „Студио“, но въпреки всички прозорци галерията беше наситена с атмосфера на безрадостни отминали недели.

— Е! — Джос остави кошницата и свали каскета си, изтръсквайки се от дъжда, както куче изтръсква козината си. — Какво искаш да видиш?

— Искам да видя София.

Той рязко обърна главата си и ме погледна остро, но в същия миг ми се усмихна и отново сложи каскета си, нахлупвайки козирката му над очите си като шапка на гвардеец.

— Кой ти каза за София?

Усмихнах му се мило.

— Може би госпожа Томас. Може би госпожа Кърнау. Може би госпожица Големи очи в Информационното бюро.

— Арогантността няма да те отведе доникъде.

— Тук има портрет на София. Петифър ми каза.

— Да. Ето оттук.

Последвах го, стъпките на гумените ни ботуши отекваха в пустотата.

— Тук — каза той. Спрях до него и погледнах нагоре.

И ето, там беше тя, седяща в лъча на светлината на една лампа, с някаква бродерия в ръце. Дълго я гледах и накрая изпуснах въздишка на разочарование. Джос ме погледна изпод нелепата козирка на каскета си.

— За какво беше тази въздишка?

— Все не можеш и не можеш да видиш лицето ѝ. Все така не знам как изглежда. Защо изобщо не е рисувал лицето ѝ?

— Рисувал го е. И то често.

— Е, да, но аз все още не съм го видяла. Или е в тил, или ръцете ѝ скриват лицето ѝ, или самата тя представлява толкова малка част от картината, че лицето ѝ изобщо не се вижда, просто едно размазано петно.

— Има ли значение как е изглеждала?

— Не, няма значение.

— Кога за първи път научи за София?

— Мама ми разказа за нея. После Петифър. И портретът ѝ — онзи, в хола на Боскарва — толкова е женствена и очарователна, че човек може да почувства, че е била наистина красива. Но Петифър казва, че изобщо не е била хубава. Просто очарователна и атрактивна. — Ние отново погледнахме картината. Видях ръцете и блясъка на светлината на лампата по тъмните ѝ коси. — Петифър казва, че по много галерии в страната има портрети на София. Трябва просто да се разходя от Манчестър до Бирмингам и от Нотингам до Глазгоу, докато накрая намеря някой, на който да не е обърнала главата си.

— Какво ще направиш тогава?

— Нищо. Просто искам да знам как изглежда.

Обърнах се разочаровано и тръгнах към вратата, където ме очакваше натоварената кошница, но Джос се озова там преди мен и я грабна, без да ми даде възможност дори да я докосна.

— Трябва да се връщам — казах аз.

— Сега е само — той погледна часовника си — само единайсет и половина. А ти изобщо не си виждала моя магазин. Ела с мен и ще ти го покажа, ще ти направя чаша кафе и ще те закарам в Боскарва. Не е възможно да вървиш нагоре по хълма с тази огромна тежест на ръката си.

— Разбира се, че е възможно.

— Няма да ти позволя. — Той отвори вратата. — Хайде, идвай.

Не можех да тръгна без кошницата си, а той очевидно не възнамеряваше да ми я даде и затова, примирено и неохотно, тръгнах с него, пхнала дълбоко ръце в джобовете си, за да не може отново да ме хване за ръка. Той не изглеждаше ни най-малко притеснен от моята нелюбезност, която сама по себе си би трябвало да го смути, но когато стигнахме обратно до пристанището и още веднъж попаднахме в

зъбите на вятъра, аз загубих равновесие от изненада и за малко щях да падна. Джос се разсмя, извади ръката от джоба ми и я взе в своята. Трудно беше да не се почувстваш обезоръжен от този покровителствен и великодушен жест.

Веднага щом магазинът се появи в полезрението ни в тясната висока къща, притисната между двете по-ниски, аз видях, че наистина са настъпили промени. Рамките на прозорците вече бяха боядисани, дебелият стъкло на витрината бе почистено и над вратата имаше табелка: ДЖОС ГАРДНЪР.

— Как изглежда? — Той преливаше от гордост.

— Впечатляващо. — Трябваше да го призная.

Той извади ключ от джоба си, отключи вратата и ние влязохме в магазина. На теракотения под се въргаляха кашони и щайги, а покрай стените бяха издигнати лавици с различни ширини, чак до тавана. В центъра на стаята имаше друга структура, подобна на детска катерушка, и тя вече бе подредена с модерна датска стъклария и порцеланови съдове, готварски гърнета, тенджери в ярки цветове и пъстроцветни раирани индиански черги. Стените бяха чисто бели, дървенията — оставена в естествения си вид, и това заедно със сивкавия под подсигуряваше прост и ефектен фон за ярките предмети, които той щеше да продава. В дъното на магазина имаше открито стълбище към горните етажи, а под него имаше друга странична врата, водеща надолу, в нещо, което явно беше тъмно мазе.

— Ела горе. — Той тръгна пред мен.

Последвах го.

— Каква е тази врата?

— Това е работилницата ми. В момента е в ужасна бъркотия. Ще ти я покажа някой друг път. Ето тук. — Ние излязохме на първия етаж и едва успяхме да се придвижим от струпаните кошници и рацитени изделия. — Още не съм оправил съвсем, както виждаш. Тук ще се продават кошници за домашни любимци, за пазаруване, за бебета, за пране, за дърва, за всичко, което ти хрумне да сложиш вътре.

Не беше много просторно. Тясната къща беше просто едно стълбище, разкрасено с площадка на всеки етаж.

— Отново нагоре. Как са ти краката? Сега идваме до *pièce de résistance*, дворцовите покои на собственика.

Минах покрай миниатюрна баня, сбутана в завоя на стълбището. И докато се влачех зад дългите крака на Джос, се улових, че си припомням сладните описания на Андреа за неговия апартамент, и искрено се надявах да не е такъв, какъвто тя го бе представила, а напълно различен, за да разбере, че е плод на въображението ѝ и че си е измислила цялата работа. *Досуц като излязъл от списание е, с легло, което прилича на диван, с купища възглавници и открита камина.*

Но беше точно така, както тя го бе описала. Като стигнах на последното стъпало, мимолетната ми надежда бързо умря. И наистина *имаше* нещо интимно и тайнствено там, със скосения таван надолу към пода, и капандурата, поставена във фронтоната, със седалка под нея. Видях малка кухничка, подобна на корабен камбуз, разположена зад барплот, стар турски килим на пода и диван с червено одеяло, избутан до стената. И точно както Андреа бе казала, на него *имаше* купища възглавнички.

Джос бе оставил долу кошницата ми и вече сваляше мокрите си дрехи и ги окачваше на старомодна закачалка за шапки.

— Съблечи си дрехата, преди да умреш от студ — каза ми той. — Ще запалят огън.

— Не мога да остана, Джос.

— Това не е причина да не запалят огън. И моля те, свали това палто.

Направих го, разкопчах го със замръзналите си пръсти, смъкнах прогизналата си вълнена шапка и разтръсках плитката си над рамо. Докато окачвах палтото си до дрехите на Джос, той бе зает с паленето на откритата камина, смете пепелта, останала от предишния огън, начупи съчки, струпа хартия и запали всичко с дълъг восъчен фитил. Когато пламъците запрацяха, взе няколко парчета изхвърлено от морето и пропито със смола дърво от коша до огнището и го натрупа върху тях. Те запукаха и заплюха искри, и мигом бяха подхванати от огъня, а стаята изведнъж оживя в неговата светлина. Той се изправи и се обърна с лице към мен.

— Е, какво искаш? Кафе? Чай? Шоколад? Бренди със сода?

— Кафе?

— Две кафета идват веднага!

Той се оттегли зад барплота, напълни чайника и запали газта. Докато вземаше подноса и чашите, аз отидох до прозореца, коленичих на седалката и погледнах надолу, през яростта на бурята, към улицата под нас, окъпана от пръските на разбиващите се вълни във вълнолома. Лодките в пристанището подскачаха нагоре-надолу като полудели коркови тапи, огромни гларуси се носеха над поклащащите се върхове на мачтите им и пищяха срещу вятъра. Погълнат от приготвянето на кафето, Джос се движеше с пестеливи движения от едната страна на кухничката до другата, пипаше прецизно и изглеждаше самоуверен и независим, като целеустремен мореплавател. Така съсредоточен, той изглеждаше достатъчно безобиден, но смуцаващият проблем в откровенията на Андреа беше, че те всъщност изглежда съдържаха елемент на истина.

Познавах Джос само от няколко дни, но вече го бях виждала във всякакви настроения. Знаех, че може да бъде много очарователен, инатлив, ядосан и крайно нетактичен. Не беше трудно да си го представя като страстен и безочлив любовник, но ми беше ужасно противно да си го представя с Андреа.

Той внезапно вдигна очи и улови погледа ми. Смутих се, като че ли можеше да прочете мислите ми, и казах бързо, за да разсея и двамата ни:

— В хубаво време сигурно ще имаш прекрасна гледка.

— Чак до фара.

— През лятото вероятно ще е като да си в чужбина.

— През лятото тук е като на станция Пикадили на метрото в пиковия час. Но продължава само два месеца.

Той излезе иззад барплота, носейки поднос с димящи чашки, купа със захар и каничка с мляко. Издърпа напред една дълга скамейка с крака си, постави подноса в едната ѝ страна и се настани в другата. Така се озовахме лице в лице.

— Искам да чуя нещо повече за вчера — каза Джос. — Къде ходихте, освен във Фелмът?

Разказах му за Сейнт Ендън и за малката кръчма, разположена току до ръба на водата.

— Да, чувал съм за нея, но никога не съм ходил там. Хубав ли беше обядът?

— Да. И беше толкова топло, че поседнахме навън, на слънце.

— За теб това е южното крайбрежие. А после какво се случи?

— Нищо не се случи. Прибрахме се вкъщи.

Той ми подаде чашката с чинийката.

— Елиът заведе ли те в Хай Крос?

— Да.

— Видя ли гаража му?

— Да. И къщата на Моли.

— Какво си мислиш за всички тези елегантни, секси коли?

— Помислих си точно това. Че са много елегантни и секси.

— А запозна ли се с някои от хората, които работят за него?

Гласът му беше толкова нехаен, че изостри вниманието ми и аз застанах нащрек.

— С кого, например?

— Морис Таткомб?

— Джос, ти изобщо не ме покани тук да пием кафе, нали?

Просто искаше да изтръгнеш информация от мен.

— Не. Кълна ти се, че не е така. Просто се чудех дали Морис работи за Елиът.

— Какво знаеш за Морис?

— Просто, че е гнила ябълка. Пълен негодник.

— Той е добър механик.

— Да. Такъв е. Всички го знаят и това е единственото хубаво нещо у него. Но той е и абсолютен мошеник и при това е ужасно зъл и порочен тип.

— Ако е такъв мошеник, защо не е в затвора?

— Вече беше. Току-що излезе.

Това ме разколеба, но аз храбро продължих и се опитвах да звуча по-сигурна в себе си, отколкото се чувствах.

— И откъде знаеш, че е зъл?

— Защото една нощ се скара с мен в кръчмата. Излязохме отвън, аз го фраснах в носа и извадих късмет, че го ударих пръв, защото той имаше нож.

— Защо ми разказваш всичко това?

— Защото попита. Ако не искаш да ти се казват подобни неща, не трябва да задаваш въпроси.

— И какво се очаква да направя аз?

— Нищо. Абсолютно нищо. Съжалявам, че повдигнах темата. Просто чух, че Елиът му е дал работа и се надявах да не е истина.

— Ти наистина не харесваш Елиът, нали?

— Не го харесвам. Но не го и мразя. Той няма нищо общо с мен. Но ще ти кажа нещо. Той си избира лоши приятели.

— Имаш предвид Ърнест Педлоу?

Джос ми хвърли поглед, пълен с неохотно възхищение.

— Не си губиш времето, това ще кажа за теб. Изглежда вече знаеш всичко.

— Знам за Ърнест Педлоу, защото го видях с Елиът първата вечер, когато ме изведе на вечеря в „Котвата“.

— А-ха. Той е още една гнила ябълка. Ако Ърнест постигне своето, целият Порткерис ще бъде изравнен от булдозери и превърнат в паркинги. Няма да остане и една къща. И всички ние ще трябва да се качим горе по хълма, и да живеем в неговите малки къщи близнаци, които след по-малко от десет години ще протекат, ще се килнат, ще се напукат и накрая ще се сринат до основи.

Не отговорих на това избухване. Изпих си кафето и си помислих колко ли би бил приятен разговорът, без да бъдеш веднага въввлечен в отдавнашни вендети, които нямаха нищо общо с мен. Беше ми писнало да слушам как всеки, когото исках да харесам, руши репутацията на всички останали. Допих кафето си.

— Трябва да вървя.

Джос с очевидни усилия се извини.

— Съжалявам.

— Защо?

— За това, че си изпуснах нервите.

— Елиът е мой братовчед, Джос.

— Знам. — Той погледна надолу, въртейки чашката в ръцете си.

— Но без да възнамерявам, аз станах съпричастен към Боскарва.

— Просто не си изливай предубежденията върху мен.

Очите му срещнаха моите.

— Не бях ядосан на теб.

— Знам. — Станах и отново казах: — Трябва да вървя.

— Ще те откарам.

— Не е нужно.

Но той не обърна никакво внимание на възражението ми, просто взе палтото ми от закачалката и ми помогна да го облека. Аз нахлупих мократа вълнена шапка над очите си и вдигнах тежката кошница.

Телефонът иззвъня.

Джос, облечен в мушамата си, отиде да отговори, а аз тръгнах надолу по стълбите. Чух да вика, преди да вдигне слушалката „Ребека, изчакай ме само за момент“ — и после, на телефона: — „Да? Да, Джос Гарднър е“.

Слязох на приземния етаж на магазина. Все още валеше. Чувах как горе Джос е потънал дълбоко в разговор.

Отегчих се да го чакам и вероятно, подтикната от леко любопитство, отворих вратата на работилницата, включих лампата и слязох надолу по каменните стъпала. Тук имаше обичайната неразбория, пейки, дървени стърготини и изрезки, инструменти, клещи, и над всичко тегнеше миризма на туткал, на ново дърво и на лак. Имаше и някакви стари мебели, толкова прашни и разнебитени, че беше трудно да се каже дали имат някаква стойност или не. Един скрин, на който липсваха всички дръжки, нощно шкафче без крак.

И после, там, в самото дъно на стаята, в сянката, ги видях. Девънпортското бюро, очевидно перфектно реставрирано, и до него стола в стил Чипъндейл, със седалката, тапицирана с гоблен, избродиран с цветя.

Почувствах, че ми прилошава, сякаш някой ме бе ритнал в стомаха. Обърнах се и изкачих стъпалата, изключих лампата и затворих вратата, минах през магазина и излязох в свирепите пориви на проклетия, гаден февруарски вятър.

Работилницата ми е ужасна бъркотия. Ще ти я покажа някой друг път.

Тръгнах и изведнъж установих, че тичам нагоре към църквата, през лабиринта от тесни улички, където той нямаше да може никога да ме намери. Тичах и по хълма, затруднена от кошницата с покупките, тежка като олово, и сърцето ми думкаше в гърдите ми, а в устата ми имаше вкус на кръв.

Елиът е бил прав. Твърде лесно беше за Джос и той просто се бе възползвал от шанса си. Това беше моето бюро; той беше взел *моето* бюро, но го бе взел от къщата на Гренвил, предавайки доверието и добротата на стария човек буквално пред очите му.

Можех да си представя как убивам Джос, много лесно беше. Казах си, че никога няма повече да разговарям с него, че никога няма да се доближа до него. Никога не се бях чувствала така ядосана през целия си живот. На него, но повече на себе си, защото бях завладяна от неговия чар и заради това че така ужасно бях сгрешила. Бях вбесена.

Вървах и се препъвах нагоре по хълма.

Но ако бях толкова вбесена, тогава защо плачех?

10.

Изкачването към Боскарва беше дълго и изтощително. И изобщо не можех да овладя екстремната си емоция за повече от десет минути. Но постепенно, докато се бяхтех нагоре по хълма и се борех с лошото време, се поуспокоих, избърсах сълзите си с напъханите си в ръкавици ръце и се овладях. В тази явно непоносима ситуация имаше само едно нещо, което можех да направя, и дълго преди да стигна до Боскарва, реших, че ще се върна в Лондон.

Оставих кошницата с покупките на кухненската маса и се качих на горния етаж в моята стая, свалих прогизналите си дрехи, смених обувките си, измих си ръцете, внимателно преплетох косата си. След като се успокоих, отидох да потърся Гренвил и го открих да чете сутрешния си вестник в кабинета си, седнал до огъня.

Той го свали и погледна над върха му, като влязох вътре.

— Ребека.

— Здравей. Как си в този бурен и суров ден?

Звучах непоколебимо бодро, като влудяваща медицинска сестра.

— Всичко ме боли. Вятърът е убиец, дори и когато не излизаш навън. Ти къде беше?

— Долу в Порткерис. Трябваше да направя някои покупки за Моли.

— Кое време е?

— Дванайсет и половина.

— Тогава нека си пийнем по чашка шери.

— Позволено ли е?

— Не давам пукната пара дали е позволено или не. Знаеш къде е гарафата, нали?

Налях две чашки, донесох ги и внимателно ги сервирах на масичката до стола му. Дръпнах един стол за себе си и седнах с лице към него.

— Гренвил — казах аз — трябва да се връщам в Лондон.

— Какво?

— Трябва да се върна в Лондон. — Сините очи се присвиха, голямата му челюст се вирна нагоре. Набързо превърнах Стивън Форбс в жертвено агне. — Не мога да остана вечно. Отсъствах от работа вече почти две седмици и Стивън Форбс, човекът, за когото работя, прояви голямо търпение, но не мога повече да се възползвам от добротата и щедростта му. Току-що осъзнах, че вече е петък. Трябва да се върна в Лондон този уикенд. Трябва да бъда на работа в понеделник.

— Но ти току-що дойде! — Той очевидно беше страшно възмутен от мен.

— Бях тук три дни. След три дни гостите и рибата се вмирисват.

— Ти не си гост. Ти си детето на Лиса.

— Но аз все пак имам и задължения. А и харесвам работата си и не искам да спра да работя. — Усмихнах се и се опитах да го разсея и да го развеселя поне малко. — А сега, след като открих пътя до Боскарва, щом имам малко свободно време, ще го прекарвам с вас.

Той не отговори, просто седеше, стар, кисел и нацупен, и се взираше в огъня.

— Аз може да не съм тук тогава — каза той унило.

— О, разбира се, че ще бъдеш.

Той въздъхна, отпи бавно и треперливо глътка шери, остави чашата си и се обърна към мен, видимо примирен.

— Кога искаш да си заминеш?

Аз бях изненадана, но и облекчена, че той се предаде толкова лесно.

— Може би утре вечер. Ще си взема място в спален вагон. Така ще имам на разположение цялата неделя, за да се оправя в апартамента си.

— Ти не трябва да живееш в апартамент в Лондон, при това сама. Ти не си създадена, за да живееш сама. Ти си създадена за мъж, дом и деца. Ако бях двайсет години по-млад и още можех да рисувам, така щях да те покажа на света — в поле или в градина, до колене в лютичета, сред деца.

— И това може да се случи някой ден. И тогава ще те повикам да ме нарисуваш.

Лицето му изведнъж се изпълни с тъга. Той се извърна от мен и каза:

— Искам да останеш.

И аз много исках да кажа, че ще остана, но имаше хиляди причини да не го направя.

Той положи усилие да се овладее, прочисти гърлото си и се намести в стола.

— А, да, и фигурките от нефрит. Ще накараме Петифър да ги опакова в кутия, и така ще можеш да ги вземеш със себе си. А огледалото... ще успееш ли да го пренесеш с влака, или е твърде голямо? Ако имаше кола, нямаше да има проблем. Имаш ли кола?

— Не, но това няма значение.

— А аз предполагам, че бюрото...

— Бюрото няма значение! — Прекъснах го толкова рязко и с такъв висок тон, че Гренвил ме изгледа с изненада, явно не бе очаквал от мен такова лошо поведение.

— Съжалявам — бързо казах аз. — Просто това наистина няма значение. Няма да мога да понеса всички да започнат да се карат отново за него. Моля те, заради мен, не говори повече за това.

Той ме изгледа многозначително, с дълъг немигащ поглед, който ме накара да сведа очи.

— Ти мислиш, че съм несправедлив с Елиът?

— Просто мисля, че вие изобщо не разговаряте, изобщо не си казвате нищо един на друг.

— Щеше да бъде различно, ако Роджър не беше убит. Елиът беше момче, което се нуждаеше от баща.

— Не би ли могъл ти да влезеш в ролята на бащата?

— Не можех дори да го приближа заради Моли. Той така и не успя да се задържи някъде — все си сменяше идеите, все си сменяше работата. И после, преди три години, направи този гараж.

— Изглежда е успешен.

— Коли втора ръка! — Гласът му бе пълен с неоправдано презрение. — Той трябваше да постъпи във флота.

— Да предположим, че може би не е искал да постъпи във флота.

— Щеше да го направи, ако майка му не го беше разубедила. Тя искаше да си го запази вкъщи, вързан за връзките на престилката ѝ.

— О, Гренвил, мисля, че си абсолютно старомоден и много несправедлив.

— А аз искал ли съм ти мнението? — Но вече се беше развеселил и ободрил. Добрият спор за Гренвил явно беше като

стимулант.

— Не ме интересува искаш ли го или не, просто ти го давам и толкоз.

И тогава той се разсмя, посегна към мен и леко ме щипна по бузата.

— Как ми се ще да можех да рисувам. Все още ли искаш да занесеш една от моите картини с теб в Лондон?

Бях се уплашила, че е забравил.

— Повече от всичко.

— Вземи ключа от ателието от Петифър. Кажи му, че аз съм разрешил да го вземеш. Иди и се поразрови там, виж какво ще намериш.

— Ти няма ли да дойдеш с мен?

Тъгата отново се появи на лицето му.

— Не — мрачно каза той и се извърна настрани, за да вземе шерито си. Седеше, гледайки надолу към кехлибарената течност и въртеше чашата си в ръка. — Не, няма да дойда с теб.

На обяд Гренвил поднесе новината на останалите. Андреа, вбесена, че аз се прибирам в Лондон, докато тя трябваше да остане в този ужасен, скучен Корнуол, потъна в мрачно мълчание. Но другите бяха доста обезсърчени, от което ми стана някак приятно.

— Но трябва ли да си тръгваш? — попита Моли.

— Да, наистина трябва. Имам работа и не мога да отсъствам вечно.

— На нас наистина ни е много приятно да си тук — тя можеше да бъде и очарователна, когато не е агресивна и обсебена от Елиът, или негодуваща срещу Гренвил и Боскарва. Отново видях в нея малката котка, но сега бях наясно с дългите ѝ нокти, скрити в меките кадифени лапички, и знаех, че ще ги използва, без да ѝ мигне окото.

— И на мен ми беше много приятно.

Петифър беше по-пряк. След обяда отидох в кухнята да му помогна с чиниите и той заговори направо, без заобикалки.

— Защо искате да си ходите точно когато започнахте да свиквате и да се опознавате с Командира? Не, това не мога да го проумея! Не мислех, че сте такъв човек!

— Ще се върна. Казах, че ще се върна.

— Той е на осемдесет. Няма да живее вечно. Как ще се почувствате, когато се върнете и той не е тук, а на два метра под земята и сплита корените на маргаритките?

— О, Петифър, недейте!

— Ами лесно е да се каже: „О, Петифър, недейте“. Но няма нищо, което аз да мога да направя.

— Аз имам работа. Трябва да се върна.

— На мен ми звучи като егоизъм.

— Това не е честно.

— През всички тези години той не беше виждал дъщеря си, после вие се появявате и оставате три дни. Що за внучка сте вие!

Не отговорих, защото нямаше какво да кажа. И беше ужасно неприятно да се чувствам виновна, особено когато ме обвиняват несправедливо. Приключихме с чиниите в мълчание, но когато те бяха измити и той избърса сушилника с влажна кърпа, аз се опитах даключа мир с него.

— Съжалявам. Наистина съжалявам. Достатъчно лошо е, че ще трябва да си замина и без вие да ме карате да се чувствам жестока. А аз наистина ще се върна. Казах, че ще се върна. Може би през лятото... той все още ще бъде тук през лятото, времето ще бъде топло, и ще можем да правим най-различни неща заедно. Може би вие ще ни изведете някъде с колата.

Гласът ми замря. Петифър окачи кърпата над кухненската мивка.

— Командира каза, че можете да вземете ключа от ателието — каза рязко той. — Не знам какво ще намерите там. Предполагам много прах и паяци.

— Той каза, че мога да взема една картина. Каза да отида и да си избира.

Той бавно подсуши старите си, изкривени ръце.

— Ще трябва да го намеря. Прибрал съм го някъде за по-сигурно. Не исках да стои някъде, където всеки може да го докопа. В ателието има много неща.

— Когато ви е удобно. — Не можех да понеса неодобрението му. — О, Петифър, не ми се сърдете!

Той поомекна.

— А, не се сърдя. Може би аз съм егоистът. Може би аз съм този, който не иска вие да си тръгвате.

И изведнъж го видях не като вездесъщия Петифър, около когото се върти цялото домакинство, а като стар човек, почти толкова стар, колкото дядо ми, и вероятно също тъй толкова самотен. Една глупава бучка заседна в гърлото ми и в един ужасен момент мислех, че ще избухна в сълзи, което щеше да бъде за втори път през този ден, но в този момент Петифър каза:

— И да не вземете да изберете някоя от онези голите, те няма да са подходящи.

И опасният момент беше назад и ние се усмигнахме отново като приятели.

Този следобед Моли ми зае колата си и аз карах пет мили до гарата, за да си купя билет за Лондон, като си взех и запазено място в спален вагон за нощния влак в събота. Яростта на вятъра бе стихнала малко, но все още си беше необуздан и буен, навсякъде имаше разрушения, повалени дървета, смачкани оранжерии, счупени клони, нивите с ранните пролетни посеви бяха изравнени и съсипани от страхотната буря.

Върнах се вкъщи и заварих Моли в градината на Боскарва, навлечена топло заради лошото време (дори и Моли не можеше да изглежда елегантна в такъв ден), да се опитва да привърже и да спаси няколко крехки храста, които растяха около къщата. Когато видя колата си, явно реши да си даде почивка и докато вървах към къщата, ме пресрещна, свали ръкавиците си и прибра кичур от косата си под шала на главата си.

— Не мога да издържа и миг повече — каза ми тя. — Мразя вятъра, той ме изтощава. Но този прекрасен малък люляков храст беше целият начупен, а всички камелии са съсипани от бурята. Станали са съвсем кафяви. Хайде да отидем да пийнем по чашка чай.

Докато тя се преобличаше, аз сложих чайника и поставих чашки на подноса.

— Къде са всички? — попитах я, когато се появи отново невероятно спретната и изрядна от перления гердан до обиците, които идеално се връзваха с него.

— Гренвил дремва, а Андреа е горе в стаята си. — Тя въздъхна. — Трябва да кажа, че тя наистина не е лесно момиче. Де да имаше

нещо, с което да се занимава и развлича, вместо да седи и да се мотае наоколо с това досадно поведение. Боя се, че престоят ѝ тук с нищо няма да подобри нещата, наистина, не мисля, че ще ѝ помогне, но клетата ми сестра е ужасно отчаяна. — Тя се огледа в комфортната кухня. — Тук е много уютно. Хайде да си изпием чая тук. В хола става течение, когато вятърът духа откъм морето.

Тя беше права, в кухнята наистина беше уютно. Моли намери покривка и сервира чая, сложи сладкиши и бисквити, купичка със захар и сребърна каничка с мляко. Дори за кухненски чай, както се оказа, нейните стандарти бяха педантични. Тя придърпа два виенски стола и тъкмо посягаше към чайника, когато вратата се отвори и Андреа се появи.

— О, Андреа, скъпа, идваш точно навреме. Днес пием чая си в кухнята. Искаш ли една чашка?

— Съжалявам, нямам време.

Този неочаквано възпитан отговор предизвика острия поглед на Моли.

— Излизаш ли? — попита я тя.

— Да — каза Андреа. — Отивам на кино.

И двете я гледахме като оглупели. Защото се бе случило невъзможното — Андреа изведнъж бе решила да положи повече усилия за външността си. Беше си измила косата и я бе вързала на опашка, намерила бе чисто памучно поло и дори — бях доволна да го видя — носеше сутиен под него. Келтският ѝ кръст висеше на врата ѝ на кожената каишка, черните ѝ джинси бяха хубаво изгладени, грубите ѝ обувки — лъснати. На ръката ѝ имаше праметнат през лакът дъждобран и кожена чанта с ресни. Не бях я виждала в толкова приличен вид. И най-доброто от всичко — изражението на лицето ѝ не беше нито намусено, нито злостно, а... скромно? Може ли някой да опише Андреа като скромна?

— Мисля — продължи тя — че няма да имаш никакви възражения, лельо Моли.

— О, не, разбира се. Какво ще гледаш?

— „Мери Шотландска“. Дават го в Плаза.

— Сама ли ще отидеш?

— Не, ще отида с Джос. Той ми позвъни, докато ти беше в градината. След това ще ме заведе на вечеря.

— О — каза Моли тихичко. А после, усещайки, че се очакват още коментари от нея, продължи: — Как ще стигнеш дотам?

— Ще повървя, а очаквам, че Джос ще ме докара вкъщи.

— Имаш ли някакви пари?

— Имам петдесет пенса, ще се оправя.

— Ами... — Но Моли бе сразена. — Приятно изкарване.

— Наистина ще е приятно. — Тя озари и двете ни с усмивка. — Довиждане.

Вратата се захлопна зад нея.

— Довиждане — каза Моли и ме погледна. — Колко необичайно.

Аз се концентрирах върху чая си.

— Защо да е толкова необичайно? — казах аз нехайно.

— Но Андреа и... Джос. Да, той винаги е бил много любезен с нея, но... Да я покани да излязат?

— Не трябва да си толкова изненадана. Тя е привлекателна, когато се изкъпе и си даде труд да се усмихне. Вероятно се усмихва на Джос постоянно.

— Мислиш ли, че постъпих правилно, като я пуснах да излезе? Аз имам някои отговорности към нея и...

— Честно казано, не виждам как би могла да я спреш да излезе. Все пак тя е на седемнайсет, не е дете. Със сигурност вече може да се грижи за себе си.

— Не, и точно това е проблемът — каза Моли. — Вечно има проблеми с Андреа.

— Всичко ще бъде наред с нея.

Нямаше да бъде наред и аз го знаех, но не исках да разочаровам Моли. И какво значение имаше това? Не беше моя работа дали Джос е избрал да прекара вечерта си, правейки огнена любов с една недорасла нимфоманка. Те бяха от една порода. Заслужаваха се един друг. Петифър се появи, носейки в ръка огромен ключ, който изглеждаше така, сякаш можеше да отвори и тъмница.

— Знаех, че съм го прибрал някъде на сигурно и го открих в чекмеджето на бюрото на Командира.

— Какво е това, Петифър? — попита Моли.

— Ключът от ателието, мадам.

— За бога, кому е притрябвал?

— На мен — казах аз. — Гренвил каза, че мога да отида там, да си избира една картина и да си я взема в Лондон.

— Скъпо мое дете, каква непосилна задача! Мястото сигурно е потънало в хаос и не е виждало светлина от десет години.

— Нямам нищо против.

Взех ключа, който натежа като олово в ръката ми.

— Сега ли ще отидеш? Става тъмно.

— Няма ли някакви лампи? — попитах аз.

— О, има разбира се, но е много мрачно. Изчакай поне до утре сутринта.

Но аз исках да отида сега.

— Няма проблем. Ще отида да си облека палтото.

— Има фенер на масата в салона, по-добре го вземи, пътеката в градината е доста неравна и хлъзгава.

И така, закопчана в кожуха си, въоръжена с фенера и ключа, аз излязох от къщата и минах през градинската врата. Вятърът откъм морето все още беше много силен и носеше на талази ситен студен дъжд, та се наложи доста да се напъна, за да я затворя зад себе си. В този свъсен следобед мракът падна рано, но все още бе достатъчно светло, за да вървя внимателно надолу по наклонената градина, и не включих фенера чак докато не стигнах до ателието, когато светлината му ми стана необходима, за да намеря ключалката.

Пъхнах ключа и колебливо, плахо го завъртях. Имаше нужда от смазване. Вратата се отвори навътре с остро проскърцване. Вътре беше влажно, миришеше на мухъл и извикваше асоциации за паяжини и плесен. Затова пъхнах бързо ръката си вътре и потърсих ключа за осветлението. Изведнъж една-единствена гола крушка, окачена високо на тавана, светна със студена призрачна светлина и аз се оказах заобиколена от подскачащи сенки, защото течението разклащаше дългия ѝ шнур напред-назад като махало на часовник.

Влязох и затворих вратата зад себе си и сенките бавно застинаха. Покрити с прах неясни форми се извисяваха край мен в полуздрача, а на отсрещната страна на стаята имаше и лампион с чупеца се стойка. Отидох до него, намерих бутона и го включих, и помещението вече не изглеждаше чак толкова окаяно.

Видях, че студиото е разположено на две нива, с галерия за спане в южния край, до която се стигаше по стръмна стълба, подобна на

корабен трап.

Качих се до средата на стълбата и видях кушетка и раирано одеяло. Над нея имаше прозорец с плътно заковани капаци, а от една възглавница се бе разпръснала перушина, вероятно работа на някоя противна мишка. Останки от малка мъртва птица лежах изсъхнали, подобни на вейка, в ъгъла на пода. Потръпнах леко при вида на тази запуснатост и отново слязох в ателието.

Вятърът думкаше и тракаше по огромния северен прозорец. Сложно приспособление от телове и макари движеше дългите завеси и аз се борих с него известно време, но накрая бях победена от сложния механизъм и ги оставих спуснати.

По средата на пода имаше подиум за модели, с някакъв увит в чаршаф предмет на него, който се оказа стол с позлатени орнаменти. Мишката се беше завирала и в неговата седалка — парцали червено кадифе и конски косми бяха пръснати наоколо, заедно с миши изпражнения и огромно количество прах.

Под един друг чаршаф открих работния плот на Гренвил, четките му, кутиите с тубите боя, палитрите, ножовете, шишетата с ленено масло, купища неизползвани платна, зацапани и остарели от времето. Имаше и малка колекция от *objets trouvés*, малки предмети, които вероятно са му били скъпи. Полиран от морето камък, половин дузина миди, букет гларусови пера, събирани за практична цел, може би за почистване на лулата му. Имаше сгърчени, избелели моментални снимки, но на хора, които не познавах, синьо-бяла китайска делвичка, пълна с моливи, няколко шишенца с туш и парче червен восък.

Имах чувството, че надничам през ключалката, сякаш четях нечий чужд дневник. Поставих обратно чаршафа и се насочих към истинската цел на моето посещение, която беше купчината платна без рамки, наредени покрай стените, всяко с лице, обърнато навътре. Те също изглеждаха потънали в прах, защото чаршафите, с които първоначално са били покрити, се бяха плъзнали и надиплили на пода, и докато размествах първата купчина, пръстите ми се докоснаха до паяжини и един огромен гаден изпълзя по пода и се загуби в сенките.

Беше бавна работа. Вдигах картините по пет или шест на един път, изтупвах ги от праха, облягах ги в редици на подиума, и променях посоката на лампиона, за да ги осветя. Някои имаха дати, но бяха натрупани без никакъв хронологичен ред, и за по-голямата част не

можех да схвана нито къде, нито кога са били нарисувани. Разбрах само, че те обхващат целия професионален живот на Гренвил и всичките му интереси.

Имаше пейзажи, маринистки платна, океанът във всичките му настроения, очарователни интериори и натюрморти, скици от Париж, други, които изглеждаха като да са били рисувани в Италия. Имаше лодки и рибари, улични сцени от Порткерис, няколко груби ескизи с въглен на две деца, в които разпознах Роджър и Лиса. Но нямаше никакви портрети.

Започнах да си правя някаква моя селекция, отделях настрани картините, които намирах за по-хубави. До момента, в който бях стигнала до крайната купчина, вече имаше пет-шест от тях, опрени на седалката на един хлътноал диван, а аз бях мръсна и премръзнала, с оцапани ръце и паяжини, прилепнали по дрехите. С хубавото усещане за почти свършена работа отидох да сортирам последната купчина платна. Имаше три рисунки и графики, пейзаж на пристанището с яхти на котва. И тогава...

Това беше последното и най-голямото от всички платна. Трябваше да действам с две ръце и да напъна всичките си сили, за да го вдигна от тъмния му ъгъл и да го обърна с лице към светлината. Задържах го изправено с едната си ръка, отстъпих назад и лицето на една млада жена изскочи, за да ме посрещне — тъмни, бадемови очи, усмихващи се с виталност, непомрачена от праха на годините. Видях тъмната коса и изпъкналите скули, чувствителната уста, не усмихната, но потрепваща, сякаш всеки миг щеше да се разсмее. И носеше същата лека бяла рокля, роклята, с която бе облечена на портрета, висящ над камината в хола на Боскарва.

София.

Още от първия момент, в който мама ми бе споменала името ѝ, бях като хипнотизирана от нея. Разочарованието от това, че така и не можах да видя лицето ѝ сякаш само увеличаваше obsесията ми. Но сега, когато я бях открила и най-сетне се бях изправила лице в лице с нея, се чувствах като Пандора. Бях отворила кутията, тайните бяха изскочили навън и нямаше никакъв начин да ги върна обратно и да заключи отново капака.

Познавах това лице. Бях говорила с него, бях спорила с него, бях го виждала намръщено и усмихнато, бях виждала тъмните очи,

присвиващи се от гняв, искрицата на веселие или насмешка в зениците им.

Това беше Джос Гарднър.

11.

Изведнъж ми стана ужасно студено. Вече беше тъмно и въздухът в ателието стана леден, но аз почувствах и как кръвта се оттече от лицето ми като вода от мивка, чувах тежкото думкане на сърцето си и започнах силно да треперя. Първата ми инстинктивна мисъл бе да пъкна портрета там, откъдето го бях извадила, да натрупам няколко други платна над него и да го потуля, като престъпник, опитващ се да скрие труп или нещо още по-лошо.

Но накрая дръпнах един стол и го натъквих така, че да крепи портрета на София като триножник, после отстъпих назад на треперещите си крака и внимателно се настаних на хлътналия престарял диван.

София и Джос.

Очарователната София и загадъчният Джос, за когото най-накрая бях научила, че не трябва да му се вярва.

Ами, върна се в Лондон, ожени се и роди бебе. Така ми бе казал Петифър. После през 1942 г. е била убита в Блиц. Но той не беше споменал Джос. И все пак, Джос и София бяха очевидно неразривно свързани.

И аз си помислих за бюрото си, за бюрото на майка ми, което тя искаше да ми остави, скрито в задната част на работилницата на Джос. И гласът на Моли.

Не знам защо Гренвил е толкова обсебен от Джос. Плашещо е. Сякаш Джос е успял да му направи някакво заклинание.

София и Джос.

Вече беше съвсем тъмно. Нямах часовник и бях загубила представа за времето. Вятърът заглушаваше всички други звуци, затова не чух кога Елиът е слязъл през градината от къщата и е минал през тъмното, защото аз бях взела фенера. Не чух нищо, докато вратата не се отвори с трясък, сякаш от порива на вятъра, и светлината отново

започна да примигва и да играе налудничаво, и толкова ме изплаши, че почти обезумях. В следващия миг Руфъс скочи вътре, хвърли се на дивана до мен и аз осъзнах, че имам компания.

Братовчед ми Елиът стоеше на отворената врата в тъмнината. Носеше велурено сако и бледосин поло пуловер, на раменете си бе наметнал дъждобран като плащ. Мъждивата светлина бе изцедила цвета от тънкото му лице и бе превърнала дълбоко поставените му очи в две черни дупки.

— Мама ми каза, че си тук. И дойдох да...

Той спря и аз разбрах, че беше видял портрета. Не можех да помръдна, бях вцепенена от студа, но така или иначе вече беше твърде късно да се направи нещо.

Той влезе в ателието и затвори вратата. Скачащите сенки още веднъж застинаха бавно.

Никой от нас не каза нищо. Аз хванах главата на Руфъс, инстинктивно търсейки успокоение в неговата мека, топла козина и наблюдавах как Елиът смъкна дъждобрана си, пусна го на стола, дойде бавно и седна до мен. Очите му не се откъсваха от портрета. Накрая проговори.

— Мили боже!

Аз не казах нищо.

— Къде го намери?

— В ъгъла... — Гласът ми излезе като крякане. Прочистих гърлото си и опитах отново. — В ъгъла, зад една купчина други платна.

— Това е София — каза Елиът.

— Да.

— Това е Джос Гарднър.

Не можеше да се отрече.

— Да — казах аз.

— Внук е на София, вероятно?

— Да, мисля, че е така.

— О, по дяволите!

Той се облегна назад, кръстоса дългите си елегантни крака, и изведнъж се отпусна, като много сведущ художествен критик на частна изложба. Очевидното му удовлетворение ме озадачи и аз не желаех той да си мисли, че го споделям.

— Не търсех нея — казах аз. — Исках да знам как е изглеждала София, но нямах представа, че портретът ѝ ще бъде тук. Просто дойдох да си потърся картина, защото Гренвил каза, че мога да си взема една в Лондон.

— Знаем, мама ми каза.

— Елиът, ние не трябва да казваме нищичко.

Той игнорира настояването ми.

— Знаеш ли, винаги е имало нещо странно около Джос, нещо необяснимо. Как така се появи изневиделица в Порткерис, сякаш от нищото. Как така Гренвил разбра, че той е тук и му даде работа, дори му предостави абсолютно свободен достъп до Боскарва. Никога не съм вярвал на Джос. И изчезването на бюрото — бюрото, което би трябвало да дойде при теб. Това мирише, та не се трае. Много е подозрително.

Знаех, трябваше да кажа на Елиът, че бях открила бюрото. Отворих уста с намерението да го направя, но веднага я затворих, защото някак си не можех да изрека думите. Освен това Елиът все още говореше и не забеляза моя опит да го прекъсна.

— Майка ми смята, че той е направил някакво заклинание над Гренвил.

— От твоите уста звучи така, като че ли го шантажира?

— Може би, в омекотена форма, е точно така. Знаеш, ето, аз съм внукът на София, какво ще направиш за мен? А и Петифър сигурно е знаел. Петифър и Гренвил нямат тайни един от друг.

— Елиът, не трябва да казваме, че сме намерили картината.

Той обърна глава да ме погледне.

— Звучиш притеснена, Ребека. Заради Джос Гарднър?

— Не. Заради Гренвил.

— Но ти харесваш Джос.

— Не.

Той се престори на изненадан.

— Но всички харесват Джос. Всички изглежда попадат под омаята на неговия момчешки чар. Гренвил и Петифър. Андреа е луда по него, тя не го оставя на мира, но аз мисля, че има и нещо физическо в това привличане. И си помислих, че и ти ще се присъединиш към клуба... — Той се намръщи. — Ти харесваше Джос!

— Вече не, Елиът.

Той се заинтригува. Промени леко позата си, за да се обърне с лице към мен, и праметна ръка зад рамото ми.

— Какво се случи? — попита той.

Какво се бе случило? Нищо. Но аз винаги се бях чувствала малко неловко с Джос, както и от всички съвпадения, които сякаш свързваха нашите два живота ведно. А той бе откраднал бюрото на майка ми. И сега, в този момент, продължаваше своята тайна афера с тази противна Андреа! При самата идея за това въображението ми се отвръщаше и се опитваше да избяга някъде и да се скрие.

Елиът чакаше отговора ми. Но аз само свих рамене и поклатих глава безнадеждно, после казах:

— Промених си мнението.

— Може ли вчерашният ден да е изиграл някаква роля за това?

— Вчера?

Помислих си как седяхме с Елиът на окъпаната от слънце тераса, спомних си за двете момчета в тяхната малка лодка по сините води на залива, и накрая и за ръцете на Елиът, които ме обгърнаха и притиснаха, за усещането от целувката му, чувството за загуба на контрол, за плъзгане по стръмна скала.

Потреперих отново. Ръцете ми, студени и мръсни, лежаха на скута ми. Елиът постави своите ръце върху моите.

— Ти си премръзнала — възкликна той изненадано.

— Знам. С часове съм тук.

— Мама ми каза, че искаш да се върнеш в Лондон.

Явно бяхме приключили с темата за Джос и аз бях много благодарна за това.

— Да, трябва да си тръгвам.

— Кога?

— Утре вечер.

— Защо не ми каза?

— Не го бях решила до тази сутрин.

— Явно можеш да си променяш мнението и да вземеш много решения в един-единствен ден.

— Не бях осъзнала как е литнало времето. Отсъствах от работа цели две седмици.

— Вчера те помолих да останеш.

— Трябва да си вървя.

— Какво може да те накара да останеш?

— Нищо. Имам предвид... аз... не мога... — Заеквах като глупачка, но ми беше прекалено студено, а и бях твърде мръсна и твърде уморена за подобни разговори. Може би по-късно щях да успея да се справя.

— Ще останеш ли, ако те помоля да се омъжиш за мен?

Вдигнах рязко глава сякаш ме удари ток. И може би на лицето ми се бе появило нещо подобно на ужас, защото той отметна глава и се разсмя весело.

— Не гледай толкова уплашено. Няма нищо страшно в това да се ожени човек.

— Но ние сме първи братовчеди.

— Това няма значение.

— Но ние не... Имам предвид... Ти не ме обичаш.

Беше много грубо от моя страна да кажа такова нещо, но Елиът го прие с лекота.

— Ребека, ти заекваш и запъваш като срамежлива ученичка. Ами ако те обичам? Може би съм те обикнал по-отдавна, още преди да те помоля да се омъжиш за мен, но ти ускори тази ситуация с внезапното обявяване, че се връщаш в Лондон. Затова, ако ще го казвам изобщо, по-добре да го кажа сега. Аз искам да се ожения за теб. Мисля, че ще се получи много добре.

Макар и да не исках, бях трогната. Никой никога не ме беше молил да се омъжа за него и аз установих, че съм поласкана. Но дори докато слушах Елиът с едната част на ума си, другата се въртеше в кръг като катеричка в клетка.

Защото все пак съществуваше и Боскарва, и земята, която Елиът се надяваше да продаде на Ърнест Педлоу.

Ти не си единственият ми внук.

— ... Изглежда нелепо да кажеш сбогом и да излезеш от живота ми, когато току-що сме се срещнали и пред нас има толкова хубави неща.

— Като Боскарва? — казах тихо.

Усмивката му леко замръзна в краищата. Той вдигна вежди.

— Боскарва?

— Нека бъдем честни и искрени, Елиът. По някаква причина ти се нуждаеш от Боскарва. И мислиш, че Гренвил ще я остави на мен.

Той пое дълбоко дъх, сякаш за да го отрече, поколеба се, после го изпусна в дълга въздишка. Усмивката му беше унила. Прокара ръка по темето си.

— Колко си студена. Изведнъж се превърна в ледена принцеса.

— Ти се нуждаеш от Боскарва, за да можеш да продадеш фермата на Ърнест Педлоу за новия му комплекс.

— Да — внимателно каза той. Аз чаках. — Нуждаех се от пари, за да създам гаража. Гренвил не прояви интерес, затова се обърнах към Педлоу. Той се съгласи да ми ги даде и гаранцията беше фермата на Боскарва. Джентълменско споразумение.

— Но тя не е била твоя.

— Беше сигурно, че ще бъде моя. Нямахе причина да не е. А и Гренвил е стар и болен. Краят му все щеше да дойде някой ден. — Той разпери ръце. — Кой можеше да си представи, че три години по-късно още ще е с нас?

— Звучи така, сякаш ти искаш той да умре.

— Старостта е ужасно нещо. Самота и тъга. Той е имал хубав живот. В какво толкова има да се вкопчва?

Знаех, че не мога да се съглася с Елиът. Старостта, в случая с Гренвил, означаваше достойнство и воля. Тъкмо бях започнала да го опознавам, но вече го обичах и той беше част от мен; не можех да понеса мисълта, че ще умре. Опитах се да мисля практично.

— Няма ли някакъв друг начин да се изплатиш на господин Педлоу?

— Мога да продам гаража. Така както вървят нещата, може би ще трябва да го направя така или иначе.

— Мислех, че се справяш добре?

— Точно така трябва да си мислят всички.

— Но ако продадеш гаража, тогава какво ще правиш?

— Ти какво предлагаш да правя?

В гласа му се долавяше веселост, по-точно лек присмех, сякаш аз бях капризно дете, към което трябва да се проявява снизходителност.

— Ами господин Кембак и автомобилният музей в Бирмингам?

— Колко неудобно добра памет имаш!

— Толкова ли ще е лошо да работиш за господин Кембак?

— И да напусна Корнуол?

— Мисля, че това е, което трябва да направиш. Да започнеш отначало. Да напуснеш Боскарва и... — Спрях и после си помислих щом си започнала, карай докрай, и довърших бързо фразата си: — И майка си.

— Майка ми? — Пак този присмех, сякаш бях някаква глупачка.

— Знаеш какво имам предвид, Елиът.

Последва дълга пауза.

— Аз мисля — каза после Елиът — че ти си разговаряла с Гренвил.

— Извинявай.

— Едно нещо е сигурно, или Джос ще се махне оттук, или аз ще трябва да си замина. Както казват в уестърните: „Този град не е достатъчно голям за двама ни“. Но по-добре ще е Джос да се разкара.

— Джос не е важен. Не си струва да се разправяте заради него.

— Ако продам гаража и замина да работя в Бирмингам, ще дойдеш ли с мен?

— О, Елиът.

Извърнах се от него и още веднъж се озовах лице в лице с портрета на София. Очите ѝ срещнаха моите и все едно че Джос седеше там, слушаше всяка наша дума и ни се смееше. После Елиът хвана брадичката ми и извърна главата ми, и аз още веднъж бях принудена да срещна погледа му.

— Слушай ме какво ще ти кажа!

— Слушам.

— Не е нужно да сме влюбени. Знаеш го, нали?

— Винаги съм си представяла, че това е важно.

— Не се случва на всеки. Вероятно никога няма да се случи и на теб.

Това беше ужасна перспектива.

— Може би не.

— В такъв случай толкова лошо нещо ли е компромисът? — Гласът му беше много нежен и благороден. — Няма ли компромисът да е за предпочитане пред работа от девет до пет през остатъка от твоя живот, който ще прекараш в празния си апартамент в Лондон?

Бръкна ми в раната. Бях самотна твърде дълго и перспективата да остана сама през остатъка от живота си беше плашеща. Гренвил бе казал: *Ти си създадена за мъж, за дом и за деца.* И ето сега всичко това

беше тук и ме очакваше. Трябваше само да протегна ръка и да приема предложението на Елиът.

Изрекох името му, той ме обгърна с ръце и ме притисна, целуна очите ми, бузите ми, устата ми. София ни гледаше, но мен не ме интересуваше. Казах си, че тя е мъртва и че Джос вече е въвн от живота ми. Защо трябваше да ме е грижа какво си мислят те двамата за мен?

— Налага се да тръгваме — каза Елиът и ме пусна. — Ти трябва да си вземеш гореща вана и да измиеш всички тези мръсни петна от лицето си, а аз трябва да извадя лед от хладилника и да бъда готов да сипя питие на Гренвил и майка ми.

— Да. — Аз се откъснах от него и отметнах кичур коса от лицето си. Чувствах се ужасно изморена. — Колко е часът?

Той погледна часовника си. Каишката, която аз му бях подарила, блестеше.

— Почти седем и половина. Бихме могли да останем тук цяла нощ, но за нещастие животът трябва продължи.

Изправих се уморено на краката си. Без да погледна към портрета, го взех и го пъхнах в един прашен скрит ъгъл заедно с паяжините и паяците, с лице към стената. После вдигнах другите картини и ги натрупах наоколо по стените. Всичко, казах си, беше както си е било преди. Разчистихме набързо и покрихме платната с падналите прашни чаршафи. Елиът изключи лампиона, а аз взех фенера. Излязохме от ателието, затворихме и заключихме вратата. Елиът взе фенера от мен и следвайки подскачащия кръг светлина минахме през градината, препъвайки се по скритите бабуни и туфи трева, и изкачихме лъскавите мокри стъпала на терасата. Пред нас се извисяваше къщата, осветените стаи блестяха зад спуснатите завеси, а край нас бушуваше вятърът и се поклащаха силуетите на безлистните, изтерзани дървета.

— Никога досега бурята не е продължавала толкова дълго — каза Елиът, докато отваряше страничната врата и влизахме вътре. В салона беше топло и сигурно и се усещаше приятното ухание на пиле в гювеч, което се готвеше за вечеря.

Разделихме се, Елиът се насочи към кухнята, а аз се качих горе, за да сваля мръсните си дрехи. Влязох във ваната и се потопих в топлата ароматна пара. Най-сетне се отпуснах и не мислех за нищо.

Бях прекалено уморена, за да мисля. Може би щях да заспя и да се удавя. Но тази идея някак си не ме разтревожи особено.

Но не заспах, защото, докато лежах там, чух през воя на вятъра звук на приближаваща кола. Банята гледаше към алеята и входната порта. Не си бях дала труд да дръпна завесата и фаровете на колата проблеснаха за миг по тъмното стъкло. Захлопна се врата, чуха се гласове. Разтревожих се и излязох от ваната, подсуших се и тръгнах по коридора към стаята си, но спрях на място, когато чух да се надигат гласове по стълбата от салона.

— ... Намерих я на половината път, нагоре по хълма — говореше мъжки глас, непознат.

А после Моли:

— ... но скъпо дете... — Думите ѝ бяха прекъснати от някакви дивашки кресливи ридания.

Чух Елиът да казва:

— За бога, момиче!

После отново гласът на Моли:

— Ела тук, край огъня, хайде, нали сега си добре. Сега си в безопасност.

Отидох в стаята си и само за няколко минути се облякох, закопчах кафявия си кафтан, изчетках и сплетох косите си. Сложих си само червило — нямаше време за повече — напъхах босите си крака в сандали и изтичах долу по стълбите, нанизвайки пътьом обиците си.

Когато стигнах в подножието на стълбището, Петифър се появи от кухненската врата с лице като гръмовен облак, носещ в ръце чаша бренди. Много показателен за сериозността на ситуацията бе фактът, че е пропуснал да я сложи на сребърен поднос.

— Петифър, какво се е случило?

— Не знам точно какво се е случило, но сякаш това момиче има пристъп на истерия.

— Чух да идва кола. Кой я докара вкъщи?

— Морис Таткомб. Каза, че се е прибирал у тях от Порткерис, когато я е намерил на пътя.

Ужасих се.

— Имаш предвид, че е лежала на пътя? Била е ударена от кола или нещо такова?

— Не знам. Вероятно просто е паднала.

Вратата на хола в дъното на салона се отвори с трясък и Моли излезе срещу нас, почти на бегом.

— О, Петифър, недей да стоиш там и да си приказваш, ами побързай с това бренди. — Тя видя, че съм зяпнала от недоумение. — О, скъпа Ребека, какво ужасно, ужасно нещо! Ще се обадя на доктора. — Отиде до телефона, взе указателя, но не можеше да види номера, защото си бе забравила очилата. — Погледни моля ти се, ето тук. Името е доктор Триваскис... трябва да е написано тук някъде долу, но аз не мога да го намеря...

Петифър бе изчезнал. Аз взех указателя и започнах да търся номера.

— Какво се е случило с Андреа? — попитах я.

— Ужасна история. Не мога да повярвам, че е истина. Каква благословия, че Морис я е намерил. Тя би могла да остане там цялата нощ. Би могла да умре...

— Ето го. Лайънъл Триваскис, Порткерис, 873

Тя постави ръка на бузата си.

— Разбира се, аз трябва да го знам наизуст. — Вдигна слушалката и набра. Докато чакаше, ми каза бързо: — Иди и седни до нея, мъжете са толкова безполезни в такива ситуации, те никога не знаят какво трябва да се направи.

Озадачена, но със странна неохота да науча детайли за нещастното изживяване на Андреа, аз все пак направих това, за което тя ме помоли. Заварих хола в пълна бъркотия. Гренвил, очевидно смаян, стоеше пред камината с ръце зад гърба и не казваше нищо. Останалите се бяха събрали около дивана; Елиът бе дал на Морис питие и те с похвално търпение гледаха, докато Петифър се опитваше да налее малко бренди в гърлото на Андреа.

А Андреа — тя изглеждаше така, че аз се стреснах и дори се уплаших. Спретнатият пуловер и изгладените джинси, в които бе излязла толкова весело за срещата, бяха прогизнали от вода и оцапани с кал. През скъсания им плат се виждаше коляното ѝ, порязано и кървящо, като на малко, уязвимо дете. Явно си беше загубила обувката. Косата ѝ беше залепнала за черепа като водорасли, лицето ѝ бе станало на петна, подпухнало от сълзите и когато изрекох името ѝ, тя обърна глава и ме погледна покъртително с разплаканите си очи. Видях с ужас голяма синина на слепоочието ѝ, очевидно от някакъв

силен удар. Келтският кръст с кожената каишка липсваше, откъснат, вероятно в някаква немислима борба.

— Андреа?

Тя нададе силен вопъл, надигна се, за да притисне лице в облегалката на дивана и разля брeндитo, събаряйки чашата от ръката на Петифър.

— Не искам да говоря за това. Не искам да говоря за това!

— Но трябва.

Петифър, вбесен, вдигна чашата и излезе от стаята. Аз заех мястото му до нея, седнах на края на дивана и се опитах да обърна раменете ѝ към себе си.

— Ударил ли те е някой?

Андреа се извърна рязко към мен, тялото ѝ се сгърчи в конвулсии.

— Да! — изпищя тя в лицето ми, сякаш бях глуха. — Джос! — И още веднъж избухна в буря от ридания.

Погледнах към Гренвил и срещнах смразяващия му, немигащ взор. Чертите му сякаш бяха изваяни от дърво. Реших, че няма полза да очаквам помощ от него. Обърнах се към Морис Таткомб.

— Къде я намерихте?

Той се местеше от крак на крак. Видях, че е облечен като за излизане в града. Кожено сако, украсено с множество бродирани емблеми, обсипано с капки от дъжда, прилепнали джинси и ботуши с високи токове. Дори и с високите токове върхът на главата му едва достигаше до раменете на Елиът и дългата му коса висеше влажна, отпусната и рядка.

Той я отметна, с жест едновременно агресивен и стеснителен.

— По средата на пътя по хълма на Порткерис. Знаете, където пътят се стеснява и не е павиран. Беше наполовина на банкетата, наполовина в канавката. Късмет, че я видях. Помислих, че е била ударена от кола, но не е било това. Изглежда, че е имала стълкновение с Джос Гарднър.

— Той я покани да отиде на кино с нея — казах аз.

— Не знам как е започнало всичко — каза Морис.

— Но — каза мрачно Елиът — е явно как е завършило.

— Но...

Трябваше да има някакво друго обяснение. Тъкмо щях да им го кажа, когато Андреа нададе още един писък, като някаква дърта оплаквачка на ирландско погребение, и аз си изпуснах нервите.

— О, за бога, момиче, млъкни!

Хванах я за раменете, разтърсих я леко и главата ѝ подскочи на копринената възглавница като на лошо натъпкана парцалена кукла.

— Спри да надаваш влудяващи звуци и ни обясни какво се случи.

Думите започнаха да се изливат от устата ѝ, изкривявани от риданията ѝ. (Помислих си за миг, че поне не си е загубила някой зъб, и се намразих за коравото си сърце.)

— Аз... ние... отидохме на кино... и... и когато излязохме навън, отидохме в едно заведение, и...

— Кое заведение?

— Не знам.

— Трябва да знаеш кое заведение!

Гласът ми нетърпеливо се повиши. Зад мен Моли, която не бях чула да влиза, каза:

— О, не ѝ викай. Не бъди толкова груба.

Направих усилия и опитах отново, по-мило.

— Не можеш ли да си спомниш къде отидохте?

— Не. Беше т... тъмно и аз... не можех да видя... А после... после...

Хванах я здраво, опитвайки се да я успокоя.

— Да, и после?

— Джос пи много уиски. И не искаше да ме докара вкъщи. Искаше да отидем... да отидем в неговия апартамент... и...

Устата ѝ се изкриви, чертите ѝ се разляха в неконтролиран плач. Пуснах я и се изправих, отстъпвайки от нея. Моли веднага зае мястото ми.

— Хайде — каза тя. — Хайде, хайде. — Тя беше по-мила от мен, гласът ѝ звучеше успокояващо, почти като майчински. — Сега вече няма за какво да се тревожиш. Докторът е на път, а Петифър ти е сложил хубава топла бутилка в леглото. Не трябва да ни казваш нищо повече. Не е нужно да говориш за това.

Но вероятно успокоена от поведението на Моли, Андреа изглежда нямаше търпение да разкаже всичко и през безконечни

хлипания и въздишки ние трябваше да изслушаме остатъка от историята.

— А аз не исках да отида. Аз... аз исках да се прибера вкъщи. И аз... го оставих. А той дойде след мен. И... аз се опитах да избягам и се препънах на п... паважа, обувката ми... се изхлузи... А после той ме... ме хвана, и за... започна да ми крещи... и аз изпищях и той ме удари.

Огледах се по лицата край себе си, и видях едни и същи ужас и тревога, отразени по тях в различни степени. Само Гренвил изглеждаше хладнокръвен и дълбоко гневен, но все още не помръдваше и не бе казал нито дума.

— Всичко е наред — отново каза Моли, с леко треперещ глас. — Хайде, всичко е наред. Ела, ела нагоре по стълбите.

Андреа, накуцваща и окаляна, с мъка се бе надигнала от дивана, но краката не я удържаха и тя започна да се свлича. Морис, който стоеше най-близо до нея, пристъпи, прихвана я, преди да падне и я вдигна с хилавите си ръце с изненадваща сила.

— Хайде — каза Моли. — Морис ще те занесе горе. Всичко ще е наред... — Тя тръгна към вратата. — Оттук, Морис.

— Добре — каза Морис, който явно нямаше много възможности за избор.

Наблюдавах лицето на Андреа. Докато Морис вървеше, очите ѝ се отвориха и погледнаха право в моите, погледите ни се сблъскаха и вкопчиха. И аз разбрах, че тя лъже. И тя разбра, че аз съм разбрала, че лъже.

Облегнала глава на гърдите на Морис, тя отново започна да плаче. И бързо бе изнесена от стаята.

Ние слушахме как натежалите стъпки на Морис минават през хола и тръгват нагоре по стълбите.

— Мръсна история — каза Елиът с добре отработена сдържаност и погледна към Гренвил. — Сега ли да позвъня в полицията или по-късно?

Гренвил най-сетне проговори.

— Кой е казал нещо за звънене на полицията?

— Ти със сигурност няма да го оставиш да се измъкне от това?

— Тя излъга — намесих се аз.

И двамата ме изгледаха с изненада. Очите на Гренвил се присвиха, той беше в най-страховитата си фаза. Елиът се намръщи.

— Какво каза?

— Нещо в историята ѝ може и да е вярно. Вероятно по-голямата част. Но все пак тя излъга.

— Как така е излъгала?

— Защото, както ти самият каза, Андреа е луда по Джос и никога не го оставя на мира. Самата тя ми каза, че често е била в апартамента му и сигурно е била, защото ми го описа, и всеки детайл е верен. Не знам какво се е случило тази вечер. Но знам, че ако Джос е поискал да отиде с него у тях, тя щеше да хукне натам светкавично. Без никакви възражения.

— Тогава — попита Елиът с равен глас — как ще обясниш синината на лицето ѝ.

— Не знам, казах, че не знам нищо за остатъка от историята ѝ. Но тази част, с Джос, със сигурност е измислена.

Гренвил се размърда. Той бе стоял неподвижно дълго време. Сега бавно отиде до стола си и внимателно се отпусна в него.

— Можем да разберем какво всъщност се е случило наистина — каза той накрая.

— Как? — Въпросът на Елиът дойде като изстрел от пушка. Гренвил поклати глава и впери поглед в Елиът.

— Можем да попитаме Джос.

Елиът издаде някакъв звук, който в старомодните романи биха написали като „Пфу“.

— Ние ще го попитаме. И ще ни бъде казана истината.

— Той не знае какво означава истина.

— Нямах никакви основания за това изявление.

Елиът си изпусна нервите.

— О, по дяволите, трябва ли истината да ти се хвърли в лицето, преди да я разпознаеш?

— Не ми повишавай тон!

Елиът замлъкна, взирайки се с неверие и отвращение в стареца. Когато накрая отново заговори, го направи почти шепнешком.

— Писна ми от Джос Гарднър. Никога не съм му вярвал и никога не съм го харесвал. Убеден съм, че е мошеник, крадец и лъжец, и знам, че съм прав. Един ден и ти също ще разбереш, че аз съм прав. Това е

твоят дом. Приемам го. Но това, което не мога да приема, е неговото право да го превзема, и нас заедно с него, просто защо случайно е бил...

Трябваше да го спра.

— Елиът! — Той се обърна към мен. Сякаш бе забравил, че съм там. — Елиът моля те. Не казвай нищо повече.

Той погледна в чашата си и довърши питието си на една глътка.

— Добре — каза най-накрая. — За момента няма да казвам нищо повече.

И отиде да си сипе още едно уиски. Докато го правеше, Гренвил и аз го гледахме мълчаливо, а през това време Морис Таткомб се върна в стаята.

— Ще тръгвам — каза той в тила на Елиът и той се обърна да го погледне.

— Тя добре ли е?

— Добре е, горе е. Майка ти е с нея.

— Пийни още едно, преди да тръгнеш.

— Не, по-добре да вървя.

— Наистина не знам как ще ти се отблагодарим достатъчно. Какво ли би могло да се случи, ако не я бе видял...

Той спря, незавършеното изречение предизвика видение на изоставената Андреа, умираща от изтощение и загуба на кръв.

— Просто късмет, че я намерих.

Той отстъпи назад, очевидно нямайки търпение да излезе навън, но не беше сигурен как да го направи. Елиът сложи капачката на гарафата, остави напълнената си чаша на масичката и му се притече на помощ.

— Ще те изпратя до вратата.

Морис кимна с глава по посока на Гренвил и към мен.

— Лека, на всички.

Гренвил се изправи на крака с достойнство.

— Вие се справихте с нещата много практично, господин Таткомб. Ние сме ви много признателни. И ще ви бъдем признателни, ако запазите за себе си версията на момичето за това какво се е случило. Поне докато се докаже автентичността ѝ.

Морис погледна скептично.

— Тези неща се разчуват.

— Но сигурен съм, че няма да е чрез вас.

Морис сви рамене.

— Това е ваша работа.

— Точно така. Наша работа. Лека нощ, господин Таткомб.

Елиът го изведе.

Гренвил внимателно се настани още веднъж в стола си. Прекара ръка през очите си и ми се стори, че всичко това не му се е отразило добре.

— Добре ли си?

— Да. Добре съм.

Искаше ми се да му се доверя, да му кажа, че съм разбрала за София и ми е ясно, че Джос е неин внук. Но знаех, че ако има нещо за казване, то трябва да го направи той.

— Искаш ли питие?

— Не.

Аз го оставих сам и се заех да подреждам възглавниците по разхвърляния от Андреа диван.

Мина известно време, преди Елиът да се появи отново, но когато влезе, изглеждаше отново весел, внезапната кавга, която бе пламнала между него и Гренвил сякаш бе забравена. Той отиде и си взе питието.

— Наздраве! — каза и вдигна чашата към дядо си.

— Мисля, че сме в дълг към този млад мъж — каза Гренвил. — И се надявам един ден да успеем да му се отплатим.

— Не бих се тревожил толкова много за Морис — отговори нехайно Елиът. — Мисля, че той е съвсем способен да се оправя сам. А Петифър ме помоли да кажа и на двама ви, че вечерята е готова.

Ядохме сами тримата. Моли остана с Андреа и посред вечерята пристигна докторът, който веднага бе отведен горе от Петифър. Покъсно го чухме да говори с Моли в коридора, а после тя го изпрати навън и влезе в трапезарията, за да ни обясни какво ѝ е казал той.

— Шок, разбира се. Даде ѝ успокоително и ще трябва да остане в леглото за ден-два.

Елиът отиде да ѝ донесе стол и тя се свлече в него. Изглеждаше много изтощена и разстроена.

— Представи си само, да се случи такова нещо! Как ще кажа на майка ѝ, не мога да си представя.

— Не мисли за това до утре — каза ѝ Елиът.

— Но това е такава отвратителна история. Тя е още дете. Само на седемнайсет е. Какво си е мислил Джос? Сигурно е откачил.

— Вероятно е бил пиян — каза Елиът.

— Да, вероятно. Пиян и жесток.

Нито аз, нито Гренвил казахме нещо. Сякаш бяхме влезли в някаква безмълвна конспирация, но това не означаваше, че аз бях простила на Джос, нито оправдавах това, което бе направил. По-късно може би, когато бъдеше разпитан от Гренвил, цялата истина щеше да излезе наяве. Но тогава пък аз вероятно вече щях да съм в Лондон.

А ако все още бях тук... Бавно похапвах грозде от малка чепка. Това можеше да е последната ми вечеря в Боскарва, но аз наистина не знаех дали искам да е такава или не. Бях стигнала на кръстопът и нямах представа по кой път да поема. Но скоро трябваше да реша.

Компромис, каза Елиът, и това бе прозвучало хладно, безчувствено. Но след ужасния спектакъл от тази вечер думите му бяха придобили солидно звучене, благоразумни, реалистични, земни.

Ти си създадена за мъж, за дом и деца.

Взех винената си чаша и видях, че Елиът ме наблюдава през масата. Усмихна ми се сякаш бяхме заговорници. Изражението на лицето му беше едновременно уверено и триумфално. Може би, докато аз мислех, че има някаква вероятност да се омъжа за него, той вече знаеше, че ще го направя.

Върнахме се в хола, седнахме около огъня и довършвахме кафето си, когато телефонът започна да звъни. Помислих, че Елиът ще отиде да го вдигне, но той бе потънал дълбоко в стола си с вестник и питие и успя да се замотае толкова дълго, че накрая Петифър отговори. Чухме как кухненската врата се отваря, как старите му нозе се влачат бавно през салона.

Звъненето спря. Без да знам защо, погледнах часовника над камината. Беше почти десет без четвърт.

Чакахме. Скоро вратата се отвори и Петифър подаде глава на ръба ѝ. Очилата блеснаха на светлината на лампата.

— Кой е, Петифър? — попита Моли.

— За Ребека е — каза Петифър.

Изненадах се.

— За мен?

— Кой може да ти звъни в този час на денонощието? — каза Елиът.

— Нямам понятие.

Станах и излязох от стаята. Може би беше Меги и искаше да ми каже нещо за апартамента. Може би беше Стивън Форбс, чудейки се дали възнамерявам да се връщам на работа. Чувствах се виновна, защото трябваше да поддържам връзка с него, да го уведомя какво правя и кога планирам да се прибера в Лондон.

Седнах на скрина в салона и взех слушалката.

— Ало!

Чу се тъничък глас, като на мишле, и звучеше така, като че ли идва от много далеч.

— О, госпожице Бейлис, ние минавахме, и той лежеше там... моят съпруг каза... затова го качихме по стълбите, горе, в неговия апартамент... не знам какво се е случило. Целият е в кръв и едва може да говори. Искахме да извикаме доктор... но той не ни позволи... страшно е да го оставим така, съвсем сам... трябва да има някой при него... каза, че ще се оправи, но...

Може и да не съм била кой знае колко съобразителна и бърза, но не ми отне много време да осъзная, че това е госпожа Кърнау и ми се обажда от телефонна кабина в края на „Фиш Лейн“, за да ми каже, че нещо се е случило с Джос.

12.

Бях учудена, но и доволна, че запазих почти пълно спокойствие. Сякаш вече се бях приготвила за тази криза, дадени ми бяха заповеди и ми беше казано какво да правя. Не бяха останали никакви съмнения и никаква нерешителност. Трябваше да отида при Джос. Беше много просто.

Отидох в спалнята си и взех палтото си, облякох го, закопчах го и слязох отново долу. Ключът на колата на Моли стоеше там, където го бях оставила, на месинговия поднос в средата на масата в салона.

Взех го и в същия момент вратата на хола се отвори и Елиът излезе в коридора насреща ми. Изобщо не ми дойде наум, че той ще се опита да ме спре да изляза. Изобщо не ми дойде наум, че някой или нещо може да ме спре да изляза.

Той ме видя, облечена в кожуха ми.

— Къде отиваш?

— Навън.

— Кой беше на телефона?

— Госпожа Кърнау.

— Какво иска тя?

— Джос е бил ранен. Тя и господин Кърнау са се прибирали у дома по пътя край пристанището, били са на гости при сестра й. И са го намерили.

— И? — Гласът му беше студен и много спокоен. Очаквах да се почувствам уплашена, но не бях.

— Ще заема колата на майка ти. Ще отида при него.

Лицето му се втвърди, кожата му се опъна плътно над изпъкналите кости.

— Да не би да си се побъркала?

— Не мисля.

Той не каза нищо. Аз пхнах ключа в джоба си и се отправих към вратата, но Елиът бе по-бърз, с две крачки застана пред мен и сложи гръб на вратата, с ръка на резето.

— Няма да отидеш — любезно каза той. — Наистина ли си мислиш, че ще те пусна да отидеш?

— Той е бил ранен, Елиът.

— И какво? Видя какво е причинил Джос на Андреа. Той е мръсник, Ребека. Знаеш, че е мръсник. Баба му е била ирландска курва, бог знае кой е баща му, а той е женкар и копеле.

Грозните думи, които бяха предназначени да ме шокират, се плъзгаха по повърхността ми, като капки вода по патица. Елиът видя това и моето равнодушие го вбеси.

— Защо искаш да отидеш при него? Каква полза ще има? Той няма да ти благодари за намесата, ако търсиш благодарност. Остави го, той не е част от твоя живот и не е твоя грижа.

Стоях и го наблюдавах, слушах го, без да осмислям нищо от казаното от него. Но разбрах, ей така, изведнъж, че с несигурността и нерешителността беше приключено, и почувствах невероятно облекчение, сякаш бях свалила огромен товар от раменете си. Все още стоях на кръстопътя. Животът ми все още бе объркан. Но едно нещо беше станало пределно ясно. Аз нямаше никога да се омъжа за Елиът.

Компромис, бе казал той. Но за мен това щеше да бъде лоша сделка. Да, той беше слабохарактерен и определено не особено успешен бизнесмен. Бях разпознала тези недостатъци у него и бях готова да ги приема. Но радушния прием, който той ми оказа, гостоприемството, чарът, който можеше да включва и изключва като кранче, ме бяха заслепили за неговата отмъстителност и плашещата сила на ревността му.

— Пусни ме да изляза, Елиът — казах му аз.

— Ами ако кажа, че няма да те пусна да тръгнеш? Ами ако те спра и те задържа тук? — Той постави ръцете си от двете страни на главата ми и ги пристисна силно. Имах чувството, че черепът ми ще се счупи като орех. — Ами ако сега ти кажа, че те обичам?

Отвратих се от него.

— Ти не обичаш никого. Само Елиът Бейлис. В твоя живот няма място за никой друг човек.

— Май изяснихме, че ти си тази, която не познава любовта.

Стискането му се усили. Главата ми започна да пулсира и аз затворих очи, съпротивлявайки се на болката.

— Когато се случи да я позная — казах му през стиснати зъби — няма да бъде с теб.

— Добре тогава, върви.

Той ме пусна толкова внезапно, че почти загубих равновесие. Яростно завъртя дръжката и отвори рязко вратата. Вятърът мигом нахлу вътре като някакво чудовищно създание, което цялата вечер бе чакало да завладее къщата. Навън беше тъмно и валеше. Без нито една дума, без да спра да погледна Елиът, аз изтичах покрай него и се озовах навън, в убежището на мрака.

Все още трябваше да стигна до гаража, да се преборя с вратата в тъмнината, да намеря малката кола на Моли. Убедена бях, че Елиът е непосредствено зад мен, застрашителен, като въображаем караконджул, чакащ да скочи, да ме сграбчи, да ме спре да изляза. Затръшнах вратата на колата и ръката ми трепереше толкова много, че едва налучках стартера. Като завъртях ключа първия път, двигателят не запали. Чух се да скимтя, докато опитвах отново. Този път запали. Включих колата на скорост и подкарах напред, през мрака и дъжда, и през алеята с локвите, а гумите хвърляха чакъл, докато най-накрая излязох на шосето.

В колата възстанових малко от предишното си хладнокръвие. Бях се изплъзнала от Елиът и отивах при Джос. Трябваше да шофирам внимателно и разумно, да не си позволявам да се паникьосвам, да не рискувам да забуксувам или да се блъсна някъде. Забавих до предпазливите трийсет мили в час. Постарах се да разхлабя хватката на ръцете си върху волана. Пътят слизаше надолу по хълма, черен и мокър от дъжда. Светлините на Порткерис се показаха пред мен. Аз отивах при Джос.

Имаше пълен отлив и докато излизах от пристанищния път, видях светлините, отразяващи се в мокрия пясък и лодките изтеглени на брега, далеч от досега на бурята. Горещ един разпокъсан облак все още изливаше вода от небето. Имаше хора наоколо, но не бяха много.

Магазинът беше тъмен. Само една-единствена лампа светеше от най-горния прозорец. Паркирах колата до тротоара, слязох, отидох до вратата и я отворих. Почувствах аромата на ново дърво, краката ми потъваха в стърготините, които все още се търкаляха на пода. Уличната лампа ми помогна да видя стълбището. Качих се по него предпазливо на втория етаж.

— Джос! — извиках.

Никакъв отговор. Продължих нагоре към слабата светлина. Нямаше огън и беше много студено.

— Джос.

Той лежеше на леглото си, завит криво-ляво с едно одеяло. Ръката му беше на очите му, сякаш да се предпази от някаква непоносимо ярка светлина. Когато заговорих, той я свали и вдигна леко глава, за да види кой е. После се отпусна обратно на възглавницата.

— Мили боже — чух го да казва. — Ребека.

Отидох при него.

— Да, аз съм.

— Помислих си, че чух твоя глас. Реших, че сънувам.

— Извиках, но ти не отговори.

Лицето му беше в ужасно състояние, лявата страна — насинена и подута, окото му полузатворено. Имаше засъхнала кръв от рана на устата и изглежда нямаше никаква кожа на кокалчетата на дясната си ръка.

— Какво правиш тук? — Той говореше неясно, вероятно заради устата.

— Госпожа Кърнау ми се обади.

— Казах ѝ да не казва нищо.

— Тя се тревожеше за теб. Джос, какво се случи?

— Попаднах на бандити.

— Ударен ли си накъде другаде?

— Да, навсякъде другаде.

— Дай да видя...

— Господин и госпожа Кърнау ме превързаха.

Но аз се наведох над него и леко дръпнах одеялото. Гръдният му кош беше гол, а под него бе превързан с нещо, което приличаше на ленти, откъснати от стар чаршаф. Но грозните синини се бяха разпрострели нагоре върху гърдите му и на дясната му страна имаше червено петно от кръв, която започваше да се просмуква през белия памук.

— Джос, кой го направи?

Но Джос не ми отговори. Вместо това със сила, изненадваща за толкова ранен човек, той вдигна ръка и ме дръпна долу, за да седна на ръба на леглото му. Дългата ми руса плитка падна напред, над

рамото ми, и докато ме държеше с дясната си ръка, с лявата хвана ластика, с който бе вързана в края и го измъкна, а после, използвайки пръстите си като гребен, я разплете и косата ми се спусна като копrienен пискюл, галейки голата му гръд.

— Винаги съм искал да го направя — каза той. — Още откакто те видях за първи път, когато изглеждаше като председателка на класа в... Как го бях казал?

— Председателка на класа в образцово сиропиталище.

— Точно така. Забавно е, че си го запомнила.

— Какво мога да направя? Сигурно има нещо, което мога да направя?

— Просто остани. Просто остани, мое скъпо момиче.

Нежността в гласа му... Джос, който винаги е бил толкова корав... ме разтопи. В очите ми бликнаха сълзи, той ги видя и ме дръпна надолу към себе си, аз се отпуснах върху него и почувствах как ръката му се плъзга под косите ми и по тила ми.

— Джос, ще те заболи...

— Не говори — каза той, търсейки с устни моите. А после: — Винаги съм искал да направя и това.

Беше очевидно, че нито слабостта му, нито синините му, нито кървенето, нито ранената му устна, щеше да го спре да получи точно това, което иска.

И аз, която винаги си бях въобразявала, че любовта прилича на фойерверки и експлозии от емоции, открих, че съвсем не е така. Беше топла, като внезапно изгрял слънчев лъч. Нямахте нищо общо с майка ми и безкрайната поредица мъже, които нахълтваха в живота й. Всички мои цинични и скептични предубеждения излетяха като дим през отворен прозорец. И последната ми защита изчезна. Това беше Джос.

Той изрече името ми и в неговите уста то звучеше прекрасно.

По-късно запалих огън, натрупвайки дърва, донесени от вълните, и стаята просветля от искрящите огнени пламъци. Не позволих на Джос да помръдне и той лежеше с тъмната си глава, подпряна на ръката си, а аз чувствах как очите му следват всяко мое движение.

Изправих се и се отдалечих от огъня. Косата ми падаше свободно от двете страни на лицето ми, а бузите ми се загоряха от огъня. Беше ми

уютно и приятно.

— Май трябва да поговорим, нали? — каза Джос.

— Да.

— Донеси ми питие.

— Какво искаш?

— Малко уиски. То е в кухничката, в шкафа над мивката.

Отидох да го взема и донесох и две чаши.

— Сода или вода?

— Сода. Има отварачка, окачена на една кука.

Намерих отварачката и отворих капачката на бутилката със сода. Направих го несръчно и тя падна на пода, търкулвайки се по влудяващия начин, който тези неща имат свойството да правят — към най-тъмния ъгъл. Отидох да я взема и окото ми бе привлечено от друг малък и блестящ обект, скрит наполовина под кухненския шкаф на мивката. Вдигнах го и видях, че е келтският кръст на Андреа, този, който носеше на кожена каишка на врата си.

Взех го в ръка. Налях питиетата и ги отнесох при Джос. Подадох му едната чаша и коленичих на пода до него.

— Това беше под мивката — казах аз и му показах кръста.

Беше му трудно да се фокусира с подутото си око. Примижа болезнено.

— Какво, за бога, е това?

— На Андреа е.

— О, по дяволите — каза той. — Дай ми още няколко възглавници, бъди добро момиче. Никога не съм могъл да пия уиски легнал.

Взех няколко възглавници от пода и го подпрях на тях. Действието по сядането беше истинска агония за него и той нададе неволен стон.

— Добре ли си?

— Да, разбира се, добре съм. Къде намери това нещо?

— Казах ти. На пода.

— Тя дойде тук тази вечер. Каза, че е била на кино. Аз работех долу, опитвах се да довърша с лавиците. Казах ѝ, че съм зает, но тя просто се качи горе, сякаш не ѝ бях рекъл и дума. Последвах я и ѝ казах да си върви у дома. Но тя не искаше. Заяви, че иска питие, поиска да си говорим... знаеш, този сорт лиготи.

— Тя е била тук и преди.

— Да, веднъж. Една сутрин. Съжалих я и ѝ дадох чашка кафе. Но тази вечер бях зает, няхах време за нея и не я съжалих. Казах, че аз не искам да пия. Казах ѝ отново да си върви у дома. А после тя каза, че не иска да си ходи, че всички я мразят, че никой не иска да разговаря с нея, че аз съм единственият човек, който я разбира.

— Може би наистина си бил.

— Да, наистина, и я съжалявах. Позволявах ѝ да ми се мотае в краката, когато работех в Боскарва, защото нямаше кой знае какво да направя в това отношение, не можех да я изхвърля насила от стаята.

— Това ли направи тази вечер? Изхвърли я от стаята?

— Не точно. Но накрая ми писна от нейните налудничави приказки и тотално безпочвената ѝ увереност, че съм готов, и дори изгарям от желание да скоча с нея в леглото, изпуснах си нервите и ѝ го казах.

— Какво се случи после?

— Какво ли не се случи! Писъци, сълзи, обвинения, класическа хистерия. Започна да сипе проклетия и обиди по мен. Дори ме удряше по лицето. Цяла серия от шамари. Именно тогава реших да прибягна до сила, избутах я на стълбищната площадка и метнах дъждобрана ѝ и отвратителната ѝ чантичка след нея.

— Не си я наранил?

— Не, не съм я наранил. Но мисля, че я уплаших, защото тя излетя като стрела. Чух я как трака надолу с онова противно сабо, после си помислих, че може би се е подхлъзнала, защото имаше ужасен грохот, като стигна до последните няколко стъпала. Извиках след нея, за да се уверя, че е добре, но после я чух как изтича извън магазина и затръшва вратата зад себе си, затова реших, че няма проблеми.

— Би ли могла да се е ударила на нещо? Да е насинила лицето си, когато е падала?

— Да, предполагам, че би могла. Има касетка, пълна с порцелан в подножието на стълбището. Може да се е блъснала в нея и... Защо питаш все пак?

Разказах му. Когато свърших, той подсвирна, явно не можеше да повярва. Но беше и много ядосан.

— Тази малка кучка. Мисля, че е нимфоманка, знаеш ли?

— Винаги съм го мислила.

— Тя все разправя за някакъв тип на име Данъс и се впуска в най-отвратителни подробности. И каква е тази наглост, да каже на всички, че съм я помолил да дойде на кино с мен! Аз не бих я помолил да изпразни и кош за боклук с мен... Как е тя сега?

— На легло. Моли повика доктор.

— Ще си заслужи парите, ако я диагностицира със самоиндуцирана истерия. И да ѝ предпише един добър пердах и изпращане в Лондон. Така всички ще се отърват от нея.

— Клетата Андреа. Тя е много нещастна.

Той явно не можеше да си държи ръцете мирно и отново посегна да докосне косата ми. Обърнах глава и целунах гърба на ръката му и оголените кокалчета.

— Ти не си ѝ повярвала, нали?

— Всъщност не.

— А някой друг повярва ли ѝ?

— Моли и Елиът. Елиът дори искаше да повика полиция, но Гренвил не му позволи.

— Това е интересно.

— Защо?

— Кой докара Андреа вкъщи?

— Мисля, че ти казах. Морис Таткомб, знаеш, момчето, което работи за Елиът.

— Морис? Но това... — Той спря насред изречението и после отново каза: — Морис Таткомб?

— Какво за него?

— О, Ребека, хайде! Стегни се. Използвай ума си. Кой мислиш ме преби тази вечер?

— Не Морис? — Не можех да го повярвам.

— Морис и трима други. Отидох до „Котвата“ за чаша бира и пай за вечеря и когато се връщах у дома, те се нахвърлиха върху мен.

— Ти знаеш, че е Морис?

— Кой друг да бъде? Има ми зъб, откакто за последно се скарахме и той свърши по гръб в канавката. Помислих, че това е просто продължение на нашата стара кръвна вражда. Но явно не е било такова.

Без да се замисля, произнесох:

— Елиът... — и веднага млъкнах, но беше твърде късно.

— Какво за Елиът? — тихо каза Джос.

— Не искам да говоря за Елиът.

— Той ли е казал на Морис да ме нападне?

— Не знам.

— Би могъл, знаеш го. Той ме мрази и в червата. Връзва се.

— Аз... мисля, че той ревнува от теб. Не му е никак приятно, че си толкова близък с Гренвил. Не му харесва, че Гренвил е толкова привързан към теб. И... — Погледнах към питието си, въртейки чашата си в ръце и изведнъж се почувствах нервна. — Има и нещо друго.

— От изражението ти човек може да си помисли, че си убила някого. Какво е?

— Ами... бюрото. Бюрото долу в твоята работилница. Видях го онази сутрин, когато ти говореше по телефона.

— Да, много се учудих, като избяга така внезапно, галопирайки на дъжда. Какво за това бюро?

— Бюрото и столът Чипъндейл. Те са от Боскарва.

— Да, знам.

Хладнокръвието му ме шокира.

— Не си ги взел ти, нали, Джос?

— Да ги взема? Не, не съм ги взел. Купих ги.

— От кого?

— От един човек, който има антикварен магазин зад Форбърн. Бях на една разпродажба преди месец и се отбих да го видя на връщане. Видях стола и бюрото в магазина му. Дотогава вече познавах добре мебелите на Гренвил и разбрах, че са от Боскарва.

— Но кой ги е взел?

— Съжалявам, че трябва да нараня твоята невинност, но е бил твоят братовчед Елиът.

— Но Елиът не знаеше нищо за тях.

— Елиът със сигурност е знаел. Те бяха в едно от таванските помещения, доколкото си спомням, и вероятно си е помислил, че няма да се усети липсата им.

— Но защо?

— Това вече е като игра на въпроси и отговори. Защото Елиът, моя любов, мое скъпо дете, е потънал до шията в дългове. Преди

всичко гаражът му е финансиран от Ърнест Педлоу, и то с огромна сума, а бизнесът му губи пари постоянно през последните дванайсет месеца. Бог знае каква полза могат да имат петдесет паунда за Елиът, просто капка в морето, но вероятно се е нуждаел от малко пари в брой, за да плати някоя сметка или да заложи на кон, или нещо друго... Не знам. Казано между нас, аз не мисля, че той може да управлява собствен бизнес. По-добре да работи за някой друг човек и да взема редовна заплата. Вероятно някоя вечер, когато седите на чашка в Боскарва, можеш да опиташ да го убедиш.

— Сарказмът не ти прилича.

— Знам, но Елиът ме вбесява. Винаги го прави.

Почувствах смътно, че трябва да защитя Елиът и да го оправдая.

— В известен смисъл той мисли, че Боскарва и всичко в нея му принадлежи. Може би не го е чувствал като... кражба?

— Кога разбраха, че тези неща липсват?

— Преди два дни. Разбираш ли, това бюро е принадлежало на майка ми. Сега принадлежи на мен. И затова започнахме да го търсим.

— За нещастие на Елиът.

— Да.

— Предполагам Елиът е казал, че аз съм ги взел.

— Да — признах аз нещастно.

— Какво каза Гренвил?

— Каза, че ти никога не би направил подобно нещо.

— И е имало огромен скандал.

— Да.

Джос въздъхна дълбоко. Замълчахме. Стаята отново изстина, огънят започна да угасва. Станах, за да пхна още дърва в него, но Джос ме спря.

— Остави го — каза ми той.

Погледнах го изненадано. Той довърши питието си, остави празната си чаша на пода до себе си, отметна одеялото и започна внимателно да се измъква от леглото.

— Джос, ти не бива...

Бързо отидох до него, но той ме отблъсна леко и бавно, с безкрайно внимание се изправи на крака. След като стана, ми се ухили триумфално, с особен поглед, насинен и натъртен, увит в превръзки, със смачкани и изцапани джинси.

— На бой! — каза той.

— Джос, какво смяташ да правиш?

— Ако ми намериш риза и чифт обувки, аз ще се облека. После ще слезем долу, ще се качим в пикапа и ще отидем до Боскарва.

— Но ти не можеш да шофираш в това състояние.

— Мога да правя всичко, което си поискам — каза ми той и аз му вярвах. — Сега ми намери дрехи и спри да възразяваш.

Той дори не ми позволи да взема колата на Моли.

— Ще я оставим там, няма да има проблеми. Някой ще дойде да я вземе сутринта.

Пикапът му бе паркиран зад ъгъла, в една тясна уличка. Влязохме вътре, той запали двигателя и даде на заден, а аз му давах указания, защото беше твърде схванат, за да си обърне главата. Тръгнахме през града, по улиците, които вече ми бяха познати, през кръстовищата, а после нагоре по хълма.

Стоях, вирах се напред, с ръце стиснати плътно в скута си. Знаех, че има и нещо друго, за което трябва да говорим. И трябваше да бъде сега, преди да стигнем до Боскарва.

И изведнъж, ни в клин, ни в ръкав, явно безкрайно доволен от живота, Джос запя.

*Първият път, когато видях лицето ти
Помислих, че слънцето изгря в очите ти.
А луната и звездите...*

— Джос.

— Какво има сега?

— Има и нещо друго.

Той звучеше шокирано.

— Не и още един скелет в гардероба!

— Не се шегувай.

— Извинявай. Какво е то?

Преглътнах някаква странна бучка в задната част на гърлото ми.

— София.

— Какво за София?

— Гренвил ми даде ключа от ателието, за да си избира една картина и да я взема в Лондон. Намерих един портрет на София Истински, с лице. И Елиът дойде с мен и също го видя.

Последва дълго мълчание. Погледнах към Джос, но профилът му беше като от камък, съсредоточен само върху пътя отпред.

— Разбирам — каза той накрая.

— Тя изглежда досущ като теб. Или ти изглеждаш досущ като нея.

— Съвсем естествено. Тя е моя баба.

— Да, помислих, че вероятно е така.

— Значи портретът е в ателието?

— А... А ти, затова ли си дошъл да живееш в Порткерис?

— Да. Гренвил и баща ми го уредиха помежду си. Гренвил вложи половината капитал в магазина ми.

— Баща ти?

— Ти го познаваш. Тристрам Нолан Гарднър. Той притежава антикварния магазин, на Ню Кингс Роуд. Купи онези столове от него. Ако си спомняш?

— И той разбра от чека ми, че се наричам Ребека Бейлис?

— Точно така е. И откри, чрез хитри въпроси и точни отговори, че ти си внучката на Гренвил. Точно така е. И разбра, че ще хванеш влака за Корнуол миналия понеделник. Точно така е.

— Значи той ти е позвънил и ти е казал да ме посрещнеш на влака?

— Точно така е.

— Но защо?

— Защото е съпричастен. Защото е помислил, че изглеждаш объркана и уязвима. Защото искаше да те държа под око.

— Все още не разбирам.

— Знаеш ли нещо? — каза Джос. — Много те обичам.

— Защото съм глупава?

— Не. А защото си невероятно невинна. София не е била само модел на Гренвил, тя му е била и любовница. Баща ми е роден в началото на тяхната връзка, дълго преди майка ти да се появи. Накрая София се е омъжила за един неин стар приятел, когото познавала от детинство, но никога не е имала други деца.

— Значи Тристрам...

— Тристрам е син на Гренвил. А Гренвил е и мой дядо. И сега аз ще се оженя за моята полубратовчедка.

— Петифър ми каза, че София не означавала нищо за Гренвил. Тя била просто едно момиче, което е работило за него.

— Ако трябва да предпази Гренвил, Петифър ще се закълне, че черното е бяло.

— Да, предполагам, че ще го направи. Но Гренвил в яда си не беше толкова дискретен. Каза: „Ти не си единственият ми внук“.

— Гренвил е казал това? — попита Джос.

— Да, на Елиът. А Елиът помисли, че той има предвид мен.

Стигнахме до върха на хълма. Светлините на града останаха зад нас. Нататък, зад прегърбените силуети на жилищния комплекс на Ърнест Педлоу, се простираше тъмното крайбрежие, осеяно с миниатюрни светлилки на случайни ферми, а зад тях се бе ширнало огромното тъмно море.

— Май не си спомням да си ме молил да се омъжа за теб — казах аз.

Малкият пикап подскочаше и се люлееше по алеята към Боскарва.

— Не ме бива много, когато трябва да моля хората за разни неща — каза Джос. Той свали едната си ръка от волана и я сложи върху моята. — Обикновено просто им го казвам.

И както и първия път Петифър излезе да ни посрещне. Веднага щом Джос изключи двигателя на пикапа, лампата в салона се включи и Петифър отвори вратата, сякаш инстинктивно бе разбрал, че сме на пътя.

Той видя как Джос отваря вратата на колата и се измъква навън, с очевиден дискомфорт и болка. Видя и лицето му.

— За бога, какво ти се е случило?

— Имахме някои разногласия с нашия стар приятел Морис Таткомб. Вероятно не бих изглеждал така, ако не беше довел трима от своите приятелчета със себе си.

— Ти добре ли си?

— Да, чудесно. Няма никакви счупени кости. Хайде, да влизаме. Влязохме вътре и Петифър затвори вратата.

— Радвам се да те видя, Джос, и това е самата истина. Ние имахме тук една доста щекотлива ситуация, ще знаете.

— Гренвил добре ли е?

— Да, много добре. Той още е горе, в хола, и чака Ребека да се върне у дома.

— А Елиът?

— Излезе.

— Я по-добре да ни разкажеш — каза Джос.

Настанихме се около масата в кухнята.

— След като Ребека излезе, Елиът отиде в ателието и се върна с портрета на София. Този, който търсехме, Джос. Този, който така и не намерихме.

— Не разбирам — казах аз.

Джос обясни.

— Петифър беше наясно, че София е моя баба, но никой друг не знаеше. Никой друг не я помнеше. Било е много отдавна. Гренвил искаше да си остане така.

— Но защо има само един портрет на София, на който е изобразено лицето ѝ? Сигурно Гренвил я е рисувал много пъти. Какво се е случило с другите портрети?

Последва пауза, през която Джос и Петифър се гледаха. Сега бе ред на Петифър да обясни и той го направи много тактично.

— Заради старата госпожа Бейлис. Тя ревнуваше от София... не защото имаше някаква представа за истината..., а защото София беше част от другия живот на Командира, от живота, за който госпожа Бейлис нямаше време.

— Имате предвид рисуването.

— Тя не искаше да има нищо общо със София, не повече от едно „добро утро“, ако се случеше да я срещне в града. Командира разбираше това и не искаше да я разстройва, затова изпращаше всички портрети на София по разни краища на страната... всички, с изключение на този, който вие намерихте. Знаехме, че е тук някъде, и двамата с Джос прекарахме цял един ден в търсенето му, но така и не го открихме.

— Какво щяхте да направите, ако го бяхте намерили?

— Нищо. Просто не искахме някой друг да го открие.

— Не виждам защо това е било толкова важно.

— Гренвил не искаше никой да знае какво се е случило между него и София — каза Джос. — Не че се срамуваше, защото той

наистина я е обичал много. И след смъртта му вече нямаше да има значение, тогава нямаше да го е грижа кой ще знае. Но той е горд и е живял живота си по някакви стандарти. Ние може и да си мислим, че те са старомодни, но така или иначе, те са си негови. Това има ли значение за теб?

— Да, предполагам, че да.

— Младите хора сега — тежко каза Петифър — говорят за общество, в което всичко е позволено, сякаш е нещо, което те са измислили. Но то не е ново. Така си е откак свят светува, само че по времето на Командира нещата са се вършили с малко повече дискретност.

Приехме това смирено. После Джос каза:

— Май се отплеснахме. Петифър ни разказваше за Елиът — каза Джос.

Петифър се върна към темата.

— Да, да. И така, Елиът буквално нахлу в хола, а аз го следвах по петите. Отиде право до полицата на камината и тръсна портрета там, до другата картина. Командира не каза и дума. А Елиът попита „Какво общо има това с Джос Гарднър?“. После Командира му каза. Каза му всичко. Много тихо и с много достойнство. И госпожа Роджър беше там и за малко щеше да припадне. Каза, че през всички тези години Командира ги е мамил, като е оставил Елиът да си мисли, че е единственият му внук и че ще получи Боскарва, след като той умре. Командира заяви, че никога не е казвал подобно нещо, че всичко това са предположения и че те просто са си направили сметките без кръчмаря. После Елиът каза: „Вероятно сега можем да научим какви са ти плановете“, но Командира отвърна, че това си е негова работа, и беше *напълно прав, че е така*.

Тази защитна реч на Петифър бе придружена с думкане на юмрук по масата.

— И какво направи Елиът?

— Елиът каза, че в такъв случай той си измива ръцете от цялата тази работа с нас... имаше предвид, семейството, разбира се..., че той има свои собствени планове и е благодарен, че се е отървал от нас. След това взе някакви документи и едно куфарче, облече си палтото, свирна на кучето си и излезе от къщата. Чухме колата му да бръмчи по алеята и това беше краят.

— Къде е отишъл?

— В Хай Крос, предполагам.

— А Моли?

— Тя се залива в сълзи, все плаче и плаче... опитала се да не му позволи да направи нещо глупаво, така каза. Молила го да остане. Нахвърли се на Командира и му каза, че всичко е по негова вина. Но разбира се, не можеше да направи нищо, за да спре Елиът. Няма какво да направиш, за да спреш възрастен мъж да напусне една къща, дори и ако си му майка.

Разкъсвах се от съжаление и съчувствие към Моли.

— Къде е тя сега?

— Горе в стаята си — добави рязко. — Занесох ѝ поднос с чай и я заварих на тоалетката ѝ като някаква издялана от камък статуя.

Бях доволна, че не съм била тук. Всичко звучеше много драматично. Станах. Клетата Моли.

— Ще се кача горе да поговоря с нея.

— А аз — каза Джос — ще отида да видя Гренвил.

— Кажи му, че след няколко минути и аз ще дойда.

Открих Моли, пребледняла и оцапана със сълзи, все още застанала пред тоалетката си. Това беше типично за нея. Дори и най-крайната скръб не можеше да я накара да се хвърли в леглото. Та нали щеше да му намачка покривката! Като влязох в стаята, тя вдигна поглед и отражението ѝ бе трикратно отразено в тройното ѝ огледало. За пръв път си помислих, че тя изглежда на годините си.

— Добре ли си?

Тя погледна надолу, мачкайки на топка мокра кърпичка в пръстите си. Отидох при нея.

— Петифър ми разказа. Много съжалявам.

— Това е ужасно нечестно. Гренвил никога не е харесвал Елиът, все негодуваше срещу него, което беше необичайно. И разбира се, сега вече знаем защо. Той винаги се е опитвал да управлява живота на Елиът и да застава между мен и сина ми. Каквото и да направех за Елиът, все беше погрешно.

Коленичих до нея и я прегърнах.

— Наистина, аз съм убедена, че го е правил с добри намерения. Не можеш ли и ти да го повярваш?

— Не знам дори къде отиде. Не ми каза. Дори не каза довиждане.

Осъзнах, че тя е много по-притеснена от внезапното заминаване на Елиът, отколкото от разкритията за Джос. Това беше по-добре, защото поне за Елиът можех да я успокоя. Но нямаше нищо, което да направя по отношение на Джос.

— Мисля — казах й аз — че Елиът може би е заминал за Бирмингам.

Тя ме изгледа ужасено.

— Бирмингам!?

— Там има един човек, който иска да му даде работа. Елиът ми каза. Има нещо общо със старите коли. Изглежда той мисли, че това ще е доста интересно.

— Но аз не мога да отида да живея в Бирмингам.

— О, Моли, не е и нужно. Елиът може да се справя и сам. Остави го да си отиде. Дай му шанс да си създаде свой собствен живот.

— Но ние никога не сме се разделяли.

— Тогава вероятно е време да заживеете отделно. Ти си имаш своята къща в Хай Крос, градината ти, приятелите ти.

— Не мога да оставя Боскарва. Не мога да оставя Андреа. Не мога да оставя Гренвил.

— Напротив, можеш. А аз мисля, че Андреа трябва да се върне в Лондон, при родителите си. Ти направи всичко каквото можеш за нея, но тя е нещастна тук. Заради това се случи всичко, защото тя е нещастна и самотна. А що се отнася до Гренвил, аз ще остана с него.

Най-сетне слязох долу, носейки подноса с чая. Отидох в кухнята и го поставих на масата. Петифър бе приседнал там и ме погледна над ръба на вечерния вестник.

— Как е тя? — попита той.

— Вече е добре. Съгласи се Андреа да се прибере у дома, в Лондон. А тя ще се върне в Хай Крос.

— Тя винаги е искала точно това. А вие?

— Аз оставам тук. Ако нямате нищо против?

Хладен проблясък на удовлетворение прекоси лицето на Петифър, най-близкото до израз на радост. Нямаше нужда да ми казва нищо. Разбрахме се много добре.

Петифър отгърна вестника си.

— Те са в хола — каза ми той. — Чакат ви.

И отиде на спортната страница.

Отидох в хола и ги заварих там, с гръб към двата портрета на София в нейната бяла рокля, Джос, застанал до огъня, а Гренвил, в неговия дълбок стол. Погледнаха ме, като влязох, дългокракият млад мъж с непоносимите черни очи, и възрастният, твърде уморен, за да се изправи. И аз отидох при тях, при двамата най-скъпи на сърцето ми хора.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.